

Aktdetaljer

Akttitel: TO: Vurdering af begrebet forringelse i relation til vandrammedirektivet

Aktnummer: 118

Akt ID: 395448

Dato: 14-04-2023 10:20:55

Type: Intern

Dokumenter: [1] TO Vurdering af begrebet forringelse i relation til vandrammedirektivet.eml (MEDTAGES IKKE)
[2] Udkast til notat om fortolkning af forringelse i lyset af MFKN's afgørelse 31.03.2023_sendt til JM.docx
[3] Blandingszoner_revurderingsafg af 20.02.23 ENDELIG VERSION.pdf

Den 17. april 2024

NOTAT

Miljøministeriet

J.nr. xx
31. marts 2023

Notat om fortolkning af begrebet ”forringelse af tilstanden” i vandrammedirektivet i lyset af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 (sag 22/02461)

Introduktion

Vandrammedirektivet¹ har overordnet til formål at fastlægge en ramme for beskyttelse af alt overfladevand (vandløb, søer, overgangsvande og kystvande) og grundvand inden for medlemslandenes områder.

Direktivet opstiller konkrete miljømål, som skal være med til at sikre direktivets formål, herunder at alle overfladevandområder og grundvandforekomster har god tilstand senest i 2015.²

Direktivet indeholder desuden i artikel 4, stk. 1, litra a) og b), en særskilt forpligtelse til at forebygge ”forringelse af tilstanden” for alle overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Forpligtelsen til at forebygge forringelse gælder ikke kun for nye projekter, men er, ud over at være et selvstændigt mål for vandplanlægningen, også en betingelse for at forlænge fristen for opfyldelse af målet om god tilstand i 2015 efter vandrammedirektivets artikel 4, stk. 4, og for at fastlægge mindre strenge mål efter direktivets artikel 4, stk. 5.

Begrebet ”forringelse af tilstanden” er ikke defineret i direktivet, men EU-Domstolen har i sin praksis fortolket begrebet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet (klagenævnet) har i en afgørelse af 23. februar 2023 i sagen 22/02461 fortolket EU-Domstolens praksis på dette punkt sådan, at ”forringelse af tilstanden” i forhold til forurenende stoffer skal forstås således, at når miljøkvalitetskravet for et forurenende stof allerede er overskredet, og vandområdet dermed er i det lavest mulige tilstandsniveau, skal enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af stoffet anses som en forringelse af vandområdets tilstand i strid med vandrammedirektivets artikel 4, stk. 1.³

Klagenævnet uddyber i afgørelsen, at størrelsen af mertilførslen ikke er afgørende, når kvalitetskravet allerede er overskredet, idet enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden, når tilstandsniveauet er det lavest mulige. Videre har klagenævnet lagt vægt på, at mertilførslen af kobbers (som sagen konkret vedrørte) påvirkning af de andre økologiske parametre ikke i sig selv er afgørende for, om der

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger.

² I Danmark har man i vidt omfang gjort brug af muligheden efter direktivets artikel 4, stk. 4, litra c, for at udskyde fristen til 2027, som er direktivets absolutte frist for målopfyldelse.

³ Miljø- og Fødevareklagenævnets sag 22/02461, s. 52.

er tale om en forringelse af tilstanden, idet en overskridelse af kvalitetskravet i sig selv må anses som en forringelse af vandløbets tilstand.⁴

Miljøministeriets fortolkning af EU-Domstolens praksis har hidtil – i overensstemmelse med Klagenævnets opfattelse – været, at hvis et kvalitetselement allerede befinder sig i den laveste klasse, udgør enhver forringelse af dette element en ”forringelse af tilstanden”.

Men modsat klagenævnet har Miljøministeriet fortolket EU-Domstolens praksis sådan, at ”enhver forringelse” ikke er et absolut forbud mod mertilførsel, hvorfor en vis mertilførsel kan tillades i overensstemmelse med direktivets forpligtelse til at forebygge forringelse, hvis påvirkningen ikke kan måles eller vurderes at være ubetydelig for vandforekomstens tilstand. Derudover må en påvirkning ikke forhindre målopfyldelsen i vandområdet. Det bemærkes, at der i praksis ikke foretages en selvstændig vurdering af, om en konkret påvirkning ikke hindrer målopfyldelse. Der foretages en konkret vurdering af, hvorvidt en påvirkning er ubetydelig. Forståelsen er, at hvis påvirkningen er ubetydelig kan det ikke have betydning for målopfyldelse.

Dette notat har på den baggrund til formål i lyset af klagenævnets afgørelse at analysere, hvad der taler for at fortolke begrebet ”enhver forringelse” således, at enhver *mertilførsel* vil udgøre en forringelse, og hvad der taler for at fortolke begrebet, således at en påvirkning eller mertilførsel til en vandforekomst ikke automatisk vil udgøre en ”forringelse af tilstanden”.

Argumenter til støtte for at fortolke begrebet ”enhver forringelse” således, at enhver mertilførsel vil udgøre en ”forringelse af tilstanden”

Det må først konstateres, at klagenævnet fortolker ”enhver forringelse” således, at enhver *mertilførsel* vil udgøre en forringelse uanset størrelsen og betydningen af den konkrete tilførsel.

Begrebet ”enhver forringelse” fremgår af flere afgørelser fra EU-Domstolen, første gang i EU-Domstolens afgørelse C-461/13, *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland* (herefter *Weser-dommen*), hvor EU-Domstolen i præmis 70 om begrebet ”forringelse af tilstanden” bl.a. fastslog, at begrebet skal fortolkes således, at hvis det pågældende kvalitetselement befinder sig i den laveste klasse, udgør ”enhver forringelse” af dette element en ”forringelse af tilstanden” (understreget her):

”70 Henset til samtlige foregående betragtninger skal det andet og det tredje spørgsmål besvares med, at begrebet »forringelse af tilstanden« af et overfladevandområde i artikel 4, stk. 1, litra a), nr. i), i direktiv 2000/60 skal fortolkes således, at der foreligger en forringelse, når mindst et af kvalitetselementerne som omhandlet i dette direktivs bilag V falder et niveau, selv om denne forringelse ikke fører til, at hele overfladevandområdet rykker en klasse ned. Hvis det pågældende kvalitetselement som omhandlet i bilaget allerede befinder sig i den laveste klasse, udgør enhver forringelse af dette element imidlertid en »forringelse af tilstanden« for et overfladevandområde i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 4, stk. 1, litra a), nr. i).”

Samtidig har EU-Domstolen i afgørelsen C-525/20, *Association France Nature Environnement* (herefter *Association France Nature Environnement-dommen*), om begrebet ”forringelse af tilstanden”, fastslået, at der ikke ved vurderingen af, om et projekt er foreneligt med formålet om at forebygge forringelse, kan ses bort fra midlertidige kortsigtede virkninger, som er uden langsigtede konsekvenser for vandkvaliteten.⁵

⁴ Miljø- og Fødevarerklagenævnets sag 22/02461, s. 53.

⁵ *Association France Nature Environnement-dommen*, præmis 45.

Herudover må det også konstateres, at det ikke fremgår af vandrammedirektivet eller direkte af EU-Domstolens praksis, hvad der skal forstås med ”enhver forringelse” af et kvalitetselement.

Indledningsvist kan det anføres, at efter en almindelig sproglig forståelse af begrebet ”enhver forringelse”, vil enhver negativ påvirkning eller mertilførsel af et forurenende stof uden undtagelse udgøre en ”forringelse af tilstanden” omfattet af direktivets artikel 4, stk. 1. Hvis det lægges til grund, at enhver mertilførsel/påvirkning udgør en forringelse af tilstanden, vil en konstatering af en mertilførsel/påvirkning til et vandområde medføre, at projektet ikke kan tillades, hvis det pågældende kvalitetselement allerede befinder sig i den laveste klasse.

Af EU-Domstolens faste praksis følger, at en fællesskabsbestemmelses rækkevidde bl.a. skal vurderes ud fra sin kontekst og ud fra sine målsætninger.⁶

Det følger af vandrammedirektivets artikel 1, litra a), at formålet med direktivet er at fastlægge en ramme for beskyttelse af vandløb og søer, overgangsvande, kystvande og grundvand, som forebygger yderligere forringelse og beskytter og forbedrer vandøkosystemernes tilstand.

Hovedmålet med vandrammedirektivet er at sikre miljøbeskyttelsen og navnlig at bevare og forbedre kvaliteten af vandmiljøet i EU med henblik på senest i 2027 at opnå en god tilstand for alle vandområder.⁷

En fortolkning af begrebet ”enhver forringelse”, hvorefter enhver *mertilførsel* vil udgøre en forringelse uanset størrelsen og betydningen af den konkrete tilførsel, vil understøtte direktivets formål, da en sådan fortolkning mest effektivt vil bidrage til at forebygge yderligere forringelse og beskytte og forbedre vandmiljøets tilstand.

I denne sammenhæng kan fremhæves Weser-dommens præmis 63 og 66, hvor EU-Domstolen udtalte følgende (understreget her):

”63 Anvendelsen af »one out all out«-reglen i forbindelse med klasseteorien ville ligeledes føre til, at vandet i den laveste klasse ikke omfattedes af pligten til at forebygge forringelse af dets tilstand. Efter at et vandområde er blevet klassificeret i denne tilstandsklasse, ville en ny forringelse af dets tilstand nemlig ikke længere være juridisk mulig. I betragtning af formålet med direktiv 2000/60 fortjener denne type vandområde imidlertid særlig opmærksomhed i forbindelse med vandforvaltningen.

...

66 Som generaladvokaten har bemærket i punkt 105 i forslaget til afgørelse, bevarer forbuddet mod forringelse – såfremt begrebet »forringelse« fortolkes i forhold til et kvalitetselement eller et stof – til gengæld sin fulde effektive virkning, idet det omfatter alle ændringer, som kan indebære risiko for, at direktiv 2000/60's hovedmål ikke opnås.”

Som det fremgår af præmis 63 og 66 er formålet med direktivet afgørende for fortolkningen af ”forringelse af tilstanden”, ikke mindst når det pågældende kvalitetselement allerede befinder sig i laveste klasse.

⁶ Se bl.a. dom af 8. december 2005 i sag C-280/04, Jyske Finans A/S mod Skatteministeriet, EU:C:2005:753, præmis 34 (og henvisningerne heri).

⁷ Weser-dommen præmis 37 og C-664/15, præmis 33.

EU-Domstolen fremhæver således i præmis 63, at vandområder hvor et kvalitetselement er i laveste klasse – i betragtning af formålet med direktivet – fortjener *særlig opmærksomhed* i forbindelse med vandforvaltningen. Præmis 63 understøtter dermed også – med henvisning til direktivets formål – en fortolkning af begrebet ”enhver forringelse”, der i videst omfang beskytter vandforekomster i laveste tilstandsklasse mod forurening. En sådan fortolkning vil være, at enhver *mer tilførsel* vil udgøre en forringelse uanset størrelsen og betydningen af den konkrete tilførsel, i relation til et sådant vandområde.⁸

Tilsvarende lægger EU-Domstolen i præmis 66 vægt på at fortolke forbuddet mod forringelse på en måde, som bedst sikrer den ”fulde effektive virkning” af forbuddet, ”idet det omfatter alle ændringer, som kan indebære risiko for, at direktiv 2000/60's hovedmål ikke opnås.”

Forbuddet mod forringelse skal således ses i sammenhæng med hovedmålet om at nå god tilstand senest i 2027, hvorefter EU-medlemslandene skal iværksætte indsatser, der forbedrer tilstanden i de vandområder, der ikke er klassificeret som værende i god tilstand. Forbuddet bidrager således til gennemførelsen af det hovedmål.⁹

Ovenstående præmisser taler dermed for, at EU-Domstolen vil fortolke begrebet ”enhver forringelse” således, at enhver *mer tilførsel* vil udgøre en forringelse uanset størrelsen og betydningen af den konkrete tilførsel, da dette vil sikre den mest effektive virkning af forbuddet mod forringelse – og opfyldelse af direktivets hovedformål om at beskytte og forbedre vandøkosystemernes tilstand.

I forhold til konteksten for direktivets forpligtelse til at forebygge forringelse, jf. artikel 4, stk. 1, bemærkes, at EU-Domstolen i afgørelse C-535/18, *Land Nordrhein-Westfalen* (herefter Land Nordrhein-Westfalen-dommen) – efter at have fastslået, at formålene og forpligtelserne i direktivets artikel 4, stk. 1, for en stor dels vedkommende er identiske for overfladevand og grundvand – udtaler følgende i præmis 96 (understreget her):

”96 Dette gælder især forpligtelsen til at forebygge forringelse af vandets tilstand, der er fastsat i dette direktivs artikel 4, stk. 1, litra a), nr. i), for så vidt angår overfladevand, og i artikel 4, stk. 1, litra b), nr. i), for så vidt angår grundvand. Disse to bestemmelser indeholder ikke nogen henvisning til bilag V til samme direktiv, således at begrebet »forringelse af tilstanden« for vand er et begreb med en global rækkevidde (jf. i denne retning dom af 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, præmis 61).”

Og på samme måde i Weser-dommen, præmis 61 (understreget her):

”61 Som generaladvokaten har bemærket i punkt 99 i forslaget til afgørelse, fører bestemmelsen af grænseværdierne mellem klasserne imidlertid til fastlæggelsen af meget store spænd. Klasserne er således blot et redskab, som indskrænker eller afgrænser medlemsstaternes meget grundige arbejde med bestemmelsen af de kvalitetselementer, som afspejler et bestemt vandområdes faktiske tilstand. Dette er bl.a. grunden til, at artikel 4, stk. 1, litra a), nr. i), i direktiv 2000/60 ikke henviser til bilag V hertil, da begrebet »forringelse af tilstanden« for et overfladevandområde er et begreb med en global rækkevidde.”

EU-Domstolen understreger i ovenstående præmisser, at begrebet ”forringelse af tilstanden” er et selvstændigt begreb, uanset sammenhængen med bilag V (hvoraf de nærmere krav til overvågning, herunder placering af overvågningspunkter og vurdering og præsentation af tilstand fremgår). På baggrund af disse præmisser kan det derfor antages, at der i afklaringen af begrebet ”enhver forringelse” ikke kan

⁸ Weser-dommens præmis 63 er desuden gentaget i præmis 97 i Land Nordrhein-Westfalen-dommen.

⁹ Se også Weser-dommens præmis 41 og C-664/15 præmis 33.

udledes en forståelse af begrebet alene på baggrund af bilag V, fx på baggrund af bilagets retningslinjer om vurdering af tilstand – dvs. at der ikke er en nødvendig sammenhæng mellem kriterierne for at vurdere et vandområdes tilstand og kriterierne for at fastslå, at der foreligger en forringelse.

EU-Domstolen svarer i Land Nordrhein-Westfalen-dommen bekræftende på, at en forventet stigning i koncentrationen af et forurenende stof, når den fastsatte tærskel for dette stof allerede er overskredet, skal anses for en forringelse. Domstolen siger imidlertid ikke hermed noget om, hvorvidt det er en *nødvendig* betingelse, at en stigning kan måles.

Det fremgår videre af Weser-dommens præmis 67, at den tærskel, hvorover der foreligger en tilsidesættelse af forpligtelsen til at forebygge forringelse af et vandområde, skal være lav. Præmissen bliver gentaget og uddybet i Land Nordrhein-Westfalen-dommens præmis 101 (understreget her):

”101 Hvad derudover angår kriterierne for, at det kan fastslås, at der foreligger en forringelse af tilstanden for et vandområde, skal der mindes om, at det fremgår af opbygningen af artikel 4 i direktiv 2000/60, og navnlig stk. 6 og 7 heri, at – selv midlertidige – forringelser i et vandområde kun er tilladte under strenge betingelser. Heraf følger det, at den tærskel, hvorover der foreligger en tilsidesættelse af forpligtelsen til at forebygge forringelse af et vandområde, skal være så lav som muligt (jf. i denne retning dom af 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, præmis 67).”

I Land Nordrhein-Westfalen-dommens præmis 101 tilføjer EU-Domstolen altså, at tærsklen skal være så lav som muligt. Land Nordrhein-Westfalen-dommens præmis 101 indikerer hermed, at der ikke er rum for en bagatelgrænse.

Ovenstående præmis 67 i Weser-dommen, og dermed indirekte Land Nordrhein-Westfalen-dommens præmis 101, skal i øvrigt også læses i lyset af Weser-dommens præmis 68 (understreget her):

”68 I modsætning til det, Bundesrepublik Deutschland har gjort gældende, kan en fortolkning, hvorefter alene »alvorlig skade« udgør en forringelse af tilstanden for et vandområde – en fortolkning, der i det væsentlige er baseret på en afbalancering af de negative indvirkninger på vandet på den ene side og de økonomiske interesser forbundet med vandet på den anden side – ikke udledes af ordlyden af artikel 4, stk. 1, litra a), nr. i), i direktiv 2000/60. Desuden skal det, som sagsøgeren i hovedsagen har anført, konstateres, at en sådan fortolkning ikke respekterer den ved dette direktiv fastlagte forskel mellem forpligtelsen til at forebygge forringelsen af tilstanden for et vandområde og de fravigelsesgrunde, der følger af artikel 4, stk. 7, i nævnte direktiv, for så vidt som alene disse sidstnævnte er udtryk for en interesseafvejning.”

Præmis 68 i Weser-dommen forholder sig altså til argumentet om, at tærsklen for forringelse ikke sættes så lavt som muligt, hvilket EU-Domstolen afviser bl.a. på baggrund af, at direktivets forpligtelse til at forebygge forringelse af tilstanden ikke indeholder en interesseafvejning, som en eventuel højere tærskel vil være udtryk for (på den ene side negative indvirkninger på vandet og økonomiske interesser forbundet med vandet på den anden side). Når EU-Domstolen konkluderer, at forpligtelsen til at forebygge forringelse ikke kan indeholde en interesseafvejning, kan det tale imod, at der er mulighed for at operere med en ”bagatelgrænse” i de tilfælde, hvor EU-Domstolen har fastslået, at enhver forringelse er en forringelse af tilstanden. En bagatelgrænse kan således siges i sig selv at være udtryk for en interesseafvejning. Præmis 68 i Weser-dommen kan i det lys indikere, at der ikke kan være en bagatelgrænse, hvorfor ”enhver forringelse” må forstås således, at enhver mertilførsel vil udgøre en forringelse uanset størrelsen og betydningen af den konkrete tilførsel.

Det kan i øvrigt anføres, at EU-Domstolen i Association France Nature Environnement-dommen udtaler følgende om midlertidige og ubetydelige forringelser i præmis 45 (understreget her):

”45 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal de to forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 4 i direktiv 2000/60 skal fortolkes således, at den ikke giver medlemsstaterne mulighed for, når de vurderer, om et program eller et enkeltprojekt er foreneligt med formålet om at forebygge forringelse af vandkvaliteten, ikke at tage hensyn til midlertidige kortsigtede virkninger, som er uden langsigtede konsekvenser for vandkvaliteten, medmindre det er åbenbart, at sådanne virkninger efter deres art kun har en ringe indvirkning på tilstanden i det omhandlede vandområde, og at de ikke kan medføre »forringelse« af området i nævnte bestemmelses forstand. Hvis de kompetente nationale myndigheder inden for rammerne af tilladelsesproceduren for et program eller et projekt fastslår, at det kan medføre en sådan forringelse, kan programmet eller projektet, selv om denne forringelse er af midlertidig karakter, kun godkendes, hvis betingelserne i direktivets artikel 4, stk. 7, er opfyldt.”

Det fremgår heraf, at når der er konstateret en ”forringelse af tilstanden”, kan der ikke i forbindelse med godkendelsen af projektet efterfølgende opstilles et kriterium om forringelsen er midlertidig eller konkret ubetydelig.

I tillæg til alle ovenstående betragtninger kan det endeligt anføres til støtte for en fortolkning af, at ”enhver forringelse” skal forstås således, at enhver *mertilførsel* vil udgøre en forringelse uanset størrelsen og betydningen af den konkrete tilførsel, at direktivet bygger på bl.a. forsigtighedsprincippet og princippet om forebyggende indsats.¹⁰

Argumenter til støtte for at begrebet ”enhver forringelse” skal forstås således, at en mer-tilførsel til en vandforekomst ikke automatisk vil udgøre en ”forringelse af tilstanden”

Det må først konstateres, at Miljøministeriet hidtil har anlagt en fortolkning af begrebet ”enhver forringelse”, hvorefter der skal foretages en konkret vurdering af, om en påvirkning eller mer-tilførsel til en vandforekomst vil udgøre en ”forringelse af tilstanden”. Ifølge denne forståelse kan der være påvirkninger, der er ubetydelige for vandområdets tilstand, og som derfor ikke udgør en forringelse af tilstanden i vandområdet, uanset om elementet er i laveste tilstandsklasse.

Indledningsvist må det igen fremhæves, at det ikke fremgår af vandrammedirektivet, hvad der skal forstås med ”forringelse af tilstanden”. EU-Domstolen har slået fast, at hvis et kvalitetselement befinder sig i den laveste klasse, vil ”enhver forringelse” af et kvalitetselement udgøre forringelse af tilstanden.¹¹ Det forhold, at EU-lovgiver eller EU-Domstolen ikke eksplicit har forholdt sig til begrebet ”enhver forringelse” indebærer, at spørgsmålet om, hvad der skal forstås herved ikke er klart.

I forlængelse af Weser-dommens præmisser om, at begrebet ”forringelse af tilstanden” skal forstås sådan, at hvis det pågældende kvalitetselement allerede befinder sig i den laveste klasse, udgør enhver forringelse af dette element imidlertid en ”forringelse af tilstanden”,¹² har EU-Domstolen som nævnt i Land Nordrhein-Westfalen-dommens præmis 110 om grundvand udtalt følgende (understreget her):

”110 Af de samme grunde som dem, der er anført i denne doms præmis 108, og navnlig i lyset af de betragtninger, der er anført i denne doms præmis 97, udgør enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af et forurenende stof, der, henset til artikel 3, stk. 1, i direktiv 2006/118, allerede overskrider et miljøkvalitetskrav eller en af medlemsstaten fastsat grænseværdi, ligeledes en forringelse.”

¹⁰ Direktiv 2000/60/EF betragtning 11.

¹¹ Weser-dommens præmis 69 og 70.

¹² Weser-dommens præmis 69 og 70.

Fælles for Weser- og Land Nordrhein-Westfalen-dommene er, at EU-Domstolen ikke nærmere uddyber, hvad der skal forstås med enhver "forringelse" eller enhver efterfølgende "stigning" i koncentrationen af forurenende stoffer. Der kan derfor argumenteres for, at EU-Domstolen efterlader et fortolkningsrum, hvori det kan anføres, at der kan være påvirkninger eller mertilførsler, der ikke udgør en "forringelse" eller "stigning".

Til støtte for ovenstående betragtning kan endvidere fremhæves, at den forelæggende nationale domstol i Land Nordrhein-Westfalen-dommen formulerede det tredje præjudicielle spørgsmål til EU-Domstolen således (understreget her):

"3) Skal begrebet forringelse af tilstanden af en grundvandsforekomst i [...] artikel 4, stk. 1, litra b), nr. 1), [i direktiv 2000/60] fortolkes åledes, at der foreligger en forringelse af den kemiske tilstand, så snart mindst en miljøkvalitetsnorm for et parameter overskrides som følge af projektet, og at enhver yderligere (målbar) forhøjelse af koncentrationen uafhængigt heraf, når den relevante grænseværdi for et skadeligt stof allerede er overskredet, udgør en forringelse?"

Det fremgår således af den forelæggende nationale domstols spørgsmål, at den nationale domstol spørger til en "målbar" forhøjelse. Hermed må det forstås, at der kan være forhøjelser (forringelser/stigninger), der ikke er målbare, og at den forelæggende ret indlagde en forudsætning i sit spørgsmål om, at kun målbare forhøjelser ville være relevante i forhold til at fastslå, hvad der udgør "forringelse". Uanset at EU-Domstolen ikke gentager ordet "målbar" i Land Nordrhein-Westfalen-dommens præmis 91, hvor EU-Domstolen gentager sin forståelse af det tredje spørgsmål, kan der på denne baggrund argumenteres for, at EU-Domstolen ligeledes forudsætter en målbarhed i sine præmisser, selvom EU-Domstolen ikke skriver dette direkte. Hvis EU-Domstolen omvendt havde været uenig i, at der kunne indlægges en forudsætning om målbarhed, ville det have været nærliggende at adressere – og afvise – dette synspunkt i afgørelsen. Ovenstående synes derfor at støtte antagelsen om, at der kan være påvirkninger eller mertilførsler, der ikke udgør en "forringelse" eller "stigning", hvis påvirkningen ikke er målbar, da EU-Domstolen ikke afviser denne præmis, som den forelæggende ret kan antages at have.

Det kan herudover anføres til støtte for ovenstående, at EU-Domstolen i Weser-dommen udtaler følgende om de kriterier, som kan fastslå, at der foreligger en forringelse af tilstanden (understreget her):

"67 Hvad angår kriterierne for, at det kan fastslås, at der foreligger en forringelse af tilstanden for et vandområde, skal der mindes om, at det fremgår af opbygningen af artikel 4 i direktiv 2000/60, og bl.a. stk. 6 og 7 heri, at – selv midlertidige – forringelser i et vandområde kun er tilladte under ekstraordinære omstændigheder. Heraf følger det, at den tærskel, hvorover der foreligger en tilsidesættelse af forpligtelsen til at forebygge forringelse af et vandområde, skal være lav."

Af præmis 67 fremgår, at i forhold til "kriterierne" for at fastslå, at der foreligger en forringelse, skal den tærskel, hvorover der foreligger en tilsidesættelse af forpligtelsen til at forebygge forringelse af et vandområde, være lav. Formuleringen indikerer, at kriteriet for forringelse udgøres af en "tærskel", hvor påvirkningen kan være over eller under. Og hvis påvirkningen er under, vil den ikke udgøre en "forringelse" i direktivets forstand.

En almindelig sproglig forståelse af ordet "tærskel" må være, at det er en grænse mellem to tilstande eller former. Der kan altså være noget – i dette tilfælde en forringelse eller stigning – der er på begge sider af tærsklen, herunder også under tærsklen. Denne sproglige forståelse støtter antagelsen om, at der er forringelser og stigninger, der er så små, at de ikke udgør forringelse af tilstanden og dermed er ubetydelige for vandområdets tilstand og målet om at opnå god tilstand.

Omtalen af en tærskel er i øvrigt gentaget i Land Nordrhein-Westfalen-dommens præmis 101 og i Association France Nature Environnement-dommens præmis 37.

Det kan endelig anføres, at EU-Domstolen i Association France Nature Environnement-dommens, præmis 45, nævner virkninger, som efter deres art kun har en ringe indvirkning på tilstanden i det omhandlede vandområde, og at de ikke kan medføre forringelse efter artikel 4 (understreget her):

”45 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal de to forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 4 i direktiv 2000/60 skal fortolkes således, at den ikke giver medlemsstaterne mulighed for, når de vurderer, om et program eller et enkeltprojekt er foreneligt med formålet om at forebygge forringelse af vandkvaliteten, ikke at tage hensyn til midlertidige kortsigtede virkninger, som er uden langsigtede konsekvenser for vandkvaliteten, medmindre det er åbenbart, at sådanne virkninger efter deres art kun har en ringe indvirkning på tilstanden i det omhandlede vandområde, og at de ikke kan medføre »forringelse« af området i nævnte bestemmelses forstand. Hvis de kompetente nationale myndigheder inden for rammerne af tilladelsesproceduren for et program eller et projekt fastslår, at det kan medføre en sådan forringelse, kan programmet eller projektet, selv om denne forringelse er af midlertidig karakter, kun godkendes, hvis betingelserne i direktivets artikel 4, stk. 7, er opfyldt.”

EU-Domstolen synes at bekræfte, at der kan være midlertidige kortsigtede virkninger, som er uden langsigtede konsekvenser for vandkvaliteten, der på baggrund af deres ”art og ringe indvirkning på tilstanden” ikke udgør en ”forringelse af tilstanden” omfattet af direktivets artikel 4, stk. 1. En sådan forståelse støtter den opfattelse, at der kan være påvirkninger, der er så ubetydelig for tilstanden, at der ikke er tale om en forringelse i direktivets forstand. Det forhold, at EU-Domstolen indsnævrer sådanne påvirkninger til ”midlertidige kortsigtede virkninger, som er uden langsigtede konsekvenser for vandkvaliteten” synes ikke i sig selv at udelukke, at der kan tillades sådanne påvirkninger mere generelt, selvom de ikke er midlertidige. Det forhold, at EU-Domstolen ikke konkret forholder sig til, om sådanne virkninger kan tillades, når vandkvaliteten er i laveste tilstandsklasse, synes ligeledes ikke i sig selv at udelukke, at også i denne tilstandsklasse kan der tillades ubetydelige påvirkninger.

Ellen Margrethe Basse
Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

Risskov den 20. februar 2023

Notat om de EU-retlige rammer for anvendelse af blandingszoner og om udkastet til revurderingsafgørelsen for RGS Nordic Industrispildevand

Dette notat er udarbejdet til journalist Jesper Tynell, Danmarks Radio.

Den retlige vurderingen er relateret til Miljøstyrelsens redegørelse for reglerne i "*Orientering om import af olieholdigt spildevand til behandling og udledning af rensset spildevand fra RGS Nordic*" (herefter Miljøstyrelsens orienteringsskrivelse af 23. januar 2023)¹ samt til det udkast til "*Miljøgodkendelse af RGS Nordic A/S Industrispildevand, Revurdering, jf. § 41 i miljøbeskyttelsesloven*", der indgik som bilag 4 til dagsordenens punkt 2 "*Revision af miljøgodkendelse RSG*" til det møde, der blev afholdt den 9. januar 2023 i Slagelse Kommunes Klima- og Miljøudvalg. Det er både den forudsatte anvendelse af blandingszoner, som Miljøstyrelsen redegør for i orienteringsskrivelsen af 31. januar 2023, herunder med henvisning til den gældende lovgivning, og styrelsens egen vejledning samt den konkrete forudsatte anvendelse af blandingszoner i den aktuelle stillingtagen til en revurderingsafgørelse for RGS Nordic Industrispildevand, der behandles.

Mit notat er inddelt i to hovedafsnit.

I **afsnit I** vurderes Miljøstyrelsens fortolkning af reglerne om blandingszoner, som den kommer til udtryk i orienteringsskrivelsen af 31. januar 2023. Min fortolkning og afstandtagen fra Miljøstyrelsen opfattelse af de retlige rammer baseres på direktivregler, EU-Domstolens praksis og Kommissionens tekniske vejledning samt Guidelines, ligesom jeg forholder mig til den Nabetjek-rapport, som Miljøstyrelsen inddrager i orienteringsskrivelsen. Det notat, der er udarbejdet af Slagelse Kommunes advokat, Sirius Advokater, som Miljøstyrelsen tager afstand fra i sin orienteringsskrivelse af 31. januar 2023, inddrages i min vurdering, idet jeg fastslår, at jeg er enig i advokaternes fortolkning. Den danske gennemførelseslovgivning af betydning for anvendelse af blandingszoner og Miljøstyrelsen

1. Miljøstyrelsen "*Orientering om import af olieholdigt spildevand til behandling og udledning af rensset spildevand fra RGS Nordic*", dateret 31. januar 2023.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

vejledninger inddrages afslutningsvis i min vurdering af den retlige ramme for anvendelse af blandingszoner. Jeg er af den opfattelse, at den danske gennemførelse ikke er EU-konform.

I mit **afsnit II** tages jeg stilling til det konkrete udkast til revurderingsafgørelse, der aktuelt behandles i Slagelse Kommunes Klima- og Miljøudvalg, hvori der forudsættes anvendt blandingszoner. Min vurdering af udkastet er begrænset til det, der vedrører spildevandsudledningen, herunder de spildevandsvilkår, der indgår i udkastet. Det, der anføres i af et notat/høringssvar RSG Nordic Industrispildevands advokat, Codex advokater, er jeg ikke enig i.

I det følgende indgår der henvisninger til den relevante lovgivning og de supplerende vejledninger. Der er tale om følgende direktiver på **EU-niveau**:

Vandrammedirektivet,² der i artikel 4 opstiller bindende krav *både* om opfyldelse af miljømål og om supplerende krav ift. de ”beskyttede områder” (herunder Natura 2000-områder), ligesom direktivet, som det er fortolket af EU-Domstolen i fem principielle sager, pålægger de nationale myndigheder grundlæggende og parallelle forpligtelser til at forebygge forringelse og til at forbedre vandets kvalitet.

Kommissionens ”*Guidance Document No. 36. Exemptions to the Environmental Objectives according to Article 4(7). New modifications to the physical characteristics of surface water bodies, alterations to the level of groundwater, or new sustainable human development activities*” inddrages også i forbindelse med vurderingen af, om direktivets artikel 4, stk. 7 kan anvendes som grundlag for ikke at opfylde de for vandoplandet ”Smålandsfarvandet, åbne del” opstillede miljømål.

Vandkvalitetskravdirektivet,³ der er et datterdirektiv til vandrammedirektivet, er centralt, idet direktivet skal bidrage til at sikre, at der opnås en ”god kemisk status” i det relevante vandopland. Direktivet indeholder artikel 4, der fastlægger betingelserne – herunder begrænsningerne – for anvendelse af blandingszoner i situationer, hvor direktivets miljøkvalitetskrav ift. prioriterede og visse farlige stoffer fraviges i forbindelse med accept af udledninger direkte til recipienten inden for de rammer, der fremgår af direktivet samt vandrammedirektivet.

Betingelserne for anvendelse af blandingszoner – herunder betingelserne for at anvende den såkaldte ”trinvis tilgang” – er nærmere beskrevet i EU-Kommissionens tekniske retningslinjer,⁴ medens der i Kommissionens ”*Guidelines for the identification of Mixing Zones under the EQS Directive (2008/105/EC)*”, er taget stilling til konkrete spørgsmål, herunder om der kan anvendes blandingszoner, når der er tale om udledning til recipienter, hvor miljøkvalitetskravene allerede er overskredet. De nævnte vejledende dokumenter inddrages.

2 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, som ændret ved direktiv 2013/39/EU.

3 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/105/EF af 16. december 2008 om miljøkvalitetskrav inden for vandpolitikken, som ændret ved direktiv 2013/39/EU. Ændringsdirektivet indeholder en opdateret liste af de prioriterede stoffer og visse andre forurenende stoffer, der indgår i direktivets bilag I, del A.

4 Europa-Kommissionens tekniske retningslinjer af 22. december 2010 for udpegning af blandingszoner i henhold til art. 4, stk. 4 K(2010) 9369 endelig. I retningslinjerne indgår som bilag ”*Technical Background Document on Identification of Mixing Zones*”.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

IE-Direktivet,⁵ der angiver de minimumskrav, der skal stilles af myndighederne i forbindelse med revurdering af et IE-anlæg, er også relevant, da RSG Nordic Industrispildevand er omfattet af miljøgodkendelsens bilag 1, listepunkterne 5.1, 5.3b. og 5.5.⁶

IE-direktivet indgår i et samspil med vandrammedirektivet og vandkvalitetskravdirektivet – herunder ved stillingtagen til blandingszoner. De vilkår – herunder BAT-AELs⁷ – der er fastslået i BAT-konklusion C(2018)5070 for affaldsbehandlingsanlæg,⁸ skal respekteres som retligt bindende. De inddrages derfor i del II.

Fuglebeskyttelsesdirektivet⁹ og habitatdirektivet¹⁰ danner basis for udpegning af Natura 2000-områder, der skal beskyttes i overensstemmelse med kravene i habitatdirektivets artikel 6.

Beskyttelsen af Natura 2000-områdernes bevaringsstatus skal ligeledes sikres i overensstemmelse med vandrammedirektivets artikel 4, stk. 1, litra c) samt artikel 6, der fastslår forpligtelserne med henvisning til de ”beskyttede områder”, der er opregnet i direktivets bilag VI. Fuglebeskyttelsesdirektivet er angivet under litra ii) og habitatdirektivet er angivet under litra x).¹¹

Beskyttelsen af Natura 2000-områdernes bevaringsstatus indgår som konsekvens af vandkvalitetskravdirektivets status som datterdirektiv til vandrammedirektivet i det beslutningsgrundlag, som myndighederne skal anvende i forbindelse med den konkrete vurdering af mulighederne for efter vandkvalitetskravdirektivets artikel 4 at udpege blandingszoner.

De danske regler, der er vedtaget til gennemførelse af de relevante direktivbestemmelser, og som derfor er relevante ved stillingtagen til udkastet til revurderingen af den tidligere revurderingsafgørelse og de supplerende tillægsgodkendelser af RSG Nordic Industrispildevand, er følgende:

Miljøbeskyttelsesloven¹² der gennemfører IE-direktivet og vandkvalitetskravdirektivet. Loven er udfyldt med en række bekendtgørelser, hvor de relevante i denne sammenhæng er

- *godkendelsesbekendtgørelsen*,¹³ der fastlægger kravene for revurdering af IE-anlæg, herunder reglerne om respekt for BAT-konklusionen C(2018)5070 for affaldsbehandlingsanlæg

5 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU om industrielle emissioner, der afløste Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/1/EF af 15. januar 2008 (IPPC-direktivet).

6 Oplysningerne vedrørende listepunkter fragår af udkastet til revurdering, side 2. Forpligtelserne ift. IE-direktivet og godkendelsesbekendtgørelsens er behandlet Ellen Margrethe Basse ”*Erhvervsmiljøretten. Miljøgodkendelsesordninger, miljøkvalitetskrav og proces- og digitaliseringskrav*”, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2017, kapitel 11 og kapitel 12.

7 BAT-AELs er en forkortelse for ”*BAT-associated emission levels*”. BAT-AELs der er bindende, jf. IE-direktivets artikel 14. Se herom Ellen Margrethe Basse ”*Erhvervsmiljøretten*”, side 595ff.

8 Jakob Brandt, ”*Miljøret*”, 9. udgave, Karnov Group, side 37ff. og Ellen Margrethe Basse ”*Erhvervsmiljøretten*”, side 598f.

9 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november om beskyttelse af vilde fugle.

10 Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

11 Det følger af vandrammedirektivets artikel 4, stk. 1, litra c, se herom bl.a. Ellen Margrethe Basse ”*Vand Lovgivning*”, DJØF Forlag, 2022, side 88, side 122f. og side 182ff.

12 Lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023 om miljøbeskyttelse.

13 Bekendtgørelse nr. 2080 af 15. november 2021 om miljøgodkendelse.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

- *udledningsbekendtgørelsen*¹⁴ der indeholder reglerne om anvendelse af blandingszoner samt Miljøstyrelsens vejledning ”*Spørgsmål og svar om udledning af visse forurenende stoffer til vandmiljøet*,”¹⁵ og
- *habitatbekendtgørelsen*.¹⁶

Vandplanlægningsloven,¹⁷ der gennemfører vandrammedirektivet. Loven er udfyldt med en række bekendtgørelser, hvor de relevante i denne sammenhæng er:

- *miljømålsfastsættelsesbekendtgørelsen*¹⁸ der indeholder bilag 2 tabel 3-5, der opregner af de prioriterede stoffer og miljøfarlige stoffer, der kan indgå i blandingszoner efter udledningsbekendtgørelsens § 8, stk. 1,
- *miljømålsbekendtgørelsen*¹⁹ der fastlægger de retligt bindende miljømål, der skal opnås for ”Smålandsfarvandet, åbne del”, som recipienten Agersø Sund indgår i, og
- *indsatsprogrambekendtgørelsen*²⁰ der i § 8 gentager vandrammedirektivets grundlæggende og parallelle forpligtelser til at forebygge forringelse og til at forbedre vandets kvalitet. Det er her også relevant at inddrage *Miljøstyrelsens 2017-vejledning om indsatsprogrambekendtgørelsen* samt et ministerielt notat om vejledningen.²¹

14 Bekendtgørelse nr. 1433 af 21. november 2017 om krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder.

15 Se hjemmesiden: <https://mst.dk/media/232679/bilag-2-enderlige-spoergsmaal-og-svar-faq-om-udledning-af-visse-forurenende-stoffer-til-vandmiljoet.pdf>. (besøgt den 27. januar 2023).

16 Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

17 Lovbekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2027 om vandplanlægning.

18 Bekendtgørelse nr. 1625 af 19. december 2017 om fastsættelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand. Bekendtgørelsen er under ændring som led i gennemførelsen af 3. vandplanlægningsperiode.

19 Bekendtgørelse nr. 448 af 11. april 2019 om miljømål for overfladevand og grundvandsforekomster. Bekendtgørelsen er under revidering som led i vedtagelsen af planlægsgrundlaget for den 3. vandplanlægningsperiode 2021-2027.

20 Bekendtgørelse nr. 449 af 11. april 2019 om indsatsprogrammet for vanddistriktområder. Bekendtgørelsen er under revision som led i vedtagelsen af vandplanlægningsgrundlaget for 2021-2027.

21 Se hjemmesiden: <https://mst.dk/media/133301/bilag-1-vejledning-4-juli-2017.pdf> (besøgt den 27. januar 2023).

Ellen Margrethe Basse
Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

DEL I: En vurdering af Miljøstyrelsens redegørelse for de retlige rammer for udpegning af blandingszoner

I denne del af mit notat behandler jeg det, der redegøres for i Miljøstyrelsens ”*Orientering om import af olieholdigt spildevand til behandling og udledning af rensat spildevand fra RSG Nordic*” (herefter Miljøstyrelsens orienteringsskrivelse af 31. januar 2023). Del I er inddelt i følgende afsnit:

- 1) Miljøstyrelsens fortolkning i begrebet ”forringelse”, der indgår i vandrammedirektivets artikel 4, herunder styrelsens stillingtagen til EU-Domstolens praksis.
- 2) Miljøstyrelsens antagelse om adgangen til at etablere blandingszoner i vandoplande, hvor miljøkvalitetskravene allerede er overskredet.
- 3) Nabotjekrapporten om anvendelse og udstrækning af blandingszonerne samt anvendelsen af den ”trinvis tilgang” som i rapporten betegnes som det såkaldt screening-koncept.
- 4) Den danske gennemførelse af reglerne om blandingszoner sammenholdt med direktivkravene.

I afsnit 4 indgår en redegørelse for den danske lovgivning, der i sig selv skaber problemer for en EU-konform anvendelse af vandkvalitetskravdirektivets regler om blandingszoner. Det skal indledningsvis fremhæves, at det ikke er alle medlemsstater, der har valgt at anvende blandingszoner, og at de lande, der anvender reglerne, er forpligtet til at respektere såvel vandrammedirektivets som vandkvalitetsreglerne. Det er min vurdering, at den danske gennemførelse ikke er EU-konform.

1. Miljøstyrelsens fortolkning i begrebet ”forringelse”, der indgår i vandrammedirektivets artikel 4, herunder styrelsens stillingtagen til EU-Domstolens praksis.

I Miljøstyrelsens orienteringsskrivelse afsnit 6 vedrørende det juridiske grundlag fastslås det, at det følger af vandrammedirektivet, at alt overfladevand skal have en god tilstand senest i 2027. Det fastslås endvidere, at vandrammedirektivet – ud over målet om god tilstand – indeholder supplerende mål om at forbygge forringelse af vandområdernes tilstand og at standse eller udfase udledninger, emissioner og tab af prioriterede stoffer med det endelige mål, at opnå koncentrationer i havmiljøet nær baggrundsværdierne for naturligt forekommende stoffer og tæt på nul for menneskeskabte syntetiske stoffer. Miljøstyrelsen skriver herefter om den danske gennemførelse og om vandrammedirektivets forbud mod forringelse af vandets status:²²

”Målet om at forebygge forringelser er gennemført ved indsatsbekendtgørelsens²³ § 8, ifølge hvilken der ikke må meddeles en tilladelse, som kan medføre forringelse af

22 Citat fra Miljøstyrelsens orienteringsskrivelse af 31. januar 2023, side 11f.

23 Note 7, der er indføjjet i det citerede af Miljøstyrelsen, forudsættes at henvise til den relevante bekendtgørelse. Noteteksten er af en eller anden teknisk grund imidlertid gledet ud af Miljøstyrelsens orienteringsskrivelse. Den bekendtgørelse, styrelsen omtaler i det citerede, er den bekendtgørelse, jeg benævner indsatsprogrambekendtgørelsen ovenfor i oplysningen om de relevante bekendtgørelser. Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i vandplanlægningsloven. Jeg anvender den anderledes betegnelse for ikke udelukke en sammenblanding med den bekendtgørelse, der er udstedt med hjemmel i vandforsyningsloven, der betegnes indsatsbekendtgørelsen.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

tilstanden eller risiko for manglende målopfyldelse (hvor der ikke er målopfyldelse) i vandområdet samlet set. Det er ikke defineret i vandrammedirektivet, hvornår der er tale om forringelse. EU-domstolen har indtil videre i fire domme taget stilling til begrebet forringelse, herunder er der i to domme taget stilling til, hvad der udgør forringelse i forhold til henholdsvis økologisk tilstand og kemisk tilstand i grundvand. Domstolen har i den sammenhæng fortolket begrebet "forringelse" restriktivt, men også lagt til grund, at der kan være påvirkninger, der er helt ubetydelige og derfor ikke udgør forringelse. Domstolen har endnu ikke særskilt taget stilling til, hvad der vil udgøre en forringelse som følge af en påvirkning af tilstanden for miljøfarlige forurenende stoffer i overfladevand." (min fremhævelse)

Det jeg har understreget i citatet ovenfor, er jeg ikke enig i. Det begrundes jeg 1) dels med henvisning til EU-Domstolens praksis, 2) dels med henvisning til ordlyden af vandrammedirektivets bilag V sammenholdt med EU-Domstolens praksis. Det skal jeg straks forklare.

Ad 1) Miljøstyrelsen oplyser ikke i det citerede, hvilke domme der henvises til. Der er aktuelt fem domme, hvori EU-Domstolen har taget stilling til begrebet "forringelse". Det er følgende:

- Sag C-461/13 *Weser*, der var den første principielle dom, som fastslog de grundlæggende forpligtelser, herunder forbuddet mod forringelse af overfladevands økologiske status.
- Sag C-535/18 *Land Nordrhein Westfalen*, der gentager præmisserne i *Weser*-sagen i forhold til forringelse af grundvandet kemiske status.
- Sag C-559/19 *Doñana*, der ligeledes gentager præmisserne i *Weser*-sagen og fastslår forbuddet mod vedrører forringelse af den kvantitative tilstand i grundvandet i forbindelse med vandindvinding (med de modifikationer, som accepteres på grund af vandindvindingens karakter).
- Sag C-346/14 *Kommissionen mod Østrig*, der vedrørende opførelse af et vandkraftværk, der kunne ændre overfladevandets status fra "høj" til "god", hvor forringelsen blev accepteret som omfattet af direktivets artikel 4, stk. 7, idet produktionen af vedvarende energi blev accepteret som begrundet i væsentlig samfundsinteresse, der kunne begrunde en undtagelse fra princippet om forbud mod forringelse.
- sag C-525/20 *Association France Nature Environment*, der er den nyeste afgørelse, som gentager præmisserne i de tidligere domme. Sagen vedrører spørgsmålet om, hvorvidt de nationale myndigheder kan acceptere midlertidige kortsigtede forringelser af overfladevandets økologiske status, hvis forringelserne vil være uden langsigtede virkninger. Svaret var nej.

Jeg har ikke i nogle af de fem domme, der er afsagt af EU-Domstolen, kunnet finde præmisser, der kan støtte Miljøstyrelsens opfattelse af, at "helt ubetydelige påvirkninger" ikke kan karakteriseres som forringelse. Det er min fortolkning af dommene, at den restriktive praksis ikke indeholder en sådan modifikation.

Ad 2) Jeg er som antydnet ovenfor også uenig med styrelsen i, at der eksisterer en usikkerhed om, hvilken betydning de afsagte domme har ved stillingtagen til udledning af miljøfarlige forurenende stoffer. Det styrelsen skriver i det ovenfor citerede er, at

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

"Domstolen har endnu ikke særskilt taget stilling til, hvad der vil udgøre en forringelse som følge af en påvirkning af tilstanden for miljøfarlige forurenende stoffer i overfladevand."

Som det allerede er nævnt, henviser EU-Domstolen konsekvent til de fælles præmisser om, at den fortolkning af forbuddet mod at forringe, der første gang blev fastslået med Weser-dommen, gælder for alle vandområder og for alle vandtyper. Det fremgår også af den seneste sag C-525/20 *Association France Nature Environment*, hvor jeg vil citere fra præmis 27 og præmis 37 som led i min argumentation for, at der er taget stilling til en forringelse, som følger af en påvirkning af tilstanden, der er begrundet i udledning af miljøfarlige stoffer i overfladevand. Præmisserne, der er en gentagelse af praksis, har følgende ordlyd:

27 Hvad angår begrebet »forringelse af tilstanden« for et overfladevandområde, som ikke er defineret i direktiv 2000/60, har Domstolen præciseret, at der foreligger forringelse af tilstanden for overfladevand som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra a), nr. i), i dette direktiv, når mindst et af kvalitetselementerne som omhandlet i bilag V til direktivet falder et niveau, selv om denne forringelse ikke fører til, at hele overfladevandområdet rykker en klasse ned. Hvis det pågældende kvalitetselement som omhandlet i dette bilag imidlertid allerede befinder sig i den laveste klasse, udgør enhver forringelse af dette element imidlertid en forringelse af et overfladevandområdes tilstand (dom af 4.5.2016, Kommissionen mod Østrig, C-346/14, EU:C:2016:322, præmis 59 og den deri nævnte retspraksis). ...

37. Domstolen har nærmere bestemt gentagne gange fastslået, at hvad angår de kriterier, der gør det muligt at konkludere, at der foreligger en forringelse af et vandområdes tilstand, fremgår det af opbygningen af artikel 4 i direktiv 2000/60, og navnlig af stk. 6 og 7 heri, at – selv midlertidige – forringelser af tilstanden i et vandområde kun er tilladte under meget strenge omstændigheder, og at det følger heraf, at den tærskel, hvorover der foreligger en tilsidesættelse af forpligtelsen til at forebygge forringelse af tilstanden af en forekomst af vand, skal være så lav som mulig (jf. i denne retning dom af 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, præmis 67, og af 24.6.2021, Kommissionen mod Spanien (Forringelse af naturområdet Doñana), C-559/19, EU:C:2021:512, præmis 48).” (mine fremhævelser)

Som det fremgår af den citerede præmis 27,²⁴ er der tale om en forringelse:

”når mindst et af kvalitetselementerne som omhandlet i bilag V til direktivet falder et niveau, selv om denne forringelse ikke fører til, at hele overfladevandområdet rykker en klasse ned.”

Det bilag V, der henvises til i det citerede, indeholder bl.a. som ét af de relevante kvalitetslementer i afsnit 1.1.4 ”kystvande” følgende:²⁵

”Specifikke forurenende stoffer

²⁴ Præmis 27 fastslår det samme, som fremgår af præmis 69 til C-461/13 *Weser*. Præmissen er siden blevet gentaget i præmis 59 til C-346/14 *Kommissionen mod Østrig*.

²⁵ Citatet er fra vandrammedirektivets bilag V, der er trykt i De Europæiske Fællesskabers Tidende den 22. december 2000 som L 327/37

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

- *Forurening med alle prioriterede stoffer, som det er blevet påvist udledes i vandområdet*
- *Forurening med andre stoffer, som det er blevet påvist udledes i signifikante mængder i vandområdet". (mine fremhævelser)*

Opregningen af de prioriterede stoffer, der henvises til i vandrammedirektivets bilag V, fremgår af vandkvalitetskravdirektivets bilag I, del A "Liste over prioriterede stoffer inden for vandpolitikken", som senest ændret i 2013.²⁶ Det er den samme liste af prioriterede stoffer, der henvises til i vandkvalitetskravdirektivets artikel 4 om anvendelse af blandingszoner. Listen genfindes i miljømålsfastsættelsesbekendtgørelsens bilag 2, tabel 5.²⁷

Som det fremgår af citatet fra vandrammedirektivets bilag V afsnit 1.1.4., er det ikke kun forureningen med prioriterede stoffer, men også forurening med andre stoffer, der indgår i det, der karakteriseres som de kvalitetselementer, der skal inddrages ved en vurdering af, om der foreligger en forringelse.

Som det fremgår af citatet fra præmis 27 i *Association France Nature Environment-dommen*, er det fastslået både i *Weser-dommen* og i *Doñana-dommen*, at

"Hvis det pågældende kvalitetselement som omhandlet i dette bilag imidlertid allerede befinder sig i den laveste klasse, udgør enhver forringelse af dette element imidlertid en forringelse af et overfladevandområdes tilstand."

Den netop citerede præmis fremstår som relevant i den vurdering, der skal foretages ved udledning af de miljøfarlige stoffer, der forudsættes udledt, hvis udkastet til revurderingsafgørelsen for RGS Nordic Industrispildevand vedtages i den foreliggende form.

Den ovenfor citerede præmis 37 i *Association France Nature Environment-dommen* gentager ligeledes de forudgående dommes forringelsesbegreb. Som det fremgår af citatet, skal den:

"den tærskel, hvorover der foreligger en tilsidesættelse af forpligtelsen til at forebygge forringelse af tilstanden af en forekomst af vand, [...] være så lav som mulig"

Formuleringen "så lav som mulig" skal læses i sammenhæng med det, der fastslås i præmissen, skal læses som en skærpelse af det, der i øvrigt står i de præmisser, der indgår i *Weser-dommen*, i *Doñana-dommen* og i *Association France Nature Environment-dommen*, om at *enhver forringelse af det element*, der indgår i den opregning i vandrammedirektivets bilag V, herunder de elementer, der vedrører kystvandområdenes kvalitet, der efter bilag V som nævnt ovenfor omfatter såvel prioriterede stoffer som andre forurenende stoffer. Det betyder, at ethvert stof, der eksempelvis er opregnet i miljømålsbekendtgørelsens bilag 2, tabel 5, der gennemfører vandkvalitetskravdirektivets bilag I, del A vil kunne betegnes som en forringelse.

²⁶ Der er tale om en fælles ændring af vandrammedirektivet og vandkvalitetskravdirektivet ved direktiv 2013/39/EU.

²⁷ Miljømålsfastsættelsesbekendtgørelsens bilag 2, tabel 5 bærer overskriften "Miljøkvalitetskrav for prioriterede stoffer og visse andre forurenende stoffer."

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

Det skulle efter min opfattelse på det grundlag være helt afvist, at Miljøstyrelsens citat, der er gengivet ovenfor, er udtryk for en korrekt forståelse af forringelsesbegrebet, som det er fastlagt ved vandrammedirektivets artikel 4, jf. direktivets bilag V afsnit 1.1.4, som fortolket ved EU-Domstolens afgørelser.

2. Miljøstyrelsens antagelse om adgangen til at etablere blandingszoner i vandoplande, hvor miljøkvalitetskravene allerede er overskredet

Miljøstyrelsen fastslår, efter det ovenfor citerede om, at der ikke med EU-Domstolens praksis er taget stilling til den betydning, som forbuddet mod forringelse har i forhold til udledning af udledning af prioriterede og andre forurenende stoffer, som jeg mener klart er imødegået ovenfor – at der efter styrelsens opfattelse heller ikke i vandkvalitetskravdirektivets bestemmelser indgår noget, der indebærer begrænsninger for udpegning af blandingszoner i en situation, hvor den modtagende recipient allerede indeholder for høje koncentrationer af de stoffer, der begrunder udpegnen af blandingszoner.

Miljøstyrelsens skriver:²⁸

”Det fremgår ikke af direktiv om vandkvalitetskrav, hvordan reglerne om blandingszoner skal anvendes ved udledning af miljøfarlige forurenende stoffer til vandområder, der ikke er i god tilstand. Men direktivet udelukker ikke i sig selv udpegning af blandingszoner i sådanne vandområder

Miljøministeriet har vurderet, at det ikke vil være i strid med direktiv om miljøkvalitetskrav og vandrammedirektivet at udpege blandingszoner i overfladevandområder, hvor miljøkvalitetskrav for de udledte stoffer er overskredet. Ministeriet har endvidere vurderet, at en sådan udpegning af blandingszoner og udledning af miljøfarlige forurenende stoffer til overfladevandområder, hvor miljøkvalitetskrav for disse stoffer er overskredet, er mulig, forudsat, at påvirkningen fra udledningen vil være ubetydelig både i forhold til vandområdets tilstand og målopfyldelse. Påvirkningen må således ikke udgøre en forringelse i vandrammedirektivets forstand. Da dette er nationale påvirkninger og disse spørgsmål endnu ikke er afklaret i EU-domstolens retspraksis, har Miljøministeriet samtidig vurderet, at der er en betydelig procesrisiko forbundet med vurderingerne.

Sirius Advokater har, for Slagelse Kommune, udarbejdet en redegørelse om kommunens handlemuligheder for udstedelse af revurdering af RGS Nordic's miljøgodkendelse. Sirius advokaternes notat af 26. januar 2023 til Slagelse Kommune ændrer ikke på Miljøministeriets vurderinger. Sirius advokaterne refererer blandt andet til en afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet af 14. december 2021. Miljøministeriet vurderer ikke, at nævnet med denne afgørelse har taget stilling til muligheden for at udpege blandingszoner i vandområder med overskridelser af miljøkvalitetskrav.”

Miljøstyrelsens fortolkning af vandkvalitetskravdirektivet er efter min vurdering klart forkert. Jeg er helt enig med Sirius Advokater i deres fortolkning – herunder at fortolkningen også finder støtte i Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse fra december 2021.

Jeg støtter min fortolkning på vandkvalitetskravdirektivets artikel 4, direktivets status af et datterdirektiv til vandrammedirektivet og på de fortolkningsbidrag, der er givet af Kommissionen.

28 Citat fra Miljøstyrelsens orienteringsskrivelse af 31. januar 2023, side 12.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

2.1. Vandkvalitetskravdirektivets artikel 4 og dets status som datterdirektiv til vandrammedirektivet

Hovedproblemet bag det, Miljøstyrelsen skriver i orienteringsskrivelsen af 31. januar 2023, er, at styrelsen ikke tager udgangspunkt i vandrammedirektivets betydning for anvendelsen af blandingszoner, og at den danske lovgivning ikke sikrer, at blandingszonerens anvendelse indgår som en integreret del af vandplanlægningen.

Det fastslås i vandkvalitetskravdirektivets i artikel 4, stk. 1, at:

” Medlemsstaterne kan udpege blandingszoner omkring udledningspunkter. Koncentrationerne af et eller flere af de i bilag I, del A, anførte stoffer kan overskride de relevante miljøkvalitetskrav inden for sådanne blandingszoner, hvis de ikke påvirker det øvrige overfladevandområdes opfyldelse af disse krav.”

Som det fremgår af det citerede, er der tale om muligheden for at anvende blandingszoner i forhold til emissionen af prioriterede stoffer og visse andre forurenende stoffer, der er opregnet i direktivets bilag 1 Del A.²⁹ Det fastslås i direktivets artikel 4, stk. 2, at udpegningsgrundlaget skal fremgå af den relevante vandområdeplan for det vandområdedistrikt, der er udpeget af de nationale myndigheder, idet vandområdeplanerne udgør det overordnede planlægnings- og administrationsgrundlag. At udpegningsgrundlaget forudsættes at være en del af vandområdeplanernes indhold, fremgår også af de tekniske retningslinjer, som Kommissionen har udstedt.³⁰

Der henvises i vandkvalitetskravdirektivets artikel 4, stk. 2, 1. led, til vandrammedirektivets artikel 13, der fastlægger kravene til udformning af vandområdeplaner, idet det fastslås, at de medlemsstater, der udpeger blandingszoner, skal indføre følgende oplysninger i planerne:

”a) de fremgangsmåder og metoder, der er anvendt til at definere disse zoner”, og

”b) oplysninger om de foranstaltninger, der er truffet med henblik på at mindske udstrækningen af blandingszoner...”

I artikel 4, stk. 2, angives det herefter, hvilke typer af foranstaltninger, der kan være tale om at angive som led i begrænsning af de skadevirkninger, udpegningszoner kan indebære. Det er foranstaltninger, der i en dansk sammenhæng ikke indgår i en konkret retlig bindende plan for vandområdet, men som i stedet skal udledes af indsatsprogrambekendtgørelsen – hvilket så ikke er tilfældet.

Det fremgår meget klart af vandkvalitetskravdirektivets artikel 4, stk. 2, litra b, at revurderingsafgørelser skal anvendes som middel til opfyldelse af de for et vandopland opstillede miljømål, når der træffes beslutning om anvendelse af blandingszoner.

²⁹ Vandkvalitetskravdirektivet fastlægger miljøkvalitetskrav (EQS) for de i bilag I, Del A opregnede stoffer med henblik på at opnå en god kemisk tilstand for overfladevand i overensstemmelse med vandrammedirektivets angivelse af retligt bindende miljømål.

³⁰ Kommissionens tekniske retningslinjer, side 5 og side 10f.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

I artikel 4, stk. 3, fastslås det, at det er de medlemsstater, der udpeger blandingszoner, der skal påse, at udstrækningen af de enkelte zoner er:

"a) begrænset til udledningens umiddelbare nærhed

b) afpasset efter koncentrationerne af forurenende stoffer ved udledningens punkt og efter de betingelser for udledning af forurenende stoffer, der er fastsat i de forudgående reguleringer, såsom godkendelser og/eller tilladelser, der er omhandlet i artikel 11, stk. 3, litra g), i direktiv 2000/60/EF og enhver anden relevant fællesskabsforskrift, i overensstemmelse med anvendelsen af de bedste tilgængelige teknikker og artikel 10 i direktiv 2000/60/EF, navnlig efter at disse forudgående reguleringer er blevet revideret."

Der forudsættes med andre ord en koordinering af vandplanmyndigheden af indsatsen til at opnå "god tilstand", når der foretages en konkret vurdering af, om det er muligt at udpege blandingszoner – herunder med en inddragelse af de kumulative effekter af allerede tilladte udledninger til området, som er godkendt. Med hjemmel i direktivets artikel 4, stk. 4, er der af Kommissionen udarbejdet tekniske retningslinjer, der forklarer, hvordan udpegningen af blandingszoner skal respektere pligten til at opnå "god kemisk tilstand" og "god økologisk tilstand" senest den 22. december 2027 i overensstemmelse med vandrammedirektivets artikel 4, ligesom de grundlæggende foranstaltninger, der er fastslået i vandrammedirektivet og understreget af EU-Domstolen i principielle domme,³¹ samt IE-direktivet (det tidlige IPPC-direktiv), byspildevandsdirektivet og habitatdirektivet skal respekteres.³² En forlængelse af opfyldelsesfristen i forhold til sikring af, at det samlede vandområdedistriks vand har en "god tilstand" senest den 22. december 2027, kan alene accepteres som en "misligholdelse" i overensstemmelse med vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7, og de deri nævnte betingelser.³³

Der er nogle betingelser, for overhovedet at kunne anvende den undtagelsesbestemmelse i vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7 kan anvendes, der skal iagttages. Der skal være tale om, at misligholdelsen skyldes en af to konkrete forhold:

- "nye ændringer af overfladeområdets fysiske karakteristika" eller
- "nye bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter".³⁴ Den sidstnævnte undtagelse kan kun anvendes i situationer, hvor en manglende forebyggelse af et overfladevandområdes forringelse fra tilstanden "høj" til tilstanden "god".

Denne begrænsning af anvendelsesmulighederne understreges i Kommissionens "Common Implementation Strategy for the Water Framework Directive and the Floods Directive".³⁵ Det fremgår i denne meddelelse i afsnittet om, hvornår artikel 4, stk. 7 kan finde anvendelse, hvor det fastslås:³⁶

31 Dommene er nævnt ovenfor i afsnit 1.

32 Kommissionens tekniske retningslinjer side 14 og side 16.

33 Vedrørende relevansen af vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7 se Kommissionens tekniske retningslinjer, side 9f.

34 EU-Domstolen har i sag C-346/14 *Kommissionen mod Østrig* fastslået, at et vandkraftværk opfyldte kriteriet "væsentlige samfundsinteresser" i vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7. Dommen er omtalt i Ellen Margrethe Basse "Vand Lovgivning", side 97.

35 Kommissionens "Guidance Document No. 36 Exemptions to the Environmental Objectives according to Article 4(7). New modifications to the physical characteristics of surface water bodies, alterations to the level of groundwater, or new sustainable human development activities", december 2017.

36 Kommissionens "Guidance Document No. 36", side 26

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

“Note that Article 4(7) does not provide an exemption if deterioration caused by inputs of pollutants from point or diffuse sources drives the water body to a status below good. This because the first limb of Article 4(7) only addresses new modifications to the physical characteristics of a surface water body or alterations to the level of bodies of groundwater, but not point or diffuse sources of pollution. Input of pollutants is therefore potentially only covered under the second limb of Article 4(7) - new sustainable human development activities - which only relates to deterioration of surface water bodies from high status to good status.” (mine fremhævelser)

I et senere afsnit i Kommissionens angivelse af implementeringsstrategien, hvor der redegøres for, hvordan myndighederne skal forholde sig i situationer, hvor der kan være tale om en usikker situation, fastslås det:³⁷

“In this context, it should be recognised that, for an Article 4(7) exemption to be applicable, the deterioration needs to result from activities within the scope of Article 4(7) (new modifications to the physical characteristics of a surface water body, alterations to the level of groundwater, new sustainable human development activities). Article 4(7) does not provide for exemption if deterioration caused by inputs of pollutants from point or diffuse sources drives the water body to a status below good ...” (mine fremhævelser)

Det skal også fremhæves, at vandkvalitetskravdirektivets artikel 4 skal læses i sammenhæng med:

- direktivets artikel 3, stk. 3,³⁸ der fastlægger medlemsstaternes forpligtelse til at foretage analyser af de langsigtede udviklingstendenser for koncentrationerne af de prioriterede stoffer i bilag 1, del A, som har tendens til at blive akkumuleret i sedimenter og/eller biota, og
- artikel 5, stk. 3³⁹ der pålægger medlemsstaterne at sende de oversigter, der udarbejdes over udledninger m.v., til Kommissionen.

De nævnte forpligtelser er forudsat varetaget af den nationalt ansvarlige myndighed som en koordineret og sammenhængende benyttelse, beskyttelse af vandet i vandområdedistrikterne samt formidling af forureningsstatus ift. bl.a. de stoffer, der er opregnet i vandkvalitetskravdirektivets bilag 1 del A. Den myndighed er Miljøministeriet.

Konklusionen om, at det ikke er muligt at udpege blandingszoner i en situation, hvor der allerede er for høje koncentrationer af de stoffer, der forudsættes udledt fra virksomheden – understøttes også af Kommissionens vejledende svar i ”*Technical Background Document on Identification of Mixing Zones*”:⁴⁰

“2) What should Member States do if there is already an exceedence of the EQS in the receiving water body?

This is a consenting policy issue rather than a mixing zone question and while it is recognised as a real problem it should be dealt with under the River Basin

37 Kommissionens *Guidance Document No. 36*, side 33

38 Kommissionens tekniske retningslinjer side 10, 2. sidste afsnit, 9. linje. Overvågningen skal være en del af det, der udføres i overensstemmelse med vandrammedirektivets regler, herunder med respekt for forpligtelserne til at opnå miljømålene i artikel 4.

39 Kommissionens tekniske retningslinjer, side 10, 1. afsnit, sidste linje.

40 Kommissionens ”*Technical Background Document on Identification of Mixing Zones*”, 2010, side 4. Forkortelsen EQS vedrører grænseværdierne.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

Management Planning process directly. In plain terms this means that in circumstances where the upstream quality exceeds the EQS just upstream of the point of discharge a fundamental review of all permits above this point may be required."

Som det fremgår af det citerede, kan der ikke i en situation, hvor der allerede er for høje koncentrationer i recipienten, anvendes blandingszoner.

I Kommissionens tekniske retningslinjer fastslås det endvidere – i afsnittet om den betydning, som "indvirkningens intensitet" skal tillægges ved stillingtagen til blandingszoner – at:⁴¹

"Omfanget af overskridelsen af MKK for en given belastning bliver betydeligt højere, hvis de omgivende koncentrationer ligger tæt på MKK, end hvis de omgivende koncentrationer er meget lave. Der skal derfor i forbindelse udpegnings af en blandingszone tages hensyn med henblik på at sikre, at dette ikke forhindrer vandområdet som helhed i at blive klassificeret inden for målet om en god tilstand."

Når det i Miljøstyrelsens orienteringsskrivelse i afsnittet "Vejledning om udledning til vandområder med overskridelser af miljøkvalitetskrav" oplyses, at de retningslinjer, der er udarbejdet af Kommissionen alene dækker scenarier, hvor miljøkvalitetskravene er opfyldt i det berørte vandområde,⁴² modbevises denne påstand af det ovenfor citerede. Styrelsen henvisning til egne vejledende spørgsmål og svar, herunder FAQ 43, er ikke et grundlag, der på nogen måde ændrer på det, som må antages at være retsstillingen.

2.2. Miljø og Fødevareklagenævnets afgørelse om blandingszoner

Som fremhævet af Sirius advokater er det relevant at inddrage Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 14. december 2021. Nævnet skriver:⁴³

"Miljø- og Fødevareklagenævnet har i vurderingen navnlig lagt vægt på, at de fastsatte udlederkrav i den påklagede afgørelse for arsen, kobber og zink alle overskrider gældende miljøkvalitetskrav. Det er desuden indgået i Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering, at der ikke indgår oplysninger om baggrundskoncentrationer i sagen.

Såfremt Frederikshavn Kommune ønsker at opretholde udlederkravene for arsen, kobber og zink, skal kommunen ved den fornyede behandling af sagen udpege en blandingszone omkring udledningspunktet, jf. § 8, stk. 1 i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer. Fastsættelsen af en eventuel blandingszone skal baseres på beregninger, hvori baggrundskoncentrationerne af relevante stoffer inkluderes, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 3. Nævnet bemærker hertil, at fortyndingen i kystvande er afhængig af de konkrete forhold omkring udledningsstedet, og at der typisk vil kunne forventes en fortynding på 10-50 gange. Der kan således lokalt forekomme fortyndingsfaktorer uden for disse intervaller.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker endvidere, at det er en forudsætning for fastsættelse af en blandingszone, at udledningen af forurenende stoffer forinden er nedbragt mest muligt gennem anvendelse af BAT, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, og at

41 Kommissionens tekniske retningslinjer, side 18f.

42 Miljøstyrelsens orienteringsskrivelse af 31. januar 2023, side 14.

43 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 14. december 2021, sagsnr. 18/05538 (tidl. NMK-10-01054)

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

miljøkvalitetskravene ikke overskrides uden for blandingszonen. Sidstnævnte skal sikres ved beregning efter § 7, stk. 1, jf. stk. 2.

Miljø- og Fodevareklagenævnet bemærker herudover, at en blandingszone skal begrænses mest muligt til den umiddelbare nærhed af udledningspunktet, jf. § 8, stk. 2, nr. 1 i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer. ... ”

2.3. Min konklusion – der kan ikke udpeges blandingszoner når miljøkvalitetskravene er overskredet i recipienten

I Kommissionens tekniske retningslinjer oplyses det, at de i vandområdeplanen beskrevne tilgange og metoder samt de foranstaltninger, der er angivet i planen med henblik på at ”reducere udstrækningen af blandingszonen i fremtiden” er det, der konkret stilles retlige krav om over for de nationale myndigheder, der vælger at anvende blandingszoner, ligesom der forudsættes at være tale om monitoring af den forurening, der er tale om. Derimod forventes det ifølge retningslinjerne ikke, at der stilles krav om, at udstrækningen af blandingszonen kvantificeres i strengt rumlig, tidsmæssig og statistisk henseende. Omfanget af overskridelser, som kan anses for acceptable i et vandområde, oplyses at være afhængige af: (1) den rumlige og tidsmæssige variation af omfanget, (2) omfanget af stigninger i koncentrationer over de gældende grænseværdier samt den resulterende type og (3) omfanget af de potentielle negative effekter, der er forbundet med denne overskridelse.⁴⁴ Hvis alle de forventede indvirkninger anses som acceptable, kan det tilsvarende omfang af overskridelse af forureningskoncentration accepteres, og blandingszonen kan udpeges.⁴⁵ Dog er det en klar forudsætning, at vandområdet opnår en ”god tilstand” som helhed senest den 22. december 2027.

Det er med baggrund i det, jeg har anført ovenfor, uden støtte i de relevante direktiver og Miljø- og Fodevareklagenævnets praksis, når Miljøstyrelsen i orienteringsskrivelsen konkluderer:⁴⁶

”Det er ikke en betingelse for udpegnings af en blandingszone, at miljøkvalitetskrav for det eller de pågældende stoffer er opfyldt i vandområdet.”

Procesrisikoen ved den danske praksis fremgår da også af Miljøstyrelsens orienteringsskrivelsen, hvor ministeriet selv erkender følgende:⁴⁷

”Miljøministeriet har vurderet, at det ikke vil være i strid med direktiv om miljøkvalitetskrav og vandrammedirektivet at udpege blandingszoner i overfladevandområder, hvor miljøkvalitetskrav for de udledte stoffer er overskredet. Ministeriet har endvidere vurderet, at en sådan udpegnings af blandingszoner og udledning af miljøfarlige forurenende stoffer til overfladevandområder, hvor miljøkvalitetskrav for disse er overskredet, er mulig, forudsat, at påvirkningen fra udledningen vil være ubetydelig både i forhold til vandområdets tilstand og målopfyldeelse. Påvirkning må således ikke udgøre en forringelse i vandrammedirektivets forstand. Da dette er nationale vurderinger og disse spørgsmål endnu ikke er afklaret i EU-domstolens retspraksis, har

44 Kommissionens tekniske retningslinjer, side 16f.

45 Kommissionens tekniske retningslinjer, side 19

46 Miljøstyrelsens orienteringsskrivelse af 31. januar 2023, side 13.

47 Miljøstyrelsens orienteringsskrivelse af 31. januar 2023, side 12.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

Miljøministeriet samtidig vurderet, at der er en betydelig procesrisiko forbundet med vurderingerne.” (min fremhævelse)

3. Nabotjek-rapporten om anvendelse og udstrækning af blandingszonerne samt anvendelsen af den ”trinvis tilgang” som i rapporten betegnes som det såkaldt screening-koncept.

I orienteringsskrivelsen henviser Miljøstyrelsen til, at DHI i 2016 gennemførte en undersøgelse for Naturstyrelsen. Undersøgelsen skulle afdække, hvordan en række EU-lande administrerede regler om udpegning af blandingszoner med fokus på blandingszonernes udstrækning, som er indgået i Miljøministeriets revision af den vejledning.⁴⁸ Den rapport, der henvises til, er DHI's rapport ”Blandingszoner i andre lande. Sverige, Polen, Tyskland, Holland, England og Irland – Naturstyrelsen – Vandplaner og Havmiljø”, april 2016. Forfatteren af DHI-rapporten er biolog Morten Brozek.

Det fremgår af rapporten, at nogle af de lande, der er blevet kontaktet, ikke anvendte blandingszoner på undersøgelsestidspunktet (2016). Det gælder Sverige, Polen og Irland. I Irland blev der i 2016 arbejdet på udviklingen af et 3-trinskoncept, ligesom der generelt blev lagt afgørende vægt på monitoring uden for blandingszonen med henblik på at gennemføre en model, der kunne leve op til Kommissionens tekniske retningslinjer.⁴⁹

Der blev anvendt blandingszoner i Tyskland, i Holland og England, som alle anvender det såkaldte trinvist screeningskoncept, der er beskrevet i Kommissionens tekniske retningslinjer fra 2010. Anvendelsen er baseret på, at der anvendes avancerede modeller i komplicerede sager samt monitoring uden for blandingszoner.⁵⁰ Det fremhæves i rapporten, at de lande, der anvender blandingszoner, sikrer en respekt for de sårbare områder – herunder Natura 2000-områder.

DHI-rapporten opsummerer, at flere af de nationale retningslinjer, der anvendes i de EU-lande, der på forskellig vis opererer med blandingszoner, anvender noget, der kunne ligne fortyndingszoner, og at flere af de brugte modeller synes at komme fra retningslinjer for udledning af kølevand. Det tilføjes i rapporten:⁵¹

”Det er også klart fra undersøgelserne, at der er en tendens til at pålægge udleder at benytte forskellige former for beregningsværktøjer fra simple til de mere avancerede, samt at der er fokus på at inddrage tilstedeværelsen af særlige beskyttede habitater i behandlingen af udledningstilladelser. Der er også fokus på at sikre, at udledninger ikke er i konflikt med Vandrammedirektivets ”Environmental Quality Standards (EQS).

Uanset om landene har implementeret EU's retningslinjer, så bruger flere af dem en trinvis screeningsmetode, som optrædes i forhold til den aktuelle udledning og dens sammensætning.

48 Miljøstyrelsens orienteringsskrivelse af 31. januar 2023, side 14n note 9 og side 15 note 10.

49 DHI-nabotjekrapporten side 9.

50 DHI-nabotjekrapporten i afsnittet vedrørende Tyskland side 4f., samt vedrørende Holland rapporten side 5f. og vedrørende England rapporten side 7f.

51 Citat fra DHI-nabotjekrapporten, side 10.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

På monitoringsiden er der større konsensus om, at udleder skal gennemføre monitoring af effekter og koncentrationer, men der er ikke ensartethed. Her er det klart, at man laver stedsspecifikke vurderinger, som skal bygge på stedsspecifikke monitoringsdata. Det skønnes, at de metoder, der ligger til grund for monitoringen, stammer fra den nationale lovgivning og måske går tilbage til for implementering af vandrammedirektivet.”

Rapporten fokuserer således på de metoder, der anvendes, herunder i hvilken udstrækning medlemsstaterne anvender de såkaldte trinvist screeningskoncept, der er beskrevet i Kommissionens tekniske retningslinjer.

Det er i den sammenhæng værd at fremhæve, at der ikke efter EU's regler om blandingszoner er fastlagt en bestemt og fælles grænse for udstrækningen – og at der derfor også er forskel på den praksis, som afdækkes i rapporten. Kravene er i stedet relateret til anvendelsen af screeningsmodeller og monitoring, der fremstår som centralt, hvilket er i overensstemmelse med Kommissionens tekniske retningslinjer. Det fremgår af retningslinjernes beskrivelse af konceptet for screeningskonceptet:⁵²

” ... I forbindelse med tilladelsen af udledning kan den kompetente myndighed vælge (eller være nødsaget til) at fastsætte tilladte betingelser med henblik på at sikre, at udledningen sker i overensstemmelse med emissionsrammen og de vurderede omgivende betingelser. I de fleste tilfælde forventes det, at udstrækningen af blandingszonen ikke kvantificeres i strengt rumligt, tidsmæssigt og statistisk henseende, men snarere påvirket af de pålagte restriktioner på punktudledningen og deres interaktion med de omgivende forhold og processer.

Direktiv 2008/105/EF kræver ikke, at medlemsstaterne registrerer udstrækningen af de udpegede blandingszoner – hverken individuelt eller i kombination – direktivet fastsætter derimod, at medlemsstaterne skal beskrive de anvendte tilgange og metoder til fastsættelse af zonerne og beskrive de foranstaltninger, der er truffet med henblik på at reducere udstrækningen af blandingszonen i fremtiden.

I nogle tilfælde er det muligt, at en kompetent myndighed kan anse en udledning som acceptabel på grundlag af de foranstaltninger, der er truffet inden for en vandområdeplan, som kan påvirke udstrækningen af andre blandingszoner eller forekommende omgivende koncentrationer, og uden hvilke den pågældende foreslåede blandingszone ville være uacceptabel. Imens faktorerne med indvirkning på denne udpegning ville omfatte ovenstående, ville bredere hensyn til vandområdeplaner i henhold til vandrammedirektivet også have en effekt.

Den kompetente myndighed kan overordnet set med henblik på trin 2-vurderingen vælge at anvende ”standardiserede” acceptable udstrækningskriterier med henblik på på bedste vis at fokusere på de tilgængelige ressourcer til screeningformål. I lyset af de europæiske vandes forskellighed er det ikke muligt at fastsætte standardværdier til anvendelse på alle vandområdetyper. De kompetente myndigheder kan ønske at fastsætte egne værdier med henblik på screening, enten i henhold til vandområdetype eller vandområdedistrikt eller en kombination af disse to. Alternativt kan andre kompetente myndigheder anvende screeningmetoder under anvendelse af udstrækningskriterier specifikt fra sag til sag. En sådan forsigtighedsudstrækning kan fastsættes med en grad af tilpasning i forhold til ”den indbyggede” vandområdeudstrækning. ...

52 Kommissionens tekniske retningslinjer, side 20f.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

Der findes en række medlemsstater, herunder Danmark, som anvender en blandingszone med en udstrækning på kun en smule over den oprindelige fortyndingszone. I kystvande er dette 50-100 m fra udledningspunktet. I andre medlemsstater er den maksimale udstrækning af den acceptable blandingszone proportionel i forhold til vandområdets bredde og begrænset til en valgt fast maksimumværdi. I Nederlandene er maksimumlængden (L) af den acceptable blandingszone for kemiske stoffer for lineære vandområder eksempelvis proportionel med et vandområdes bredde og svarer til $10*W$ (bredde) med et maksimum på 1.000 m. For kystvande anvendes der et maksimumvolumen. For dybe kystvande svarer dette til en længde (L) på 150 m. L er i Øst-rig begrænset til 1.000 m for vandområder med en bredde på op til 100 m. For vandområder med en bredde (W) større end 100 m er L lig $10*W$" (mine fremhævelser)

Som det fremgår af det citerede, er Danmark ét af de lande, der har valgt at anvende blandingszoner.

Miljøstyrelsen oplyser i orienteringsskrivelsen i afsnittet "Nabotjek i EU", at Danmark i EU-retningslinjerne er fremhævet for at anvende restriktiv tilgang til blandingszoners udstrækning,⁵³ og at denne fremhævelse sammen med den foretagne undersøgelse af praksis i andre medlemslande (Nabotjek-rapporten) er som grundlag for en revision af de danske retningslinjer for den maksimale størrelse af blandingszoner.⁵⁴ Det, Miljøstyrelsen formodentlig henviser til anførte sted, som det der opfattes som Kommissionens fremhævelse af Danmark i tekniske retningslinjer, er formentlig det ovenfor citerede. Som jeg læser det citerede, fremstår det blot som et eksempel på den forskel, der er på udstrækningen af blandingszoner – uden at der heri ligger en tilkendegivelse om, hvorvidt det er noget, der skal fremhæves, idet udstrækning ikke i sig selv er det afgørende. Det, der ovenfor er citeret fra Kommissionens tekniske retningslinjer, forudsætter, som det fremgår af citatet, at der i vandområdeplanen er sikret, at udpegningen af blandingszoner er kombineret med den indsats, der skal gennemføres under indsatsprogrammet. En sådan sammenhæng eksisterer ikke i den danske lovgivning og praksis vedrørende udpegning af blandingszoner.

Udstrækningen af blandingszoner i Danmark er nu vejledende fastlagt i Miljøstyrelsens "Spørgsmål og svar om udledning af visse forurenende stoffer til vandmiljøet", hvori den maksimale udstrækning oplyses under punkt 67:

"I kystvande bør udstrækningen af blandingszonen som udgangspunkt begrænses til maksimalt 350 meter fra udledningsstedet for åbne kystvande og maksimalt 100 meter fra udledningsstedet for fjorde og lukkede kystvande."

4. Den danske gennemførelse af reglerne om blandingszoner sammenholdt med direktivkravene

For at forstå de særlige udfordringer, vi har i en dansk sammenhæng ved administrationen af blandingszoneregler, er det nødvendigt at henvise til, at den danske gennemførelse af vandrammedirektivet er utrolig kompliceret, uhensigtsmæssig og efter min opfattelse utrolig vanskeligt at gennemskue sammenhængen i.

53 Miljøstyrelsens orienteringsskrivelse af 31. januar 2023, side 15.

54 Miljøstyrelsens orienteringsskrivelse af 31. januar 2023, side 15.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

Reglerne om blandingszoner er ikke en del af vandplanlægningsreglerne, idet de er indføjet i *udledningsbekendtgørelsen*, der er udstedt med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens uden referencer til de opstillede miljømål og de grundlæggende forudsætninger om løbende forbedring af miljøforholdene, forebyggelse af forringelser og opfyldelse af de opstillede miljømål for det relevante overfladevandområde. Det er typisk kommunerne – og i mindre omfang Miljøstyrelsen – der har kompetencen til at meddele miljøgodkendelser, der indeholder bestemmelser om blandingszoner. Er der tale om spildevandstilladelser, der meddeles med hjemmel i miljøbeskyttelsesloven, er det kommunerne, der træffer afgørelserne. Kompetencerne efter vandplanlægningslovens regler og de med hjemmel i loven udstedte kompetencer er derimod placeret hos Miljøministeriet.

Vandplanlægningsloven er udfyldt med en række bekendtgørelser. Der er med hjemmel i loven udstedt bekendtgørelser, der på statsligt niveau regulerer de fire vandområdedistrikter og de 23 hovedvandoplande, der er afgrænset i en særlig bekendtgørelse.⁵⁵ Inden for hovedoplandet er der foretaget en opdeling i deloplande, hvor ”Smålandsfarvand, åbne del” er det delvandopland, som RSG Nordic Industrispildevand udleder til. Som én af de øvrige bekendtgørelser, der er de relevante i denne sammenhæng, er *miljømålsfastsættelsesbekendtgørelsen*, der i bilag 2, tabel 3-5, indeholder en opregning af de prioriterede stoffer og miljøfarlige stoffer, der skal tagges stilling til ved formulering af spildevandsvilkår og anvendelse af blandingszoner.

Miljømålsbekendtgørelsen, der fastlægger de retligt bindende miljømål, der skal opnås for det kystvandområde, der udledes til senest den 22. december 2027, er en anden af de relevante bekendtgørelser, der er udstedt som en del af vandplanlægningen. Miljømålene for ”Vandområdedistrikt Sjælland”, indgår i bekendtgørelsens bilag 2. I udkastet til miljømålsbekendtgørelsen for den 3. vandplanlægningsperiode (2021-2027), der var i høring i perioden 22. december 2021 til 22 juni 2022, fastslås det, at der skal opnås ”god økologisk tilstand” og ”god kemisk tilstand” for ”Smålandsfarvand, Åbne del, senest den 22. december 2027.”⁵⁶

Med hjemmel i vandplanlægningsloven er der endvidere udstedt *indsatsprogrambekendtgørelsen*, der angiver de foranstaltninger, der skal iværksættes til opfyldelse af miljømålene. Bekendtgørelsens § 8, stk. 1 gengiver de grundlæggende og parallelle forpligtelser, der er til at forebygge forringelse og til at forbedre vandets kvalitet, som er understreget af EU-Domstolen i adskillige domme med støtte i vandrammedirektivets artikel 4.⁵⁷ Bekendtgørelsen sikrer imidlertid ikke, at blandingszonerne indgår i den konkrete indsats. I bekendtgørelsens § 8, stk. 2 og stk. 3, er der bestemmelser, der er centrale, når de kommunale myndigheder – herunder Slagelse Kommune – skal vurdere, om det er muligt at meddele en tilladelse til udledning af spildevand direkte til recipienten. EU-Domstolens praksis ift. forståelsen af begrebet ”forringelse” af tilstanden i vandområderne vedrører *såvel* et kvalitetselement *som* et stof. Hvis det pågældende kvalitetselement allerede befinder sig i den laveste klasse, udgør enhver forringelse af dette element en ”forringelse af tilstanden” for et overfladeområde vand i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 4.⁵⁸

55 Se herom Ellen Margrethe Basse ”*Vand Lovgivning*”, side 210ff.

56 Se udkastet til miljømålsbekendtgørelsen side 960

57 Sag C-461/13 *Weser*, sag C-535/18 *Land Nordrhein Westfalen* og sag C-525/20 *Association France Nature Environment*.

58 Det fremgår af sag C-535/18 *Land Nordrhein Westfalen*, præmis 92 og sag C-461/13 *Weser* præmis 70.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

I sag C-535/18 *Land Nordrhein-Westfalen*, fastslås det, at selv midlertidige forringelser i et vandområde kun er tilladt under de strenge betingelser, der er fastslået i vandrammedirektivets artikel 4, stk. 4.⁵⁹

I Miljøstyrelsens ”*Vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter*” indgår der en problematisk vejledning, som i realiteten kan give kommunerne det indtryk, at deres forpligtelser efter bekendtgørelsens § 8, stk. 1, er begrænsede i revurderingssituationer. Der står følgende:⁶⁰

” Ved ”afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning” i § 8, stk. 2 og 3, skal forstås nye tilladelser og miljøgodkendelser, der direkte eller indirekte kan medføre en påvirkning af et overfladeområde eller en grundvandsforekomst. Ved indirekte påvirkninger forstås påvirkninger, der ikke sker direkte til en vandforekomst, men f.eks. via påvirkning af sammenhængende eller tilstødende vandforekomster eller i kumulation med andre påvirkninger. En indirekte påvirkning kan også ske ved atmosfærisk deposition, f.eks., af kvælstof eller tungmetaller. Revurdering af miljøgodkendelser og udledningstilladelser, som på uændrede eller skærpede vilkår viderefører virksomhedens hidtidige ret til at udlede næringsstoffer eller miljøfarlige forurenede stoffer til vandforekomster, anses ikke for at udgøre en afgørelse omfattet af § 8, stk. 2 og 3.” (min fremhævelse)

Det citerede, der forudsætter en ”virksomhedens hidtidige ret til at udlede” kan opretholdes uændret i forbindelse med en revurdering af en miljøgodkendelse, som den Slagelse Kommune skal tage stilling til, er ikke en korrekt forståelse af det, der følger af vandkvalitetskravdirektivets artikel 4, som det fremgår af det, der er omtalt ovenfor i afsnit 2. Revurdering er et centralt juridisk virkemiddel, der i praksis kan og skal anvendes til at skærpe kravene, så det bliver muligt at reducere udledningen af de prioriterede stoffer og at opfylde miljømålene ved at stille krav til eksisterende virksomheder.

Den fortolkning, der indgår i den eksisterende vejledning indgår ikke i det vejledningsudkast, *Vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter*, der forventes at komme til at gælde for den 3. vandplanperiode.⁶¹ Det må derfor antages, at Miljøministeriet, såfremt den nævnte passus ikke finder vej til den endelige version af vejledningen, nu erkender, at vandrammedirektivets krav også skal iagttages i forbindelse med revurdering af miljøgodkendelser og udledningstilladelser mv. Det fremgår imidlertid ikke eksplicit at udkastet. Det skal understreges, at de i indsatsprogrambekendtgørelsen, i vejledningen til bekendtgørelsen, og i miljømålsbekendtgørelsen angivne muligheder for at acceptere undtagelser fra de generelle forpligtelser, ikke kan være mere vidtgående end det, der følger af vandrammedirektivet og vandkvalitetskravdirektivet. Opfyldelsen af miljømålene senest den 22. december 2027 kan kun fraviges i den udstrækning, det er i overensstemmelse med vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7.⁶²

59 Sag C-535/18 *Land Nordrhein-Westfalen* præmis 53.

60 Miljøstyrelsen, *Vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter*, 2017, side 42 nederst.

61 Se herom udkastet fra december 2021, der er tilgængelig på <https://mim.dk/media/225714/udkast-vejledning-til-indsatsprogram-vp3.pdf> (besøgt den 20. februar 2023).

62 Indsatsprogrambekendtgørelsen er behandlet i ”Ellen Margrethe Basse Vand Lovgivning”, side 237ff. De i bekendtgørelsen opstillede undtagelsesbestemmelser er behandlet i bogen side 246ff.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

Det er i øvrigt ikke rigtigt, når ministeriet i notatet af 14. april 2021 ”*Ny vejledning om tilladelser til direkte udledninger af miljøfarlige stoffer*” fastslår,⁶³ at der mangler en fleksibilitet ift. vandområdet tilstand i situationer, hvor der kan opstå en konflikt mellem omstilling til grøn energi hhv. opfyldelsen af miljømålene. Med EU-Domstolen sag C-346/14 *Kommissionen mod Østrig*, fastslås det, at et vandkraftværk opfylder kriteriet ”væsentlige samfundsinteresser” i vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7. I det nævnte notat oplyses det i øvrigt ganske korrekt, at EU-Domstolen har fastlagt en restriktiv praksis. Det føjes til, at vejledningen skal understøtte, at Danmark opfylder forpligtelsen ift. miljømålet ”god tilstand” i vandområderne.⁶⁴ Det bemærkes i notatet, at der aktuelt er en *procesrisiko* ved tilgangen i den gældende vejledning til indsatsbekendtgørelsen. Det risikovurdering er jeg enig i.

DEL II

En miljøretlig vurdering af udkastet til revurderingsafgørelse vedr. RGS Nordic Industrispildevands miljøgodkendelse

I denne del II af mit notat behandles den forudsatte anvendelse af blandingszoner og de i udkastet formulerede spildevandsvilkår:

- 1) Den historiske baggrund mv. for revurderingen af RSG Nordic Industrispildevand.
- 2) Pligten for Klima- og Miljøudvalget til at sikre, at der er foretaget en habitatvurdering.
- 3) Udkastets angivelse af de stoffer, der danner grundlag for udpegning af blandingszoner.
- 4) Etablering af blandingszoner i en situation, hvor miljøkvalitetskravene for nogle af stofferne allerede er overskredet i recipienten, Agersø Sund.
- 5) Forpligtelserne som foreligger ift. bidrag til opfyldelse af de opstillede miljømål, der er opstillet for vandområdet ”Smålandsfarvandet, åbne del”, den manglende kompetence til at dispensere fra vandrammedirektivets artikel 4 med støtte i artikel 4, stk. 7, samt de grundlæggende forpligtelser, der er fastslået i indsatsprogrambekendtgørelsens § 8.
- 6) Udeladelse i udkastet af at nævne tre stoffer, der var med i 2008-afgørelsen samt i det tidligere udkast til miljøgodkendelse, s
- 7) De i udkastet foretagne ændringer af miljøkvalitetskravene bl.a. for stofferne arsen og bly.
- 8) Vilkåret for udledning af kviksølv til recipienten.
- 9) Den kvantitative begrænsning af udledningen til recipienten.
- 10) Opsummerende vurdering.

63 Notat af 14. april 2021, j.nr. 2020-14687 Ref. LECAR ”*Ny vejledning om tilladelser til direkte udledninger af miljøfarlige stoffer*”.

64 Notatet af 14. april 2021, side 3.

Ellen Margrethe Basse
Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

1) Den historiske baggrund m.v. for revurderingen af RSG Nordic Industrispildevand

Miljøgodkendelsen af virksomheden RSG Nordic Industrispildevand blev ifølge det, der fremgår af den i 2008 af Slagelse Kommune truffede afgørelse, meddelt den 26. november 1991 af Vestsjællands Amt.⁶⁵ Efterfølgende blev der meddelt tillægsgodkendelser. Den 26. november 2008, dvs. 17 år efter den meddelte miljøgodkendelse, meddelte Slagelse Kommune med henvisning til miljøbeskyttelseslovens § 41 b en revurderingsafgørelse i 2008. Afgørelsen blev efterfulgt af nye tillægsgodkendelser.⁶⁶

Det fremgår af 2008-afgørelsen, at den er truffet med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 41 b på baggrund af en ansøgning fra ”Vandrens – Stignæs Industripark A/S”. Virksomheden ansøgte ved skrivelse af 24. maj 2004 om en revision af den miljøgodkendelse og udledningstilladelse, der var meddelt virksomheden den 26. november 1991 (med efterfølgende ændringer). Det fremgår endvidere af 2008-afgørelsen, at afgørelsen er baseret på en ansøgning om miljøgodkendelse til nyttiggørelse/bortskaffelse af farligt affald. Kommunen fastslog i 2008-afgørelsen, at det var dens vurdering, at anlægget var omfattet af listepunkt K102 ”Anlæg for bortskaffelse af farligt affald efter en af metoderne D1-D2 eller D11-D12 som nævnt i bilag 6A til affaldsbekendtgørelsen”. Angivelsen af listepunktet og anvendelsen af miljøbeskyttelseslovens § 41 b begrundes af kommunen med, at nyttiggørelse af farligt affald betragtes som en biaktivitet, og at anvendelsen af affaldsstoffer som erstatning for hjælpestoffer i rensenanlægget betragtes som en aktivitet, som forekommer på mange traditionelle rensningsanlæg, uden at dette i sig selv udløser krav om miljøgodkendelse fra myndigheden.⁶⁷

Anledningen til den aktuelle revurdering af miljøgodkendelsen for RGS Nordic Industrispildevand, er de forpligtelser, der følger af IE-Direktivets regler om BAT-konklusioner, som er gennemført i godkendelsesbekendtgørelsen, idet der for mere end fire år siden blev offentliggjort BAT-konklusioner for affaldsbehandlingsanlæg. Vilklårene skulle have været ændret med ikrafttrædelse senest den 18. august 2022, idet det fremgår både af direktivet og af godkendelsesbekendtgørelsen, at BAT-vilklårene skal ændres senest 4 år efter offentliggørelsen af en BAT-konklusion.⁶⁸

Der er i denne sammenhæng nærliggende at stille spørgsmål ved, om det er muligt at udlægge blandingszoner ved en tilsynsafgørelse i form af en revurdering af den tidligere i 2008 meddelte revurderingsafgørelse, eller om der i forhold til udpegning af blandingszoner burde have været tale også om en kombineret revurderingsafgørelse og en miljøgodkendelse af de udpegede blandingszoner, jf. miljøbeskyttelseslovens § 33. Det spørgsmål behandles ikke yderligere i det følgende.

Det skal også nævnes, at RSG Nordic Industrispildevans aktiviteter, efter min opfattelse burde behandles sammen med de IE-aktiviteter, der foregår på RSG Nordic A/S,

⁶⁵ Det fremgår af oplysningerne i 2008-afgørelsen.

⁶⁶ ”Miljøgodkendelse af Vandrens – Stignæs Industripark A/S” meddelt den 26. november 2008 j.nr. 2007-001759. 2008-afgørelsen blev indbragt for Miljøklagenævnet, der den 12. juli 2013 stadfæstede afgørelsen med en mindre ændring af lugtvilklårene. Revurderingsafgørelsen af 26. november blev efterfølgende suppleret med en række tillægsgodkendelser, der blev meddelt henholdsvis den 25. februar 2011, den 6. juni 2013, den 25. september 2014, den 13. juni 2017 og den 30. april 2018.

⁶⁷ Det fremgår af 2008-afgørelsens ”Miljøtekniske beskrivelse og vurdering”, afgørelsen side 21.

⁶⁸ Godkendelsesbekendtgørelsens § 47, stk. 4.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

Askelunden 24. Det følger af IE-direktivet⁶⁹ og godkendelsesbekendtgørelsen,⁷⁰ at IE-aktiviteter, der fremstår som teknisk og forureningsmæssigt forbundet, skal vurderes samlet som ét anlæg. Der er tale om to IE-anlæg, der:

- foregår på hhv. på matriklerne 34, 1k, 1i, 8c og del af 9a (lejet grund), hhv. matrikelnummer 35, begge Askelunden 24.
- de er begge omfattet af godkendelsesbekendtgørelsens, bilag 1, listepunkt 5.1, 5.3b, og 5.5.
- hvor spildevandet fra RSG Nordic A/S behandles på RSG Nordic Industrispildevand, og de
- ejes begge af begge RGS Nordic A/S.

Vedrørende spildevandsforholdene fastslås det således i afgørelsen, som Slagelse Kommune traf den 20. november 2017 af om miljøgodkendelse af nabovirksomheden RGS Nordic A/S:⁷¹

"Spildevand: Der bortledes omkring 15.000 m³ perkolat årligt til Vandrens Stignæs Industripark A/S. Sanitært spildevand ledes også hertil. Perkolat løber fra det befæstede areal ned i brønde, der løber til perkolatbassin. Bassinet fungerer som en buffertank og har en kapacitet på 500 m³. Bassinet fungerer som sandfang, og der er dykket pumpe.

En flydekontakt styrer pumpen til afledning af tankens indhold via et internt kloaksystem til spildevandsanlægget. Her renses vandet mekanisk med sandfang, biologisk nitrifikation og denitrifikation samt fosforfældning. Virksomheden oplyser, at uforurennet vand fra hallens tag opsamles og bortledes separat.

Vurdering: Der stilles ikke spildevandsvilkår, da Vandrens Stignæs Industripark A/S er et miljøgodkendt affaldsbehandlingsanlæg, som kan modtage og rense perkolat."

Angivelsen i det citerede af navnet "Vandrens Stignæs", som er beskrivelsen af det anlæg, der modtager spildevandet, er forkert. "Vandrens Stignæs", der blev stiftet den 6. marts 2007, blev opløst den 15. juni 2016 efter fusion. Navnet på modtageanlægget var formentlig allerede i 2017 RSG Nordic Industrispildevand.

2) Pligten til at vurdere påvirkningen af de nærliggende Natura 2000-områders bevaringsmålsætning

I udkastet til Slagelse Kommunes revurderingsafgørelse oplyses der om de nærliggende fuglebeskyttelses-, habitat- og Ramsar-områder, som er i recipienten, der udledes til.⁷² Det konstateres i udkastet, at spildevandsanlægget vurderes ikke at medføre en væsentlig påvirkning af beskyttelsesområderne med de vilkår, der er indføjjet. Samtidig fremgår det af afsnittet "forholdet til lovgivningen", at det i forbindelse med sagsbehandlingen er lagt til grund, at en revurderingsafgørelse, som den foreliggende, ikke indgår i oversigt over de afgørelser inden for Miljøministeriets lovgivning, der skal gennemgå en fornøden vurdering og eventuelt konsekvensvurdering.⁷³ Det konstateres, at:

69 Citat fra IE-direktivets artikel 3, nr. 3.

70 Godkendelsesbekendtgørelsens § 3, stk. 1. Se herom bl.a. Ellen Margrethe Basse "Erhvervsmiljøretten", side 570ff.

71 Journalnummer 330-2017-40799.

72 Udkastet til revurderingsafgørelse for RGS Nordic Industrispildevand, side 31.

73 Udkastet til revurderingsafgørelse for RGS Nordic Industrispildevand, side 62f.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

"[d]ermed er en afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 41, jf. § 41a eller b ikke omfattet af habitatbekendtgørelsen".

Det her citerede, der må fortolkes som en tilkendegivelse om, at kommunen finder, at det ikke har været relevant at vurdere, om der konkret er tale om en afgørelse med anvendelse af blandingszoner, hvor habitatdirektivets artikel 6 bør inddrages i sagsbehandlingen, beror på en misforståelse af reglerne. Som det fremgår af det, der redegøres for nedenfor, følger det klart af EU's regler, at der ikke kan udpeges blandingszoner uden at der i den forbindelse skal inddrages habitatvurderinger i overensstemmelse med habitatdirektivets artikel 6.

2.1. Habitatdirektivets relevans efter vandrammedirektivet og vandkvalitetskravdirektiver

Vandrammedirektivet fastslår udtrykkeligt i artikel 4, stk. 1, litra c og artikel 6, jf. bilag IV, litra v), at medlemsstaterne skal overholde de krav, der følger af fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet som supplerende kvalitetskrav til vandets kvalitet. Det gælder naturligvis også, når der tages stilling til udpegning af blandingszoner. Det fremgår bl.a. af Kommissionens *"Tekniske retningslinjer for udpegning af blandingszoner i henhold til art. 4, stk. 4, i direktiv 2008/105/EF"*. Det fastslås heri, at udpegning af blandingszoner *kun kan foretages*, hvor udpegningen foretages med respekt for den i habitatdirektivet foreskrevne beskyttelse af Natura 2000-områdernes bevaringsmålsætning. Denne fortolkning af vandkvalitetskravdirektivets artikel 4 er en konsekvens af, at direktivet er et datterdirektiv til vandrammedirektivet, der fastslår, at de skærpede regler ift. "beskyttede områder", der er optaget på direktivets bilag VI, skal respekteres som et supplement til de gældende klassificeringer og miljømål. Det fastslås endvidere i retningslinjerne, at:⁷⁴

"Den kompetente myndighed skal være tilfreds med, at de pågældende mål i vandrammedirektivet for vandområder som fastsat i vandområdeplanen vil blive nået i forbindelse med fastsættelsen af accepten af blandingszonernes udstrækning. Dette omfatter specielt hensyn til mulige indvirkninger på beskyttede eller følsomme områder [...]

I forbindelse med bedømmelsen af, om en blandingszone er acceptabel eller ej, kan en række andre faktorer være afgørende – såsom eksistensen af beskyttede eller følsomme områder." (mine fremhævelser)

Det fremgår ligeledes af de tekniske retningslinjer (i afsnit om de "nøglespørgsmål", der skal iagttages af den myndighed, der konkret udpeger blandingszoner), at der skal tages et særligt hensyn til de beskyttede og følsomme områder.⁷⁵

Både EU-Domstolen og Miljø- og Fødevarerklagenævnet har en omfattende praksis, hvor efter der stilles strenge krav til beskyttelsen af Natura 2000-områder – en praksis, der også har haft betydning ved nævnets stillingtagen til blandingszoner.⁷⁶

⁷⁴ Kommissionens tekniske retningslinjer, side 9f.

⁷⁵ Kommissionens tekniske retningslinjer, side 15f.

⁷⁶ Se bl.a. Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 14. december 2021, sagsnr. 18/05348 vedrørende ophævelse og hjemvisning af revideret miljøgodkendelse og tillæg til miljøgodkendelse af affaldsvirksomhed i Frederikshavn Kommune.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

Når den danske gennemførelse af habitatdirektivet ikke er korrekt, indtræder der efter EU-princippet om loyalt samarbejde en forpligtelse for den kompetente myndighed (konkret Slagelse Kommune) til at anvende direktivteksten i stedet for den nationale lovgivning.⁷⁷ Denne fortolkning af reglerne fremgår klart af EU-Domstolens praksis, som også følges af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klima- og Miljøudvalget er derfor efter min opfattelse forpligtet til i forbindelse med den konkrete stillingtagen til det foreliggende udkast at inddrage habitatdirektivets artikel 6, idet habitatbekendtgørelsen, der ikke nævner revurdering af miljøgodkendelser i den opregning, der er af relevante afgørelsessituationer, ikke er i overensstemmelse med det, der følger af habitatdirektivet og praksis.

2.2. EU-Domstolens og Miljø- og Fødevareklagenævnets stillingtagen til revurderingsafgørelser og habitatvurderinger

Forpligtelsen til at anvende habitatdirektivet direkte i en situation, hvor den danske gennemførelse ved habitatbekendtgørelsen ikke er EU-konform – fremgår eksempelvis af den Miljø- og Fødevareklagenævns afgørelse, der blev truffet den 13. marts 2018 i forbindelse med klagen over en revurderingsafgørelse, som Miljøstyrelsen den 16. december 2014 havde meddelt AquaPri's havbrug.⁷⁸

Med henvisning til EU-Domstolens stillingtagen i sag C-226/10 *Stadt Papenburg*, fastslog klagenævnet, at en aktivitet, der er tilladt før habitatdirektivets ikrafttræden, skal underkastes en vurdering, hvis aktiviteterne fortsætter efter habitatdirektivets ikrafttræden.⁷⁹ En anderledes udlægning af direktivet ville ifølge EU-Domstolen, som nævnet citerer, indebære, at formålet med dets vedtagelse blev tilsidesat.⁸⁰ Nævnet henviser endvidere til, at Domstolen i præmisserne fastslår, at de forventning, som den virksomhed, der har opnået den tidligere godkendelse – eller som blot har eksisteret lovligt uden en pligt til at ansøge om en godkendelse – måtte påberåbe sig som ”berettigede forventninger” ikke er til hinder for, at den nye ordning (og dermed kravene i habitatdirektivets artikel 6) finder anvendelse på de fremtidige aktiviteter.⁸¹ Nævnet konkluderede med henvisning til den nævnte dom og en række af EU-Domstolens øvrige relevante domme, at det eksisterende miljøgodkendte havbrug i forbindelse med revurderingen skulle underkastes en habitatvurdering.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse blev af Østre Landsret forelagt EU-Domstolen til en præjudiciel stillingtagen. Domstolen fastslog den 10. november 2022, at habitatdirektivets artikel 6, stk. 2 og stk. 3, skal respekteres, hvis den revurdering, der er tale om, vedrører en godkendelsespligtig virksomhed:⁸²

- der ikke tidligere er blevet habitatvurderet, eller

⁷⁷ Det følger af princippet om loyalt samarbejde, som er fastslået i Traktaten om Den Europæiske Union artikel 4, stk. 3.

⁷⁸ Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 13. marts 2018, sagsnr. NMK-10-00904.

⁷⁹ Sag C-226/10 *Stadt Papenbrug* præmis 50.

⁸⁰ Sag C-226/10 *Stadt Papenbrug* præmis 42-43.

⁸¹ Sag C-226/10 *Stadt Papenbrug* præmis 46.

⁸² EU-Domstolen afgørelse af 10. november 2022 i sag C-278/21 *AquaPri A/S*.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

- der er forudsat en stillingtagen til ændringer i forholdt til det, der tidligere er blevet habitatvurderet – (dvs., hvis der ikke er tale om en kontinuerlig og identisk videreførelse af det anlæg, der er blevet habitatvurderet).

2.2. Miljøklagenævnets stillingtagen til habitatvurderinger af aktiviteter i Stignæs Industripark

Det er tidligere med en afgørelse, der blev truffet den 6. april 2006 af Miljøklagenævnet, der i dag er erstattet af Miljø- og Fødevareklagenævnet, fastslået, at enhver ny afgørelse om godkendelsespligtige anlæg, der indgår i Stignæs Industri Park, skal underkastes en konkret konsekvensvurdering – også selv om etableringen af parken som helhed er blevet konsekvensvurderet. Sagen, der dengang blev forelagt nævnet, vedrørte etablering af et af RGS90 A/S genanvendelses anlæg til fremstilling af carbonit. Der fremgår af nævnets oplysninger i afgørelsen, at det spildevand, der hidrører fra anlægget, vil

”... udgøre ca. 15.000 tons årligt (processpildevand, kølevand og vand fra befæstede arealer). Processpildevandet forventes at udgøre ca. 74.000 t/år. Processpildevandet tilledes det centrale rensningsanlæg i Stignæs Industri A/S inden for anlæggets kapacitet, jf. Vestsjællands Amts miljøgodkendelse af 26. november 1991 af Stignæs Industri A/S [...]

Stignæs Industripark grænser på flere sider op til internationale naturbeskyttelsesområder. Om disse hedder det i Vestsjællands Amts VVM-redegørelse blandt andet: Stignæs Industripark er beliggende op ad EF-fuglebeskyttelsesområde 95 og 96. EF-fuglebeskyttelsesområderne er oprettet i henhold til EF-direktivet af 2. april 1979 vedrørende beskyttelse af vilde fugle (79/409/EØF). Direktivet forpligter medlemslandene til bl.a. at udpege og sikre levesteder for bestemte arter af ynglefugle og regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter.

Stignæs Industripark er foruden fuglebeskyttelsesområdet også beliggende op ad to internationale naturbeskyttelsesområder. Dels et Ramsarområde og dels et EF-habitatområde. [...]

Det planlagte Carbogritanlæg ligger ved den østlige grænse af et areal, som i 1988 er udlagt til særligt erhvervsområde (Stignæs Industripark) ved lokalplan 50. Fabrikens afstand til Ramsarområde nr. 19, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 96 og EF-habitatområde nr. 143 er ca. 200 meter. Industriparken støder direkte op til beskyttelsesområderne. De internationale aftaler sætter rammer for staternes og myndighedernes administration i forhold til væsentlige naturinteresser.

Danmark tiltrådte i 1977 Ramsarkonventionen, udpegede i 1983 fuglebeskyttelsesområderne og tiltrådte i 1992 Habitatdirektivet, men først i 1994 kom den første bekendtgørelse fra Miljøministeriet med endelig afgrænsning og retningslinier for administration af områderne. ...

Ramsarkonventionen forpligter til at bevare og forbedre levesteder for vandfugle.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

Direktivet om udpegning af fuglebeskyttelsesområder præciserer hvilke arter, der specielt skal tages hensyn til. Det er i det aktuelle område ynglefuglene skarv, rørhøg, klyde, havterne, splitterne og dværgerne samt trækgæsterne sangsvane, knopsvane, grågås, sædgås, ederfugl, fløjsand og blishøne. Det er specielt gæs og svaner, som kan anvende beskyttelsesområdet nær den planlagte fabrik.

Habitatdirektivet forpligter i det aktuelle område til at bevare "kystlaguner" (prioriteret), "Atlantehavs-strandeng", "større, lavvandede bugter og vige", "flerårig vegetation på stenede strande", "vegetation af Salicornia og andre enårige plantearter", "samt arterne marsvin, stor vandsalamander og klokkefrø". Af disse kan kun stor vandsalamander tænkes at have levesteder nær den planlagte fabrik. De øvrige nævnte naturinteresser kan kun tænkes påvirket indirekte (af emissioner)." (min fremhævelse)

Modtageanlægget, der henvises til i 2006-afgørelsen, er formentlig RSG Nordic Industrispildevand. Anlægget opnåede som forklaret indledningsvis en miljøgodkendelse fra Vestsjællands Amt den 26. november 1991.

Nævnet, der hjemviste den del af den påklagede miljøgodkendelse, der vedrørte spildevandsudledningen, og som tidsbegrænsede den øvrige del af godkendelsen, fastslog:⁸³

"Der skal således forud for godkendelsen efter miljøbeskyttelseslovens § 33 af et anlæg som det i sagen omhandlede foretages en vurdering af anlæggets virkning på de omliggende internationale beskyttelsesområder som angivet i habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, og der må ikke meddeles godkendelse, for myndigheden har sikret sig, at anlægget ikke skader områdernes integritet.

Dette gælder også, selvom anlægget i dette tilfælde ikke ligger inde i selve de udpegede områder, idet anlægget på grund af beliggenheden i nærheden af områderne kan have virkninger ind i disse."

2.4. Min vurdering af en forpligtelse til at gennemføre en habitatvurdering som led i revurderingen

Det er i lyset af det ovenfor anførte, at forpligtelsen til at gennemføre en habitatvurdering i forbindelse med en revurdering af RSG Nordic Industrispildevand, skal fastslås – ikke mindst fordi, der er tale om udpegning af en blandingszone, og fordi der ikke tidligere ifm. godkendelsesbehandlinger er foretaget en sådan vurdering.

Det fremgår af den nævnte 2006-klagenævnsafgørelse, at udpegningsgrundlaget habitat-område nr.143, som grænser op til udledningen, omfatter det samme område som de to EF-fuglebeskyttelsesområder og Ramsar-området samt at der derud over bl.a. er vandsalamander Triturus c. cristatus (1160) Klokkefrø Bombina bombina, Kystlaguner og strand-søer (1150), Større, lavvandede bugter og vige (nr.1160) som skal beskyttes. Kystlaguner

83 Miljøklagenævnets afgørelse af 6. april 2006 sagsnr. 13/208-1.

83 Der er redegjort for de danske regler i Ellen Margrethe Basse "Vand Lovgivning", side 186ff.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

og strandsøer er angivet med en stjerne, der angiver, at der er tale om bilag IV-beskyttet arter.

RSG Nordic Industrispildevand er, som der redegøres for indledningsvis, miljøgodkendt tilbage i 1991, hvor habitatdirektivet ikke var vedtaget (direktivet er fra 1992). Der er ikke tidligere i forbindelse med den revurderingsafgørelse, der blev truffet i 2008 vedrørende virksomhedens fortsatte drift, foretaget en habitatvurdering, jf. 2008-afgørelsen.⁸⁴

Så allerede fordi der ikke tidligere er foretaget en habitatvurdering af anlægget, sådan som det tidligere Miljøklagenævn i 2006 fastslog var en forudsætning ved lokalisering i området, og som det er blevet skærpet ved Miljø- og Fødevareklagenævnets og EU-Domstolens ovenfor omtalte stillingtagen til revurderingsafgørelser, kan det på det foreliggende grundlag konstateres, at der er en pligt for Slagelse Kommune til at iagttage habitatdirektivets artikel 6 i forbindelse med revurderingen af aktiviteterne på RSG Nordic Industrispildevand. Denne pligt gælder også, selv om der skulle blive truffet en afgørelse, der ikke inkluderede anvendelse af blandingszoner, idet den rørlagte spildevandsudledning er vurderet til at blive ført ud til et punkt på ca. 8,5 m dybde, der ligger ca. 400 m fra Natura 2000-områderne.⁸⁵

Det er i forbindelsen med habitatvurderingen den kumulative virkning af den allerede eksisterende koncentration af de prioriterede og miljøfarlige stoffer i recipienten, påvirkningen fra andre kilder, der skal vurderes sammen med den udledning, der følger af den nye revurderingsafgørelse. Vurderingen skal baseres på en helt konkret stillingtagen til sårbarheden hos de enkelte arter og naturtyper, der har begrundet udpegningen af områderne – herunder bilag IV-arternes særlige sårbarhed.

I forbindelse med Klima- og Miljøudvalgets stillingtagen til udkastet til revurderingsafgørelsen skal udvalget derfor kunne sikre sig, at der er gennemført en efterprøvelse, der er opdelt i de to led, der er fastslået i habitatdirektivets artikel 6, stk. 3:

- *først* skal det være vurderet, om det konkret kan udelukkes, at udledningens vilkårene med etablering af blandingszoner i sig selv – eller i forbindelse med den aktuelle status i recipienten samt andre planer/projekter kumulativt – vil kunne påvirke de udpegede Natura 2000-områders gunstige bevaringsstatus
- *hvis* det må konstateres, at det på baggrund af samtlige de objektive kriterier, der indgår i vurderingen, *ikke kan udelukkes*, at der kan blive tale om en påvirkning, skal der foretages en konkret væsentlighedsvurdering. Vurderingen skal omfatte alle de aspekter der er knyttet til en vedtagelse af udkastet, og det skal kunne udelukkes, at der bliver tale om en væsentlig negativ påvirkning af bevaringsstatus for de arter i Natura 2000-områderne, som begrundede udpegningen.

Finder udvalget, at bevisbyrden ikke kan løftes, er det kun muligt at træffe afgørelsen, hvis den strenge undtagelsesbestemmelse i direktivets artikel 6, stk. 4 kan dokumenteres at være opfyldt. I Miljøklagenævnets afgørelse fra 2006 oplyses det som nævnt ovenfor, at "Kystlaguner og strandsøer (1150)", der indgår i habitatområde nr. 143, er en naturtype, der er særligt prioriteret. En dispensation efter artikel 6, stk. 4 i forhold til prioriterede

⁸⁴ Det fremgår af 2008-afgørelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, afgørelsen side 23.

⁸⁵ DCE'-rapport nr. 186/20021 "Screening af miljørisici vedudledninger af miljøfarlige stoffer med industrispildevand til Agersø Sund", side 14.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

arter er kun mulig, hvis Klima- og Miljøudvalget er af den opfattelse, at der i den konkrete sag, hvor der accepteres anvendelse af forhøjede miljøkvalitetskrav samt blandingszoner, er tale om ”bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder af social eller økonomisk art, og at der ikke findes nogen alternativ løsning”.⁸⁶

3) De stoffer, der i udkastet eksplicit angives som grundlag for udpegning af blandingszoner.

Det fremgår af udkastet til revurderingsafgørelsen (side 19f., side 41ff. og side 45f.), at en række stoffer udledes i koncentrationer, der overstiger det, der er fastlagt i miljømålsfastsættelsesbekendtgørelsens bilag 2. I udkastet til afgørelsen på de angivne sider oplyses der derfor også om behovet for fortynding – dvs. anvendelse af blandingszoner.

I udkastet side 47 er der imidlertid kun angivet udlæggelse af blandingszoner på 300 meter for stofferne Benz(a)pyren og Pyren. Det må betragtes som en ”forglemmelse” ift. også at angive blandingszonernes udstrækning ift. de øvrige stoffer. Det synes også forudsat i udkastet side 46f., at der udpeges blandingszoner for stofferne Arsen, Barium, Kobber, Selen, Zink, PFOS, PFNA og PfhxS.

Det oplyses endvidere nævnte sted i udkastet, at Miljøstyrelsen i ”spørgsmål og svar om udledning af forurenende stoffer” har angivet, at der *normalt* kan accepteres en fortynding på 350 meter fra udledningpunktet. I det punkt 67 i den vejledning, der henviser til, står der imidlertid *maksimalt*.

4) Er det muligt at etablere blandingszoner i en situation, hvor miljøkvalitetskravene for nogle stoffer allerede er overskredet?

Behandlingen af spørgsmålet er begrundet i, at koncentrationen af nogle af de prioriterede og forurenende stoffer, som forudsættes udledt fra RSG Nordic Industrispildevand, allerede er til stede i Agersø Sund i en koncentration, der overskrider de gældende miljøkvalitetskrav. Det fremgår af udkastet til afgørelsen, hvor det oplyses, at stofferne Arsen, Barium, Kobber, Selen, Zink, PFOS, PFNA og PfhxS forekommer i for høje koncentrationer i de. Det fastslås:⁸⁷

”... vandprøver fra hele område, der er udtaget prøver fra inkl. referencestationerne, som blev valgt ud fra en forventning om, at de ikke var påvirket af udledninger fra virksomheden.

DHI har oplyst ..., at det samme billede kunne ses i forbindelse med undersøgelser ved Lynetteholmen. Der er ikke i forbindelse med forarbejdet til nærværende revurdering af miljøgodkendelse foretaget undersøgelser af om de generelt høje koncentrationer i området og ved referencestationerne kan skyldes andre udledninger til Agersø Sund af de ovennævnte stoffer. Dog sker der en udledning af især tungmetaller og PAH forbindelser fra askedepot og kulhavn ved Stigsnæsværket og evt. en fortsat udledning af gammel forurening fra det gl. raffinaderi (Inter Terminals).”

⁸⁶ Der er redegjort for de danske regler i Ellen Margrethe Basse ”Vand Lovgivning”, side 186ff.

⁸⁷ Udkastet til revurderingsafgørelse for. RGS Industrispildevand, side 45

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

Der er derfor – som det fremgår af det citerede – for høje koncentrationer af de stoffer i Agersø Sund, der forudsættes udledt fra RSG Nordic Industrispildevand, hvis udkastet stadfæstes af Klima- og Miljøudvalget.

Som det redegøres for ovenfor i Del I, kan der ikke i en situation, hvor der allerede er for høje koncentrationer i recipienten, anvendes blandingszoner. På dette grundlag er det min anbefaling, at Klima- og Miljøudvalget i den foreliggende situationer, hvor der allerede er for høje koncentrationer af de prioriterede og forurenende stoffer i recipienten, ikke træffer en afgørelse, der indebærer udpegning af blandingszoner for de stoffer, der allerede forekommer i for høje koncentrationer i Agersø Sund.

Miljø- og Klimaudvalget skal derfor i stedet fokusere på den forpligtelse, der fremgår af indsatsprogrambekendtgørelsens § 8, stk. 1 og stk. 3:

§ 8. Stk. 1. ... kommunalbestyrelsen skal ved administration af lovgivningen i øvrigt forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder ... og sikre, at opfyldelse af de miljømål, der er fastlagt i bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster, ikke forhindres....

Stk. 3. Myndigheden kan kun træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde ..., hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdet ... tilstand, og ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål, Ved vurdering af, om afgørelsen vil hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål, skal det tages i betragtning, om påvirkningen neutraliseres senere i planperioden.

5) Forpligtelserne for Slagelse Kommune ift. de miljømål, der er opstillet for "Smålandsfarvandet, åbne del", den manglende kompetence for Miljøministeriet til at dispensere ift. vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7

Spildevandet fra RSG Nordic Industrispildevand udledes til Agersø Sund, der indgår som en del af "Smålandsfarvand, åbne del" (delvandoplandet) i den i medfør af vandplanlægningsloven foretagne opdeling af vandoplandet. De miljømål, der er opstillet for vandoplandet "Smålandsfarvand, åbne del", er – som det er nævnt ovenfor i Del I, angivet i den gældende miljømålsbekendtgørelsens bilag 2. Det fremgår heraf, at der skulle være tilvejebragt "god økologisk tilstand" og "god kemisk tilstand" for vandet senest den 22. december 2021.⁸⁸ De nævnte miljømål, er langt fra opnået. I udkastet til den næste version af miljømålsbekendtgørelsen, dvs. miljømålsbekendtgørelsen for den tredje og sidste vandplanlægningsperiode (2021-2027), der forventes vedtaget inden for kort tid, idet reglerne skal have virkning tilbage til december 2021, fastslås det, at der skal opnås "god økologisk tilstand" og "god kemisk tilstand" for "Smålandsfarvand, åbne del" senest den 22. december 2027.⁸⁹ Så forpligtelsen bliver med vedtagelsen af bekendtgørelsen, der skal gælde for den 3. vandplanlægningsperiode, udsat til december 2027.

⁸⁸ Det fremgår af bekendtgørelsen nr. 448 af 11. april 2019 om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster, side 501.

⁸⁹ Se udkastet til den næste version af miljømålsbekendtgørelsen, der skal gælde for Vandplanlægningsperioden 2021-2027 (VP3), side 960

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

Forpligtelsen til at opfylde de for ”Smålandsfarvand, åbne del” opstillede miljømål, der herefter er senest den 22. december 2027, er relevant også, når der skal tages stilling til udpegning af blandingszoner i Agersø Sund, idet det opstillede miljømål gælder for hele vandområdet, jf. herom ovenfor i Del I. Denne forståelse af reglerne fremgår også af Kommissionen tekniske retningslinjer. Det oplyses, at:⁹⁰

- udpegningen af blandingszoner skal respektere pligten til at opnå ”god kemisk tilstand” og ”god økologisk tilstand” i overensstemmelse med vandrammedirektivets artikel 4, ligesom
- de grundlæggende og parallelle forpligtelser til at forebygge forringelse og til at forbedre vandets kvalitet, der er fastslået i vandrammedirektivet og understreget af EU-Domstolen i principielle domme, skal respekteres, jf. herom ovenfor.

Derfor giver det ikke mening at forudsætte, at Slagelse Kommune kan ansøge Miljøministeriet om en dispensation i forhold til opfyldelsen af de for ”Smålandsfarvandet, åbne del” i miljømålsbekendtgørelsen opstillede miljømål. Dispensationskompetencen i miljømålsbekendtgørelsens § 4 kan ikke anvendes, da bestemmelsen skal fortolkes EU-konformt, jf. herom ovenfor i afsnit 1.4.

6) Udeladelse i udkastet af tre stoffer

Der er foretaget ændringer i opregningen af de stoffer, der er omfattet af udkastet til revideringsafgørelsen, som det blev fremlagt i forbindelse med Klima- og Miljøudvalgets møde den 9. januar 2023 i forhold til det, der fremgår af det grundlag, der skal revideres.

Følgende tre PAH-stoffer er med i 2008-godkendelsen og i det tidligere udkast af 22. august 2022:

benz(b,k)fluoranthren,
benz(g,h,i)perylene og
indeno(1,2,3-cd)-pyren.

De tre stoffer ikke længere med i det seneste udkast.⁹¹ Ændringen fremgår ikke af det notat ”rettelser/afvigelser”, der som bilag 2 blev indgik i materialet til Klima- og Miljøudvalgets møde den 9. januar 2023.

7) Ændring af grænseværdierne for nogle af stofferne

Der er også efter den af kommunen foretagne høring af udkastet til den version af en ny miljøgodkendelse, som var dateret 22. august 2022, foretaget ændringer i de opstillede udlederkrav. Der fremgår således af udkastet til revideringsafgørelsen, som Klima- og Miljøudvalget skal tage stilling til, at der eksempelvis er foretaget følgende ændringer i udlederkravene:

⁹⁰ Kommissionens tekniske retningslinjer, side 14 og side 16.

⁹¹ De tre stoffer er hverken med i udkastet til revideringsafgørelsen for RGS Nordic Industrispildevand i den tabel 6, der findes på side 42-43, eller i tabellen på side 44 hhv. tabel 8 på side 47. De tre stoffer optræder heller ikke i øvrigt.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

- hvor miljøkvalitetskravet tidligere for arsen var angivet som 2 µg/l, er det ændret til 4 µg/l.
- hvor miljøkvalitetskravet til bly tidligere var angivet som 1 µg/l, er det ændret til 3 µg/l. Den samlede årlige maksimumkoncentration af bly er ligeledes ændret fra 1 µg/l til 6,6 µg/l, og den maksimale mængde kg/år er ændret fra 1 til 3.

Denne forhøjede koncentration af de to stoffer må formentlig tilskrives det, der står i det notat af 9. december 2022, som kommunen har modtaget fra RSG Nordic Industrispildevand's advokat Mads Kobberø, Codex advokater. Advokaten har i notatet side 3 oplyst, at BAT-konklusionen angiver:

- grænseværdien for Arsen som 10-50 µg/l og
- grænseværdien for Bly som 50-100 µg/l.

Det, der anføres af advokaten, synes hverken at være baseret på miljøkvalitetskravene for de to stoffer, som de er fastlagt i miljømålsfastsættelsesbekendtgørelsens bilag 2, eller på den vigtige sammenhæng, der skal være mellem BAT og miljøkvalitetskravene i de formulerede BAT-AEL-værdier.⁹² Tallene svarer heller ikke til det, der står i BAT-konklusionens tabel 6.1. "*BAT-relaterede emissionsniveauer (BAT-AELs) for direkte udledning til en recipient*". Der er efterreglerne tale om følgende:

- I miljømålsfastsættelsesbekendtgørelsen er miljøkvalitetskravet ift. den maksimale koncentration af arsen i kystvande (dvs. i "andet overfladevand" end indlandsvand) angivet som 1,1 µg/l.
- Stoffet bly er *både* med på vandkvalitetskravdirektivets bilag 1 del A og på miljømålsfastsættelsesbekendtgørelsens bilag 5. Det fremgår heraf, at der er opstillet et generelt miljøkvalitetskrav ved udledning til "andet overfladevand" end indlandsvand for bly på 1,3 µg/l. Maksimumkoncentrationen er angivet som 1,3 µg/l.
- Det fremgår af tabel 6.1. i BAT-konklusionen, at miljøkvalitetskravet for Arsen er 0,01-0,1 mg/l, medens miljøkvalitetskravet for bly er 0,5-0,3 mg/l. Den maksimale koncentration for bly angives som 1,3 mg/l.

Det skal i vurdering af miljøkvalitetskravene tages højde for, at BAT-AELs er udtryk for kravet om, at såvel de gældende kvalitetskrav, der indgår i miljømålsfastsættelsesbekendtgørelsens bilag 2 og vandkvalitetskravdirektivets bilag 1 del A, som de gældende BAT-krav skal overholdes. Derfor er det nødvendigt for Klima- og Miljøudvalget at få afklaret, hvordan advokaten kan komme frem til de af ham angivne grænseværdier samt at sikre sig, at kvalitetskravene til stofferne formuleres i overensstemmelse med de gældende BAT-AELs-værdier.

⁹² Omregningsfaktoren er følgende: 1 Mikrogram per Liter [µg/l] = 0,001 Milligram per Liter [mg/l].

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

8) Kan kommunen formulere vilkår vedrørende udledning af kviksølv som forudsat i udkastet?

Det fremgår af udkastet til revurderingsafgørelse at virksomheden som årgennemsnit udleder 1 µg/l kviksølv.⁹³ Det fastslås samtidig i udkastet, at miljøkvalitetskravet er nul, medens der ifølge miljømålsfastsættelsesbekendtgørelsens bilag 2, tabel 5, der indeholder ”EU-fastsatte miljøkvalitetskrav” kun må forekomme op til 0,07 µg/l i korte perioder.⁹⁴

Den overskridelse af de bindende EU- og nationale miljøkvalitetskrav, der accepteres i udkastet, må forudsættes at indgå i samspil med formuleringen af en blandingszone, uden at det fremgår af udkastet, at også kviksølv skal indgå. Accepten af overskridelsen ”begrænses” alene med, at der formuleres følgende ”krav” til virksomheden:⁹⁵

”Virksomheden har derfor behov for at foretage tiltag for at identificere kviksølv.”

Formuleringen overlader det helt til virksomheden at løse problemet – uden der er formuleret præcise vilkår i udkastet til afgørelse. Det indebærer at kommunen ikke har nogen mulighed for at håndhæve det formulerede ”krav”.

9) Kan der ved angivelse af den maksimale udledning sondres mellem udledning af ”renset spildevand” hhv. ”uforurennet overfladevand”?

Formuleringen af vilkår D1 i udkastet til revurderingsafgørelse indeholder en angivelse af de kvantitative begrænsninger af det spildevand, der kan udledes direkte til recipienten. Vilkåret indeholder en sondring mellem følgende kategorier:

- rensed processpildevand, der er omfattet af en kvantitativ begrænsning på maksimalt 1.000.000 m³/år
- ”uforurennet overfladevand”, der ikke er begrænset ved en kvantitativ begrænsning

Det fremgår endvidere af udkastet, at overfladevand og råvand, som anvendes til regulering af saltindholdet i det biologiske rensningsanlæg, ikke skal indregnes i den samlede udledning af processpildevand.

Den i udkastet valgte afgrænsning af mængden af spildevand, der udledes til recipienten, er ikke præcist formuleret og derfor vanskelig at håndhæve. Det bør derfor overvejes af Klima- og Miljøudvalget, om vilkår D1 er i overensstemmelse med de gældende forvaltningsretlige krav om, at vilkår skal være præcise (jf. kravet om bestemthed ved formulering af vilkår). Formuleringen af vilkåret er formentlig også i strid med det, der er forudsat i relation til respekten for den kombinerede fremgangsmåde.⁹⁶ Overfladevand, der udledes fra et affaldsanlæg, vil ikke kunne være uforurennet, og det vand, der inddrages i den

⁹³ Udkastet til revurderingsafgørelsen for RGS Nordic Industrispildevand, side 47f.

⁹⁴ Miljøkvalitetskravet fremgår af miljømålsfastsættelsesbekendtgørelsens side 49.

⁹⁵ Udkastet til revurderingsafgørelsen for RGS Nordic Industrispildevand, side 48.

⁹⁶ Der kan bl.a. henvises til artiklen ”Udledningstilladelser for regnafstrømning baseret på BAT: En halvhjertet implementering af den kombinerede metode og en sovepude for teknologiudvikling”, der er skrevet af Ditte Marie Reinholdt Jensen, Karin Cederkvist og Lasse Baaner og publiceret i Tidsskrift for Miljø 2021, hæfte 2, side 53ff. samt Kommissionens tekniske retningslinjer side 9.

Ellen Margrethe Basse

Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

biologiske rensning af spildevandet med de mangle prioriterede og miljøfarlige stoffer, vil heller ikke kunne være rent, når det udledes.

10) En opsummerende vurdering af revurderingsudkastet

Det er en fejlfortolkning af EU-Domstolens praksis, når Miljøstyrelsen i orientingsskrivelsen antager, at Domstolen ikke særskilt har taget stilling til, hvad der vil udgøre en forringelse som følge af en påvirkning af overfladevandets tilstand ved udledning af forurenende stoffer, jf. herom ovenfor i Del I afsnit 1. Det kan udledes af en række domme, der fastlægger en restriktiv praksis, herunder med henvisning til, at *hvis* mindst ét af de kvalitetselementer, som er omhandlet i vandrammedirektivets bilag V – herunder de forurenende og miljøfarlige stoffer, der er opregnet i vandkvalitetskravdirektivet – udledes til kysterne, falder blot ét niveau, er der tale om en forringelse i strid med de grundlæggende forpligtelser, der er angivet i direktivets artikel 4. Hvis det pågældende kvalitetselement allerede befinder sig i den laveste klasse, udgør enhver forringelse af det pågældende element – herunder det pågældende stof – i sig selv en forringelse af et overfladevandområdes tilstand. En udledning til Agersø Sund med stoffer, der allerede indeholder for høje koncentrationer, hvor udledningen af prioriterede og miljøfarlige stoffer, der overskrider af de miljøkvalitetskrav, der er fastsat for de pågældende stoffer i miljømålsfastsættelsesbekendtgørelsens bilag 2, tabel 3-5, vil kunne indebære en forringelse. En sådan forringelse er kun lovlig, hvis betingelserne i vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7, kan opfyldes. Det kan de ikke i forbindelse med revurderingsafgørelsen for RGS Nordic Industri-spildevand argumenteres for, der er tale om et overfladevandområdes forringelse fra tilstanden ”høj” til tilstanden ”god”, som kan begrundes med, at der er tale om ”nye bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter”.

Det er også en misforståelse af vandkvalitetskravdirektivets artikel 4, når Miljøstyrelsen antager, at der kan udlægges landingszoner i en recipient, der som Agersø Sund allerede er belastet med prioriterede og miljøfarlige stoffer på et niveau, der er i strid med miljømålsfastsættelsesbekendtgørelsens grænseværdier, jf. herom ovenfor i Del I, afsnit 2 og Del II afsnit 3-5. Miljøministeriet bør derfor efter min opfattelse sikre, at der ikke foreligger vejledninger, der forklarer kommunerne, at det er muligt at udpege blandingszoner i overfladevandområder, hvor miljøkvalitetskravene allerede er overskredet, ligesom det bør fremgå klart af vejledningerne, at der er en pligt til at iagttage habitatdirektivets artikel 6, når der udpeges blandingszoner.

Som det fremgår af det ovenfor i Del II afsnit 2 anførte, kan der ikke udarbejdes en revurderingsafgørelse med blandingszoner uden en forudgående habitatvurdering. Der er også, som det fremgår problemer med de formulerede spildevandsvilkår, jf. Del II, afsnit 6-9. Udkastet til revurderingsafgørelsen bør derfor efter min vurdering ikke vedtages af Klima- og Miljøudvalget i den foreliggende udgave.

Risskov den 20. februar 2023

Ellen Margrethe Basse

Ellen Margrethe Basse
Professor emerita, dr. jur. & jur. dr. (h.c.)

Miljøministeriet

Aktdetaljer

Akttitel: Forberedelse - brainstorm om spor frem mod revideret vejledning

Aktnummer: 117

Akt ID: 498011

Dato: 21-04-2023 17:23:00

Type: Udgående

Dokumenter: [1] Forberedelse - brainstorm om spor frem mod revideret vejledning.eml

Den 17. april 2024

Til: Jens Christian Pabst Berthelsen (jecpb@mim.dk), Rune Raun-Abildgaard (rurab@mim.dk), Rikke Slot Benyahia (rislb@mim.dk), Dorte Balle Harder (dbs@MST.DK), Maria Immaculada Benavent Benavent (maibb@mst.dk), lobma@mst.dk (lobma@mst.dk), Steen Pedersen (SPE@MST.DK), Benjamin Kelstrup Turner (bketu@mim.dk), Lise Marie Johannessen (limni@mim.dk), Cecilie Spanner Rydeng (cespa@mim.dk)
Fra: Lene Carpentier (lecar@mim.dk)
Titel: Forberedelse - brainstorm om spor frem mod revideret vejledning
Sendt: 21-04-2023 17:23

Kære alle

I er inviteret til en brainstorm på tirsdag den 25. april kl. 11 om, hvilke spor der skal arbejdes videre med frem mod en revideret vejledning.

Da det haster med en revideret vejledning, sætter vi dette arbejde i gang parallelt med den juridiske analyse af klagenævnsafgørelsen og øvrige juridiske afklaringer.

Som forberedelse til mødet bedes alle:

1. Nærlæse afgørelsen med fokus på, hvilke "knager"/spor der skal afdækkes frem mod en revideret vejledning. [Nævnenes Hus - nyhedsarkiv](#)
2. Orienter jer i de suspenderede dele i vejledningerne, se link: [Miljøstyrelsen suspenderer dele af vejledninger om udledning af miljøfarlige forurenede stoffer til vandmiljøet \(mst.dk\)](#)
3. Forberede 1-3 forslag til konkrete spor.

Til orientering deler jeg en tidligere klagenævnsafgørelse fra 2013 om udledning af bl.a. kviksølv: [Afgørelse | Miljø- og Fødevareklagenævnet \(naevneneshus.dk\)](#)

Rigtig god weekend til alle!

Mvh
Lene

Venlig hilsen

Lene Carpentier
Specialkonsulent | Vand og Klimatilpasning
+45 24 66 53 16 | lecar@mim.dk

Miljøministeriet
Departementet | Slotsholmsgade 12 | 1216 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#)

Miljøministeriet

Aktdetaljer

Akttitel: SV: Forberedelse - brainstorm om spor frem mod revideret vejledning

Aktnummer: 116

Akt ID: 498012

Dato: 25-04-2023 09:48:00

Type: Intern

Dokumenter: [1] SV Forberedelse - brainstorm om spor frem mod revideret vejledning.eml

Den 17. april 2024

Fra: Lene Carpentier <lecar@mim.dk>

Sendt: 21. april 2023 17:24

Til: Jens Christian Pabst Berthelsen <jecpb@mim.dk>; Rune Raun-Abildgaard <rurab@mim.dk>; Rikke Slot Benyahia <rislb@mim.dk>; Dorte Balle Harder <dbs@MST.DK>; Maria Immaculada Benavent Benavent <maibb@mst.dk>; Louise Bjerregaard Madsen <lobma@mst.dk>; Steen Pedersen <SPE@MST.DK>; Benjamin Kelstrup Turner <bketu@mim.dk>; Lise Marie Johannessen <limni@mim.dk>; Cecilie Spanner Rydeng <cespa@mim.dk>

Emne: Forberedelse - brainstorm om spor frem mod revideret vejledning

Kære alle

I er inviteret til en brainstorm på tirsdag den 25. april kl. 11 om, hvilke spor der skal arbejdes videre med frem mod en revideret vejledning.

Da det haster med en revideret vejledning, sætter vi dette arbejde i gang parallelt med den juridiske analyse af klagenævnsafgørelsen og øvrige juridiske afklaringer.

Som forberedelse til mødet bedes alle:

1. Nærlæse afgørelsen med fokus på, hvilke "knager"/spor der skal afdækkes frem mod en revideret vejledning. [Nævnenes Hus - nyhedsarkiv](#)
2. Orienter jer i de suspenderede dele i vejledningerne, se link: [Miljøstyrelsen suspenderer dele af vejledninger om udledning af miljøfarlige forurenede stoffer til vandmiljøet \(mst.dk\)](#)
3. Forberede 1-3 forslag til konkrete spor.

Til orientering deler jeg en tidligere klagenævnsafgørelse fra 2013 om udledning af bl.a. kviksølv: [Afgørelse | Miljø- og Fødevarerklagenævnet \(naevneshus.dk\)](#)

Rigtig god weekend til alle!

Mvh
Lene

Venlig hilsen

Lene Carpentier

Specialkonsulent | Vand og Klimatilpasning
+45 24 66 53 16 | lecar@mim.dk

Miljøministeriet

Departementet | Slotsholmsgade 12 | 1216 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#)

Miljøministeriet

Aktdetaljer

Akttitel: Materiale til møde i morgen kl. 10.30 'Revideret vejledning - spor'

Aktnummer: 115

Akt ID: 498013

Dato: 26-04-2023 16:38:00

Type: Udgående

Dokumenter: [1] Materiale til møde i morgen kl. 10.30 'Revideret vejledning - spor'.eml
[2] Videre spor - revideret vejledning.docx

Den 17. april 2024

Til: Jens Christian Pabst Berthelsen (jecpb@mim.dk), Rune Raun-Abildgaard (rurab@mim.dk), Rikke Slot Benyahia (rislb@mim.dk), Dorte Balle Harder (dbs@MST.DK), Maria Immaculada Benavent Benavent (maibb@mst.dk), lobma@mst.dk (lobma@mst.dk), Steen Pedersen (SPE@MST.DK), Benjamin Kelstrup Turner (bketu@mim.dk), Lise Marie Johannessen (limni@mim.dk), Cecilie Spanner Rydeng (cespa@mim.dk), Nana Amalie Harbo (naaha@mst.dk), Thor Svane Kolath (thsvk@mst.dk)

Fra: Lene Carpentier (lecar@mim.dk)

Titel: Materiale til møde i morgen kl. 10.30 'Revideret vejledning - spor'

Sendt: 26-04-2023 16:38

Bilag: Videre spor - revideret vejledning.docx;

Kære alle

Jeg sender materiale til vores møde i morgen kl. 10.30 om spor/leverancer frem mod en revideret vejledning.

Det er alene et udkast, som skal kvalificeres sammen med jer i morgen. Vi glæder os til at høre jeres kommentarer.

God aften til alle.

Mvh
Lene

Venlig hilsen

Lene Carpentier
Specialkonsulent | Vand og Klimatilpasning
+45 24 66 53 16 | lecar@mim.dk

Miljøministeriet
Departementet | Slotsholmsgade 12 | 1216 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#)

Farvekode er prioritering ift. det korte spor. Grøn = høj prioritet, gul = mellem prioritet, rød = lav prioritet / ikke relevant i denne sammenhæng

Leverancer: Kort notat med en indstilling til styregruppen

Nr.	Leverancer	Bemærkninger	Vurdering (argumenter for og imod sporet)
1	Teksten i vejl. til bekendtgørelse om indsatsprogrammer skal opdateres	1) Gengivelse af bek. § 8. stk. 3 og henvisning til FAQ'erne 2) Sondring i vejl. til bek. om indsatsprogrammer: Tilføjelse af nyt præciserende afsnit om overskridelse af miljøkvalitetskrav og ikke overskridelse af miljøkvalitetskrav og samme stof 3) Alternative forslag	Tovholder Rune / Dorte
2	Præcisering i FAQ'erne af "stigning i koncentration" i FAQ'er. Udboring af "lokal påvirkning" - hvor skal stigningen kunne måles?	Det skal præciseres i FAQ'erne, hvornår en mertilførsel medfører forringelse/stigning i koncentrationen Skal der kunne beregnes/måles en stigning? Betydning af "signifikant"? Der har været snak om betydning af målestationers placering. Skal miljøkvalitetskrav være overholdt overalt eller på målestationer repræsentative for den samlede udledning?	Tovholder Lene / Maria
3	Udpege blandingszoner i vandområder, hvor der er overskridelser af miljøkvalitetskrav	Nævnet peger på det Kan der udpeges en blandingszone i vandområder med overskridelse af miljøkvalitetskrav, som ikke medfører påvirkning uden for blandingszonen?	Tovholder Jens / Steen

		Blandingszonens natur – ej undtagelse til forringelse, men illustration af påvirkning.	
4	Teksten i FAQ 43 (Spørgsmål og svar om udledning af visse forurenende stoffer)	<p>Opdatering af I, II og III (afhænger af leverance 2 og 3)</p> <p>Eventuelt udbygning af ræsonnementer bag og at det trods kriterier er en konkret vurdering, bl.a. afhængig af vandområdet, der ledes ud til</p>	Tovholder Maria / Lene
5	Kompenserende foranstaltninger - mertilførsel "samlet set" udfoldes i FAQ'er	<p>I den konkrete sag nævnes muligheden for at inddrage reduktion kobber fra landbruget</p> <p>Der inddrages arealer = mindre kvælstof, fosfor og kobber ud. Et andet eksempel er mindre tilførsel til luften.</p> <p>Det kan præciseres, hvornår der sker en samlet mertilførsel. Husk tidsmæssig udstrækning, bl.a. dom om midlertidig forringelse.</p> <p>Kan tendenser, halveringstid, og hvordan stoffet opfører sig indgå?</p>	Tovholder Birgitte / Louise
6	<p>Præcisering af anvendelse af art. 4, stk. 7 med i FAQ</p> <p>Sedimenthåndtering: påvirkning ved opgravning – tilføres ikke nye sediment</p>	<p>1. Fravigelse efter artikel 4, stk. 7 – en FAQ om det?</p> <p>2. Særlige klapproblematikker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sediment graves op og bruges på land • Råstofindvinding • Genplacerer sediment og placerer det et andet sted – klapning, bypass mv. de facto fortynding <p>Klapvejledningen er ved at blive opdateret. Pt. aktionværdier. Der foreslås et særligt</p>	<p>1. Tovholder Jens / Nana</p> <p>2. Øvrige klapproblematikker håndteres i selvstændigt klapspor</p>

7	Overvågning og tilstandsvurderinger – validitet og brug af data	<p>klapspor, og dette spor handler derfor kun om fravigelse efter artikel 4, stk. 7.</p> <p>1. Mulighed for at ansøgende virksomhed får foretaget frivillige målinger?</p> <p>2. Hvilken vægt skal data have? Ved ukendt tilstand anvendes data, som ikke stammer fra tilstandsvurderingerne. Disse kan få stor betydning. Obs på sag fra Holstebro om, hvilke data der skal anvendes.</p> <p>ift. måleperiode kan nyeste resultater vise, at mkk ikke er overskredet. Antallet af cifre har også betydning for tilstandsvurderinger.</p>	<p>1. Benjamin</p> <p>2. Tovholder Dorte (det lange spor)</p>
	Prøvespor	<p>Muligheden for at blive part i en prøvesag efter ny vejledning</p> <p>Er der et spor ift. nævnets kompetence/ manglende mulighed for at forelægge præjudicielt?</p>	Benjamin
8	Alm. belastet overfladevand	<p>Gælder ikke alm. belastede regnvandsudledninger – ikke udpeget blandingszone</p> <p>Alle kommuner har problemer med afgørelser almindelig belastet spildevand</p>	Selvstændig problematik – ikke i dette fora
9	Fastsættelse af kvalitetskrav stor sikkerhedsmargin	F.eks. antracen	Selvstændig problematik – ikke i dette fora
10	Depositionsberegninger	Stor betydning / bremse i en række sager	Ej foranlediget af klagenævnsafgørelse

11	Økologisk og kemisk tilstand	Eventuelt forhandlingsspor? 5 tilstandsklasser? Nævnet: det er samme rationale	Nævnet skelner ikke – nyt direktivforslag om at nationalt specifikke stoffer også indgår i kemisk tilstand
12	Grundvand og overfladevand	Grundvand er koncentrationer, der bliver der Nævnet: Samme tilgang	Kører i Detmold-spor

Miljøministeriet

Aktdetaljer

Akttitel: Sv: Materiale til møde i morgen kl. 10.30 'Revideret vejledning - spor' (MST Id nr.: 7383398)

Aktnummer: 114

Akt ID: 498216

Dato: 27-04-2023 10:02:57

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Sv Materiale til møde i morgen kl. 10.30 'Revideret vejledning - spor' (MST Id nr. 7383398).eml

Den 17. april 2024

Til: Jens Christian Pabst Berthelsen (jecpb@mim.dk), Rune Raun-Abildgaard (rurab@mim.dk), Rikke Slot Benyahia (rislb@mim.dk), Dorte Balle Harder (dbs@MST.DK), Maria Immaculada Benavent Benavent (maibb@mst.dk), lobma@mst.dk (lobma@mst.dk), Benjamin Kelstrup Turner (bketu@mim.dk), Lise Marie Johannessen (limni@mim.dk), Cecilie Spanner Rydeng (cespa@mim.dk), Nana Amalie Harbo (naaha@mst.dk), Thor Svane Kolath (thsvk@mst.dk), Lene Carpentier (lecar@mim.dk)
Fra: Steen Pedersen (SPE@MST.DK)
Titel: Sv: Materiale til møde i morgen kl. 10.30 'Revideret vejledning - spor' (MST Id nr.: 7383398)
Sendt: 27-04-2023 10:02

Kære alle

Til skemaets nr. 2: Af MIM's retningslinjer for udarbejdelse af vandområdeplaner 2021-2027 fremgår følgende:

De målte koncentrationer af de enkelte stoffer i vand, sediment og biota sammenholdes med de miljøkvalitetskrav, der er fastsat i bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand. Den målte koncentration – afrundet til samme antal decimaler som miljøkvalitetskravet er fastsat med – betragtes som værende højere end miljøkvalitetskravet, når det sidste betydende ciffer i miljøkvalitetskravet er overskredet. For eksempel er miljøkvalitetskravet for bly i sediment 163 mg/kg TS, og dette miljøkvalitetskrav betragtes dermed som overskredet, når den afrundede værdi for blykoncentrationen i sediment er 164 mg/kg TS eller derover.

Vh. Steen

Til: jecpb@mim.dk (jecpb@mim.dk), Rune Raun-Abildgaard (rurab@mim.dk), Rikke Slot Benyahia (rislb@mim.dk), Dorte Balle Harder (dbs@MST.DK), Maria Immaculada Benavent Benavent (maibb@mst.dk), Louise Bjerregaard Madsen (lobma@mst.dk), Steen Pedersen (SPE@MST.DK), Benjamin Kelstrup Turner (bketu@mim.dk), Lise Marie Nissen (limni@mim.dk), Cecilie Spanner Rydeng (cespa@mim.dk), Nana Amalie Harbo (naaha@mst.dk), Thor Svane Kolath (thsvk@mst.dk)
Fra: Lene Carpentier (lecar@mim.dk)
Titel: Materiale til møde i morgen kl. 10.30 'Revideret vejledning - spor'
Sendt: 26-04-2023 16:38

Kære alle

Jeg sender materiale til vores møde i morgen kl. 10.30 om spor/leverancer frem mod en revideret vejledning.

Det er alene et udkast, som skal kvalificeres sammen med jer i morgen. Vi glæder os til at høre jeres kommentarer.

God aften til alle.

Mvh
Lene

Venlig hilsen

Lene Carpentier
Specialkonsulent | Vand og Klimatilpasning
+45 24 66 53 16 | lecar@mim.dk

Miljøministeriet
Departementet | Slotsholmsgade 12 | 1216 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#)

Miljøministeriet

Aktdetaljer

Akttitel: SV: Udledning af vejevand (spildevand - alm. belastet separat regnvandsudledning)

Aktnummer: 113

Akt ID: 498223

Dato: 02-05-2023 14:30:57

Type: Indgående

Dokumenter: [1] SV Udledning af vejevand (spildevand - alm. belastet separat regnvandsudledning).eml

Den 17. april 2024

Til: Lene Carpentier (lecar@mim.dk)
Fra: TRM Lene Priess (LPR@TRM.dk)
Titel: SV: Udlledning af vejvand (spildevand - alm. belastet separat regnvandsudledning)
Sendt: 02-05-2023 14:30

Helt enig at det er særlig problemstilling. De alm. alm belastede regnvandsudledninger (vejvand) fylder meget i vores anlægsmyndighed, Vejdirektoratet, da der er en række store vej anlæg (på land) i pipelinen.
Det er desuden et problem ift. mindre ændringer af eksisterende veje, hvor der skal indhentes fornyet tilladelse – men det kan jeg italesætte en anden gang.
Nævnet henviser i øvrigt til sidst afdørelsen til muligheden for at udpege blandingszoner – men en sådan kan jo netop ikke udpeges for alm belastet regnvandsudledning, som jo er det der udledes i Horsens.
(så skal byggherre være "heldig" at der er udpeget en i forvejen og på andet grundlag – hvilket nok ikke er sandsynligt, når der er tale om udlledning til enkelt vandløb – og hvor "forureningen" af kobber stammer fra udsivning fra landbrugsjord).

Jeg ringer nok en af dagene - både ang. myndighed for undtagelse iht. Vandrammedirektivet for statsligt anlægsprojekt og om vandløbsomlægning 😊

Mvh
Lene

Fra: Lene Carpentier <lecar@mim.dk>
Sendt: 2. maj 2023 13:58
Til: TRM Lene Priess <LPR@TRM.dk>
Emne: SV: Udlledning af vejvand (spildevand - alm. belastet separat regnvandsudledning)

Kære Lene

Tak for jeres deltagelse og gode spørgsmål. Du er meget velkommen til at ringe.

Tak for tilsendte. Jeg er enig i forståelsen/vurderingen (med det forbehold at vi stadig analyserer afdørelsen).

Det er en særlig problemstilling, at almindeligt belastede separate regnvandsudledninger er omfattet af bekendtgørelse om indsatsprogrammer § 8, stk. 3, men ikke er omfattet af bek. nr. 1433 af 21. november 2017 om krav til udlledning af visse forurenende stoffer - og derfor ikke er omfattet af bestemmelser om vilkårsfastsættelse, mulighed for udpegnings af blandingszoner mv.

Mvh
Lene

Venlig hilsen

Lene Balle Carpentier
Specialkonsulent | Vand og klimatilpasning
+45 24 66 53 16 | lecar@mim.dk

Miljøministeriet
Departementet | Vester Voldgade 123 | 1552 København V | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | <https://url12.mailanyone.net/scanner?m=1ptot6-0003IH-59&d=4%7Cmail%2F90%2F1683029400%2F1ptot6-0003IH-59%7Cin12;%7C57e1b682%7C21152947%7C8367277%7C6450FE78409439C3DF35E1379AF44A02&o=..wwkimdwm&s=Pw4xNZVUpy9BrjKRgEvMmpyq0ng>
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#) | [Privatlivspolitik](#)

Fra: TRM Lene Priess <LPR@TRM.dk>
Sendt: 2. maj 2023 12:59
Til: Lene Carpentier <lecar@mim.dk>
Emne: Udlledning af vejvand (spildevand - alm. belastet separat regnvandsudledning)

Kære Lene.

Tak for et godt møde i dag. Det kan være jeg tager dig op på jeres tilbud om at ringe.
Budskabet fra dagens møde skal lige bundfælde sig her 😊

For så vidt udlledning af vejvand så tillader mig at vedlægge en udtalelse fra NST (daværende ressort) til Vejdirektoratet vedr. krav til forurenende stoffer i udlledningstilladelser.
Det materielle i denne er efter min vurdering fortsat gældende (selvom at ældre dato). Som I nævnte kommer princippet om ikke-forringelse så i spil, hvis der er merudledning til vandmiljø i dårlig tilstand, hvor miljøkvalitetskravet på det pågældende stof er overskredet.
Selve den konkrete udlledning af stoffet skal enten begrænses, hvis muligt, så der ikke sker merudledning, eller der skal iværksætte foranstaltninger andetsteds, så den samlede udlledning ikke overskrider kravet.

Mvh
Lene

Med venlig hilsen

Lene Priess
Chefkonsulent

Transportministeriet
Ministry of Transport
Vej- og Brokontoret
Frederiksholms Kanal 27 F
DK-1220 København K

+ 45 23 49 41 68
lpr@trm.dk
www.trm.dk

Aktdetaljer

**Akttitel: VS: Præsentation fra webinar om Vandrammedirektivet –
Nyeste praksis og perspektiver**

Aktnummer: 112

Akt ID: 497966

Dato: 04-05-2023 09:38:51

Type: Indgående

Dokumenter: [1] VS Præsentation fra webinar om Vandrammedirektivet – Nyeste praksis og perspektiver.eml
[2] NIRAS_HaugaardBraad_Webinar_Vandrammedirektivet_nyeste praksis og perspektiver.pdf
[3] Spørgsmål og svar i chatten.pdf

Den 17. april 2024

Til: Lene Carpentier (lecar@mim.dk), Rikke Slot Benyahia (rislb@mim.dk)
Cc: Dorte Balle Harder (dbs@MST.DK), sohei@mst.dk (sohei@mst.dk)
Fra: Maria Immaculada Benavent Benavent (maibb@mst.dk)
Titel: VS: Præsentation fra webinar om Vandrammedirektivet – Nyeste praksis og perspektiver
Sendt: 04-05-2023 09:38
Bilag: NIRAS_HaugaardBraad_Webinar_Vandrammedirektivet_nyeste praksis og perspektiver.pdf; Spørgsmål og svar i chatten.pdf;

Kære begge,

T.o. Jeg deltog i et NIRAS webinar, hvor Flemming Elbæk fra Haugaard Advokater holdt oplæg om nævnets afgørelse.

Jeg synes ikke, der kom noget nyt, men jeg sender slides alligevel, hvis I eller andre kollegaer har interesse i at se det igennem.

Venlig hilsen

Maria I. Benavent
Specialkonsulent | Vandforsyning
+45 | +45 40 22 48 99 | maibb@mst.dk

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen | Tolderundsvej 5 | 5000 Odense C | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

[Sådan håndterer vi dine personoplysninger](#)

Fra: Olivia Kiehl-Jensen (OLKI) <OLKI@NIRAS.DK>
Sendt: 4. maj 2023 08:42
Cc: Flemming Elbæk <fe@haugaardbraad.dk>; Karen Søgaard Christiansen (KSCH) <KSCH@NIRAS.DK>; Karin Cederkvist (KACE) <KACE@NIRAS.DK>
Emne: Præsentation fra webinar om Vandrammedirektivet – Nyeste praksis og perspektiver

Kære deltager ved webinar om "Vandrammedirektivet – Nyeste praksis og perspektiver"

Mange tak for jeres deltagelse ved webinarret.

Vedhæftet denne mail finder I præsentationen fra webinarret og de spørgsmål, der dukkede op undervejs i chatten, som vi efterfølgende har besvaret.

I er som sagt meget velkomne til at kontakte oplægsholderne, hvis I har spørgsmål, I gerne vil have uddybet eller er kommet i tanke om flere spørgsmål.

Derudover kan du læse mere om vores andre webinarer og mange andre spændende arrangementer via dette link:
<https://www.niras.dk/arrangementer/>

Mange venlige hilsner

Flemming og Karen

fe@haugaardbraad.dk

+45 40 80 16 58

ksch@niras.dk

+45 23 45 30 53

NIRAS

Sortemosevej 19
3450 Allerød
Denmark
www.niras.dk

Følg os på: **in f**

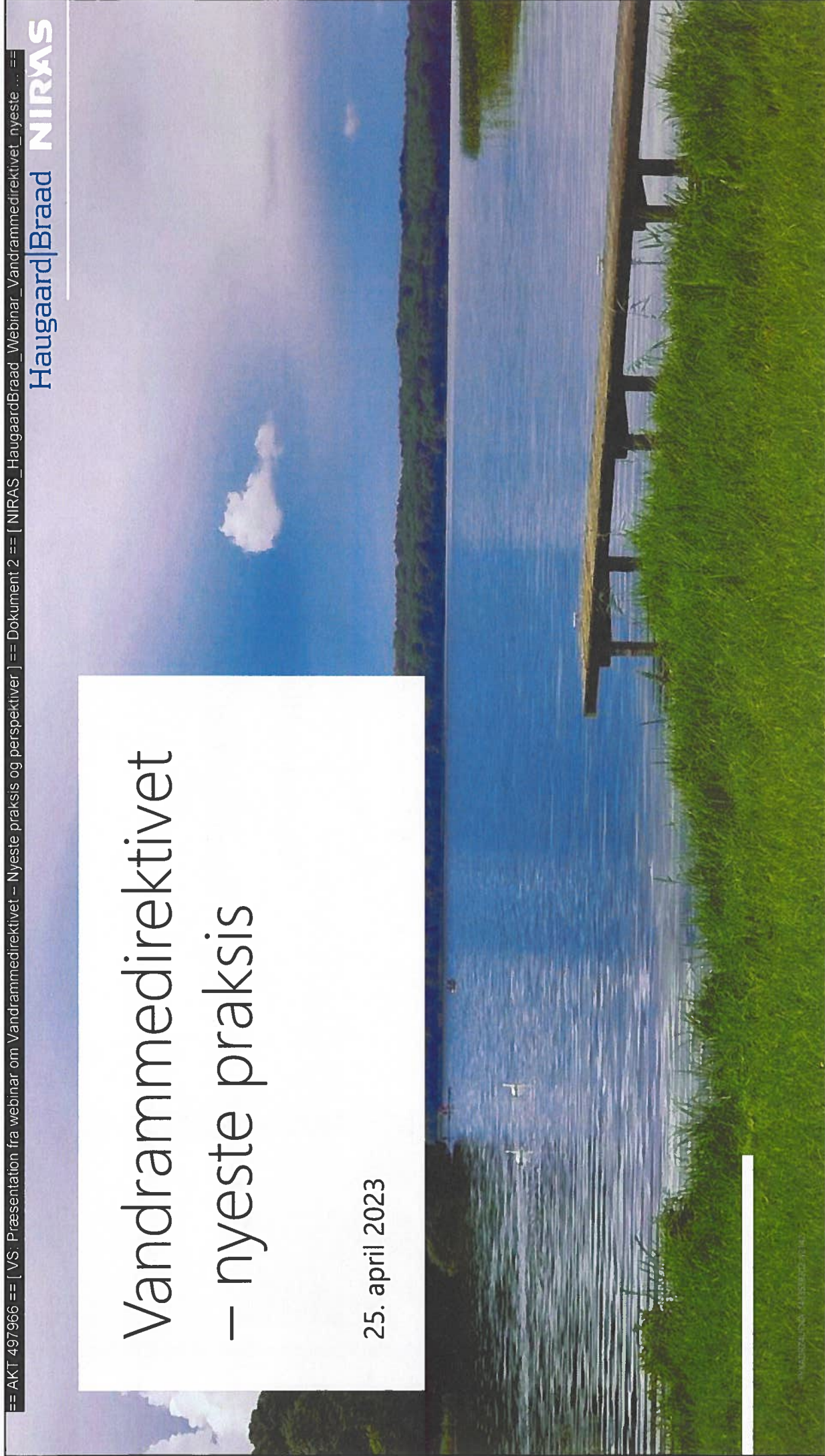

Denne e-mail kan indeholde fortrolige oplysninger. Hvis du fejlagtigt har modtaget denne, kontakt venligst afsenderen øjeblikkeligt og slet mailen samt eventuelle bilag. Kopier ikke denne mail, og undlad at dele dens indhold med tredje part. Tak. NIRAS' håndtering af personlig information står beskrevet i vores [privatlivspolitik](#).

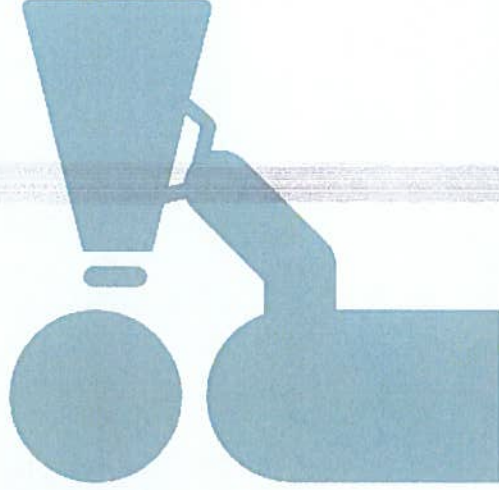
Vandrammedirektivet

– nyeste praksis

25. april 2023

Først lidt praktisk

- 1 times online-møde uden pauser
- Spørgsmål eller kommentarer undervejs: skriv i chat, vi samler op til sidst, efter hvad tiden tillader
- Hvis I oplever problemer med teknikken så skriv i chatten
- I får slides tilsendt efter webinarret
- Webinarret bliver optaget – til internt brug

Tidligere afholdt webinarrække om vand

Fællesnævneren var vandrammedirektivet

Fordi:

- Større og større fokus på vandmiljøet og regulering
- Det er svært at finde rundt i lovgivningen
- Give et overblik over området, så I ved, hvad der skal tages højde for bl.a. ved planlægning eller godkendelse af projekter
- Vise hvor og hvordan vi kan hjælpe med denne problemstilling
- Gøre det konkret og forståeligt med eksempler fra egne projekter

To nye afgørelser fra klagenævnet

- Understreger vigtigheden
- I dag vil det primært handle om afgørelserne, men med baggrund i lovgivningen og det vi tidligere har gennemgået ved webinarerne
- I februar afholdes et seminar, hvor hele pakken gennemgås

Hør mere her

Kurser ▾ Uddannelsesforløb ▾ Un

14. juni - 2023

Miljøvurdering og vandrammedirektivet

Få overblik over vandrammedirektivets juridiske ramme og centrale begreber, samt samspil med øvrig lovgivning, herunder miljøvurderingsreglerne og udledningstilladelser.

07. februar 09.00 - 08. februar 16.00

Seminar: Bliv klogere på forholdet mellem miljøvurderingsloven, vandramme- og habitatdirektivet samt havstrategidirektivet

<https://fvc-kursus.dk/kurser/spildevand-og-afloeb/miljoevurdering-og-vandrammedirektivet-612/>

<https://www.niras.dk/arrangementer/>

Haugaard|Braad **NIRÅS**

Dagens program

Nyeste praksis om Vandrammedirektivet – Konsekvenser og perspektiver

Flemming Elbæk (partner og advokat)

Gennemgang af afgørelser og juridiske perspektiver

Karen S. Christiansen (miljøkemiker og afdelingschef)

Praktisk forståelse og mulige løsninger

Vandrammedirektivet – formålet, reguleringstiltag mv.

Vandrammedirektivets overordnede formål er, at fastlægge en ramme for beskyttelse af vandløb og søer, overgangsvande, kystvande og grundvand, som blandt andet forebygger yderligere forringelse og beskytter og forbedrer vandøkosystemernes tilstand. Direktivets artikel 4 er helt central.

Vandrammedirektivet har som sit mål, at overfladevandområder og grundvand skal have ”god tilstand”. Det er derfor et krav, at alle medlemslande i EU gennemfører en målrettet vandplanlægning for vandløb, søer, den kystnære del af havet og grundvandet.

Helt grundlæggende fastlægges på baggrund af en gennemført basisanalyse, jf. direktivets artikel 5, de indsatser, jf. direktivets artikel 11, for de overfladevandområder og grundvandsforekomster, der er målsatte, jf. direktivets artikel 4, med henblik på målopfyldelse.

Direktivet i en nøddeskal: TILSTAND + INDSATSER = MÅLOPFYLDELSE.

C-461/13EU (Weser) - Forbud mod forringelser mv.

EU-domstolen fastslog, at direktivet ikke indebærer et generelt forbud mod forringelse af vandmiljøet, men

- At der er krav om, at projekter, der kan påvirke vandmiljøet, kræver tilladelse og skal vurderes i forhold til vandmiljøet.
- At tilladelse til projektet skal nægtes, såfremt projektet kan medføre en forringelse af tilstanden for et overfladevandområde, eller når det indebærer risiko for, at der ikke opnås målopfyldelse.
- At der foreligger en "forringelse" i direktivets forstand, når tilstanden for mindst et af kvalitetselementerne som omhandlet i direktivets bilag V forringes med en klasse, selv om denne forringelse ikke fører til, at hele overfladevandområdet rykker en klasse ned. Dette gælder også midlertidige forringelser.
- Hvis det pågældende kvalitetselement allerede befinder sig i den laveste klasse (i Danmark = dårlig), udgør enhver forringelse af dette element imidlertid en "forringelse af tilstanden" for et overfladevandområde.

C-535/18 (Land Nordrhein Westfalen) - Forbud mod forringelser mv.

Det følger af dommens præmis 108-110, at begrebet ”forringelse af tilstanden” for vandmiljøet, skal fortolkes under henvisning til et kvalitetselement eller et stof, og at der forudsættes en streng beskyttelse, således at der skal være en lav tærskel i forhold til vurderingen af, hvornår forpligtelsen til at forebygge forringelse af et vandområdes tilstand er tilsidesat.

- Manglende overholdelse af et af de kvalitetselementer, der gælder for grundvand udgør en forringelse af den pågældende grundvandsforekomst kemiske tilstand.
- Overskridelsen i en grundvandsforekomst af et enkelt af kvalitetskravene eller tærskelværdierne som fastsat efter grundvandsdirektivet kvalificeres som en tilsidesættelse af forpligtelsen til at forebygge forringelse af en grundvandsforekomsts tilstand.
- Enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af et forurenende stof, der allerede overskrider et miljøkvalitetskrav eller en af medlemsstaten fastsat grænseværdi er ligeledes en forringelse.
- Manglende overholdelse af et kvalitetselement på et enkelt overvågningspunkt er nok til, at det må konstateres, at der foreligger en forringelse af en grundvandsforekomsts tilstand, jf. præmis 113.

Andre EU-domme af interesse

C-559/19 af 24. juni 2021 (Donanã)

EU-domstolen fastslog, at der skal sondres mellem pligten til at undgå forringelser og pligten til at forbedre vandforekomster – in casu grundvandet.

Forsat overforbrug af en grundvandsforekomst er ikke en forringelse men en hindring af målopfyldelse og således i strid med forbedringsforpligtigelsen, jf. artikel 4, så længe overforbruget af en grundvandsforekomst med dårlig kvantitativ tilstand ikke forøges → denne tankegang kan givetvis overføres til overfladevand også.

C-525/20 af 5. maj 2022 (Association France Nature Environnement)

EU-domstolen fastslog i denne dom, bl.a. under henvisning til Weser-dommen, at selv kortvarige midlertidige forringelser er i strid med vandrammedirektivets artikel 4.

En sådan forringelse kan alene tillades, hvis fravigelsesbetingelsen i artikel 4, stk. 7, bringes i anvendelse.

Den danske implementering – centrale forhold

Indsatsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 449 af 11. april 2019) er helt central for myndigheder og virksomheder i forbindelse med administrationen af vandplanlovgivningen.

Særligt bekendtgørelsens § 8, stk. 3, er vigtig, og det følger således af bekendtgørelsens § 8, stk. 3, at to betingelser skal være opfyldte, førend der kan træffes en afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, hvor miljømålet ikke er opfyldt:

1. Afgørelsen må ikke medføre en forringelse af overfladevandområdets eller grundvandsforekomstens tilstand, og
2. Afgørelsen må ikke hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder hindre opfyldelsen gennem de fastlagte foranstaltninger i indsatsprogrammet.

En "forringelse" i indsatsbekendtgørelsens forstand skal forstås i overensstemmelse med EU-domstolens praksis.

Udviklingen i praksis

Der er efterhånden en række sager fra særligt Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der alle anvender samme rationale i de juridiske vurderinger som EU-domstolen.

Der er således et afgørende fokus på, om der i vurderingerne inden projektgodkendelsen er foretaget de rigtige, præcise vurderinger med fokus på de enkelte kvalitetselementer mv.

Der er tale om et retsområde under forsat udvikling, og Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis nærmer sig i stadig stigende omfang EU-domstolens praksis, hvorefter det forudsættes, at tærsklen for uacceptable påvirkninger af vandmiljøet skal være lav, og at der stilles store krav til vurderingernes omfang og præcision.

Det må herefter lægges til grund, at vurderingsregimet der kendes fra Natura 2000-beskyttelsen i omfang og intensitet mere eller mindre kan overføres 1:1 på vurderingerne efter vandrammedirektivet.

Dette er Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 16. november 2022, j.nr. 21/10121, et tydeligt bevis på.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 16. november 2022, j.nr. 21/10121

Holstebro Kommune traf den 12. juli 2021 afgørelse om VVM-tilladelse til anlæg og drift af et klimasikringsprojekt ved Storåen, der bl.a. omfattede etablering af en dæmning, der ville hindre opstrøms passagemuligheder mv.

Holstebro Kommune vurderede som grundlag for tilladelsen, at projektet var omfattet af (nu) miljøvurderingslovens bilag 2 og havde ved en screening vurderet, at projektet var miljøvurderingspligtigt.

Holstebro Kommune havde på baggrund af en VVM-redegørelse i 2018 og et efterfølgende tillæg til VVM-redegørelsen fra 2019 meddelt VVM-tilladelse til projektet.

Af VVM-tilladelsen fremgik, at baggrunden for projektet var, at Holstebro midtby er udpeget som risikoområde efter EU's oversvømmelsesdirektiv, hvorfor Holstebro Kommune er forpligtet til at gennemføre projekter, der kan håndtere oversvømmelser og minimere risiko for skade efter oversvømmelser.

Det blev angivet, at Holstebro By ligger omkring Storå og med jævne mellemrum i vinterhalvåret udsættes for store oversvømmelser fra åen. Oversvømmelserne skyldes typisk gentagne regnhændelser i oplandet og/eller sammenfald mellem tøbrud og nedbør.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 16. november 2022, j.nr. 21/10121

Afgørelsen rummer mange aspekter om både miljøvurderingsreglerne, bilag IV-arter, § 3-natur og vandrammedirektivet. I det følgende er fokus på vandrammedirektivet.

Nævnet henviser indledningsvist til både Weser-dommen og Association France Nature Environnement-dommen og fastslår, at der ikke kan gives tilladelse til projekter, der kan medføre en forringelse eller hindre målopfyldelse, ligesom også kortvarige, midlertidige forringelser ikke kan tillades uden en fravigelsesprocedure efter vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7.

Nævnet fastslog endvidere under henvisning til C-535/2018, at bestemmelsen i VVM-direktivets artikel 6, som vedrører de oplysninger, der skal stilles til rådighed under offentlighedsfasen i forhold til tilladelse til et projekt, skal fortolkes således, at der ved en miljøvurderingsproces skal indgå de oplysninger, der er nødvendige for at vurdere projektets indvirkning på vandmiljøet. Disse oplysninger skal ses i forhold til de kriterier og forpligtelser, der er fastsat i henhold til vandrammedirektivet, jf. vandrammedirektivets artikel 4, stk. 1.

Nævnet fastslår desuden, at der i forbindelse med sagsbehandlingen efter miljøvurderingsloven skal tages alle relevante skridt for at undgå at øge forureningen af marine vande. Dette skal dog ses i lyset af indsatsbekendtgørelsens krav.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 16. november 2022, j.nr. 21/10121

Nævnet fastslog, at vurderingerne skal være foretaget med en høj grad af sikkerhed og efter omstændighederne forholde sig til hvert af de kvalitetselementer, som ved projektets gennemførelse vil kunne falde et niveau, hvilket herefter vil være en forringelse i strid med vandrammedirektivet.

Nævnet bemærkede med henvisning til Weser-dommen, at den tærskel, hvorover der foreligger tilsidesættelse af forpligtelsen efter vandrammedirektivet til at forebygge forringelse af et vandområde, er lav.

Det er desuden en forudsætning for, at en miljøkonsekvensvurdering kan danne grundlag for en VVM-tilladelse, at den indeholder en vurdering af, hvorvidt det aktuelle projekt kan påvirke vandområder, og i givet fald om projektet vil udgøre en hindring for opnåelsen af de gældende miljømål. I forbindelse med vurderingen skal der tillige ske en vurdering af eventuelle kumulative effekter.

Der gælder en forpligtelse til at nægte godkendelse af projekter, der kan hindre målopfyldelse.

Nævnet fastslog, at der gælder et krav om en høj grad af sikkerhed ved meddelelsen af en VVM-tilladelse for belysning af, om et projekt kan medføre forringelse i forhold de enkelte relevante kvalitetselementer for målsatte overfladevandområder, jf. EU-domstolens praksis → noget tilsvarende kendes fra habitatreguleringen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 16. november 2022, j.nr. 21/10121

I forhold til den konkrete vurdering af sagen slog nævnet indledningsvist fast, at VVM-redegørelsen ikke indeholdt en konkret vurdering af, om projektet vil medføre en forringelse af tilstanden for de enkelte målsatte vandløb eller hindre opfyldelse af fastlagte miljømål i de berørte vandforekomster.

Nævnet valgte dog alligevel at gennemføre en prøvelse af sagen.

Der sondres i sagen mellem anlægsfasen og driftsfasen, hvilket er normalt i en miljøvurderingssammenhæng, men der sondres i sagen videre mellem den passive driftsfase og den aktive driftsfase (oversvømmelse mv.).

Blandt de forhold der blev behandlet er:

- Spærringer
- Oversvømmelseshændelser
- Sedimentation

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 16. november 2022, j.nr. 21/10121

I forhold til spærringer udtalte nævnet, at

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på baggrund af ovenstående, at Holstebro Kommune som indholdsmæssig forudsætning for selve VVM-tilladelsen ikke i tilstrækkelig grad har sikret sig, at projektet i den aktive driftsfase ikke vil medføre en forringelse af tilstanden for Storå og Holstebro Vandkraftsø som følge af spærring. Det gælder navnlig, for så vidt angår kvalitetsparameteren fisk og til dels makrofytter og smådyr.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har overordnet lagt vægt på, at vurderingen af den miljømæssige påvirkning ikke er foretaget med udgangspunkt i de gældende miljømål og den aktuelle tilstand for de berørte overfladevandområder, idet påvirkningen samlet set blot vurderes som "lille" grundet dens sjældenhed og korte varighed, og at oversvømmelser forventes at finde sted om vinteren. Der ses i vurderingen således ikke at været taget hensyn til, at selv midlertidige forringelser i et vandområde kun kan godkendes, hvis kriterierne i vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7, er opfyldt, jf. EU-Domstolens i Association France Nature Environnement-dommen.

Nævnet bemærkede, at vurderingen af, om projektet ved aktiv drift kan medføre en (midlertidig) forringelse, forudsætter konkrete undersøgelser af fiskepopulationer samt konkrete vurderinger af et forventet tab.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 16. november 2022, j.nr. 21/10121

I relation til oversvømmelser og vurderingen heraf bemærkede nævnet, at

VVM-tilladelsen og VVM-redegørelsen som grundlag herfor ikke forholder sig til projektets mulige påvirkning i tilfælde af oversvømmelseshændelser, som mod forventning måtte forekomme i perioden for smoltnedtrækket.

Nævnet bemærker, at en oversvømmelseshændelse i VVM-tilladelsen er defineret ved, når der ved nedbørs- og vandstandsprognoser varsles risiko for oversvømmelse. VVM-tilladelsen angiver en forventet periode herfor fra 1. oktober til 30. april, men fastsætter ikke egentligt bindende vilkår herom, hvilket efter nævnets opfattelse også ville være uforeneligt med projektets formål.

Nævnet finder, at det på det foreliggende grundlag imidlertid ikke er usandsynligt, at projektets aktive driftsfase grundet klimaændringer og langvarige nedbørsmængder i sommerperioder vil kunne ligge i andre perioder end vinterhalvåret.

Det kunne således ikke udelukkes, at projektet potentielt kunne påvirke den næste generation af lakse- og ørredsmolt da projektet kunne forhindre smoltnedtrækket i en kritisk periode for smolten.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 16. november 2022, j.nr. 21/10121

I relation til sedimentation bemærkede nævnet, at

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder på baggrund af ovenstående, at Holstebro Kommune som indholdsmæssig forudsætning for selve VVM-tilladelsen ikke i tilstrækkelig grad har sikret sig, at projektet i den aktive driftsfase ikke vil medføre en forringelse af tilstanden for Storå og Holstebro Vandkraftsø som følge af sedimentation. Det gælder navnlig, for så vidt angår kvalitetsparameteren fisk og til dels makrofytter og smådyr.

Nævnet har overordnet lagt vægt på de samme generelle mangler ved vurderingen som anført ovenfor i relation til spærring, herunder at vurderingen af den miljømæssige påvirkning ikke er foretaget med udgangspunkt i de gældende miljømål og den aktuelle tilstand for de berørte overfladevandområder, idet påvirkningen samlet set blot vurderes som "lille" grundet dens sjældenhed og korte varighed, og at oversvømmelser forventes at finde sted om vinteren.

Herudover lagde nævnet vægt på, at VVM-tilladelsen og VVM-redegørelsen heller ikke i forhold til sedimentation forholdt sig til risikoen for eventuelle oversvømmelsehændelser uden for vintersæsonen og dermed under dårligere iltforhold, end VVM-redegørelsen forudsætter, ligesom nævnet lagde vægt på, at der ikke er lavet konkrete undersøgelser af gydebanker, herunder deres placering, kvalitet og population.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 16. november 2022, j.nr. 21/10121

Endelig blev der lagt vægt på, at konkrete vurderinger mv. var forsøgt erstattet af et overvågningsprogram, hvorefter de skadelige virkninger først ville blive anskueliggjort efter sket skade.

Samlet led VVM-tilladelsen væsentlige af retlige mangler og blev ophævet og hjemvist.

Afgørelsen følger således stringent EU-domstolens fortolkning af vandrammedirektivets forringelsesbegreb og omfanget af vurderingsrammen i forbindelse med godkendelsen af projekter mv., jf. bl.a. Weser-dommen.

Nævnet bemærkede afslutningsvist, at Holstebro Kommune ved en fornyet behandling bør [skal]

- Foretage de supplerende undersøgelser, som er nødvendige for at kunne vurdere projektets påvirkning af målsatte overfladevandområder, for så vidt angår Storå og Holstebro Vandkraftsø, samt at påvirkningerne skal vurderes op imod de enkelte kvalitetselementer efter vandrammedirektivet.
- Nye kvalitetselementer som fremgår af vandområdeplaner for tredje planperiode 2021-2027, skal i den forbindelse inddrages. Ukendt tilstand af kvalitetselementer skal undersøges og vurderes.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 16. november 2022, j.nr. 21/10121

- Såfremt det ikke er muligt at foretage specifikke og konkrete beregninger og vurderinger i henhold til de enkelte kvalitetselementer, bør [skal] disse vurderes ud fra et videnskabeligt underbygget skøn i et worst case-tilfælde.
- Vurderingen bør [skal] inddrage den omstændighed, at der til Storå og Vandkraftsø er flere tilløb, som også er målsatte overfladevandområder. Tilløbene skal beskrives og vurderes i forhold til, hvordan de kvalitetselementer, der er tilknyttet tilløbene påvirkes af projektet. Herunder i forhold til eksempelvis opstuvning, vandstandsænkning, spærring/passage og eventuelle gydebanker grundet Ådalsdæmningen og Vandkraftsødæmningen.
- Sedimenttransporten skal også vurderes – dette uagtet eller måske netop fordi, sedimentet ved de høje vandhastigheder, der forekommer under store hændelser, kan transporteres meget langt væk.
- I forhold til sediment skal også forholdet til tungmetaller mv. vurderes i relation til målopfyldelse mv., da det fremgik at projektet potentielt kunne forringe tilstanden for et overfladevandområde grundet en merpåvirkning fra projektet.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 16. november 2022, j.nr. 21/10121

Nævnet bemærkede også, ganske centralt, at der ved vurderingen af, om der foreligger en forringelse i vandrammedirektivets forstand, ikke kan indgå en afvejning af samfundsinteresser → en sådan vurdering henhører under en fravigelsessag, jf. direktivets artikel 4, stk. 7.

Afgørelsen er således i alt væsentlig i overensstemmende med EU-domstolens men også klagenævnspraksis i øvrigt, jf. eksempelvis 7. marts 2018, j.nr. NMK-34-00466.

Holstebro-afgørelsen adskiller sig ved at omhandle et større anlægsprojekt, hvor tidligere praksis primært har vedrørt afgrænsede sektortilladelser → den juridiske og vurderingsmæssige ramme der sættes med afgørelsen er således central at iagttage også ved anlægs- og infrastrukturprojekter.

Nævnet bemærkede endeligt, at hvis vurderingerne viste, at projektet kan medføre en forringelse af tilstanden for målsatte overfladevandområder eller indebærer en risiko for manglende målopfyldelse, kan projektet kun tillades under opfyldelse af fravigelsesbetingelserne i vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7 → denne bestemmelse bør herefter indgå i overvejelserne ved projektering af anlæg mv. som en mulig løsning.

Udledningstilladelser - kort om miljøbeskyttelseslovens § 28

Spildevand og håndteringen af spildevand er blandt de største miljømæssige udfordringer og omkostningsdrivere for både forsyningsvirksomheder og industrivirksomheder.

Udledning af spildevand til vandmiljøet kræver således en tilladelse fra enten kommunen eller Miljøstyrelsen, afhængigt af hvilken type virksomhed mv. det drejer sig om, jf. miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1 og 2.

Tilladelse til direkte udledning fra en listevirksomhed, håndteres ofte som led i miljøgodkendelsen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 34, stk. 5.

Dog vil såvel industrivirksomheder som forsyningsvirksomheder have behov for en tilladelse til at udlede tag- og overfladevand. Denne tilladelse meddeles efter § 28, stk. 1, eller 2.

Indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, er central i forbindelse med håndteringen af udledningstilladelser og skal altid tages i betragtning.

Vandområdernes tilstand

Hvad skal vi vide, når der vurderes ?

Skal kende vandområdets tilstand

- Økologisk tilstand (alle kvalitetselementer og tilstand af hver enkelt)
- Kemisk tilstand
- Indsatsbehov (kvælstof og fosfor)
- Miljøfarlige forurenende stoffer (i forvejen forekommende, naturlig baggrund)
- Støtteparametre – data for vandområdet
 - Næringsstoffer
 - Ca, DOC, pH
 - Iltforhold/iltmætning
 - Vandets klarhed
 - mv _____

Kvalitetselementerne

	Vandløb	Søer	Kystvande
Smådyr/bunddyr (bentiske invertebrater)	x	x	x
Fisk	x	x	
Planter (makrofytter)	x	x	
Plantep plankton (Fytoplankton/klorofyl)		x	x
Anden akvatisk flora (planter + fythobenthos)		x	
Alger (fythobenthos)	x		
Miljøfarlige forurenende stoffer	x	x	x
Rodfæstede bundplanter (fx ålegræs)			x

- Forskel på hvilke afhængigt af om recipienten er vandløb, sø eller kystvand.
- Tilstanden for hvert enkelt kan findes i MiljøGIS og generelt om tilstandsinddeling for de enkelte elementer kan ses i BEK nr. 1625 af 19/12/2017
- Data for den enkelte recipient (støtteparametre) der skal bruges til vurderingerne kan evt. findes i diverse databaser, som gerne snart bliver en fælles database hos Miljøstyrelsen. Data er indsamlet ifm. NOVANA og besigtigelser mv.

Hvad skal vi være opmærksomme på ?

Tilstrækkelig datagrundlag

- Er eksisterende datagrundlag tilstrækkeligt til at vurdere projektets påvirkning på et kvalitetselement (gennemgå alle potentielle påvirkninger på samtlige kvalitetselementer).
- Hvis ikke, skal der etableres et supplerende undersøgelsesprogram (stationer og prøveudtagning til kemiske analyser, biologiske og fysiske undersøgelser (makrofytter, gydebanker osv.).
- Der skal være den fornødne tid og økonomi til at gennemføre og analysere undersøgelserne.
- OBS – særligt biologiske undersøgelser er årstidsbestemt.

Ukendt tilstand

Økologisk og kemisk

Obs: fysiske forhold skal være sammenlignelige

Hvordan gribes det an:

- Nye undersøgelser ?
- sammenholde med andre vandområder ?
- støtteparametre ?

Vandområde	Makrofytter	Fytobenthos	Bentiske invertebrater	Fisk	Nationalt specifikke stoffer	Kemisk tilstand
Xyz_1	Ukendt	Ukendt	God	Moderat	Ukendt	Ukendt
Xyz_2	Høj	Ukendt	Høj	Dårlig	Ikke god barium, zink	God
Xyz_3	Ukendt	Ukendt	God	Høj	Ukendt	Ukendt
Xyz_4	God	Høj	Moderat	Høj	Ukendt	Ukendt
Xyz_5	Ukendt	Ukendt	Moderat	Høj	Ukendt	Ukendt
Xyz_6	Ukendt	Ukendt	God	Ukendt	Ukendt	Ukendt
Xyz_7	Ukendt	Ukendt	Moderat	Ukendt	Ukendt	Ukendt
Xyz_8	Ukendt	Ukendt	Moderat	Ukendt	Ikke god barium, zink, methylnaphthalener	Ikke god cadmium
Xyz_9	Høj	Ukendt	God	Høj	Ukendt	Ukendt
Xyz_10	Høj	God	God	Høj	Ukendt	Ukendt
Xyz_11	Moderat	Ukendt	Høj	Høj	Ikke god barium, zink	Ikke god kviksølv
Xyz_12	Ukendt	Ukendt	Høj	Høj	Ukendt	Ukendt
Xyz_13	Ukendt	Ukendt	God	Ukendt	Ukendt	Ukendt
Xyz_14	God	God	God	God	Ukendt	Ukendt

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023, j.nr. 22/02461

Miljø- og Fødevareklagenævnet traf den 23. februar 2023 afgørelse, hvorefter en VVM-tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25 til en vejforbindelse i Horsens Kommune blev ophævet og hjemvist til fornyet behandling.

Baggrunden for ophævelsen og hjemvisningen var, at der i forbindelse med VVM-tilladelsen var tilladt en udledning af vejvand fra et regnvandsbassin direkte til recipient – Bygholm Å.

Bygholm Å er ikke i målopfyldelse, jf. vandplanlægningsloven og de tilhørende bekendtgørelser. Dette skyldes bl.a., at tilstanden for miljøfarlige forurenende stoffer er ”ikke-god”. Tilstanden som ikke-god i forhold til miljøfarlige forurenende stoffer skyldes en overskridelse af indholdet af kobber på 0,237 µg/l i forhold til det generelle kvalitetskrav på 1,48 µg/l svarende til en overskridelse på ca. 16 % og en overskridelse på 0,32 µg/l i forhold kravet om maksimumkoncentration på 2,48 µg/l svarende til overskridelse på ca. 13 %.

Den ophævede tilladelse fra kommunen tillod en yderligere udledning af kobber fra det nævnte regnvandsbassin. Ifølge den gennemførte miljøkonsekvensvurdering ville merudledningen af kobber til vandløbet være på op til 0,034 µg/l svarende til yderligere ca. 2 % af det generelle kvalitetskrav for kobber i en middelsituation.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023, j.nr. 22/02461

Nævnet ophævede og hjemviste herefter VVM-tilladelsen med bl.a. følgende begrundelse:

Det er et flertal i Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse på baggrund af navnlig Weser- og Land Nordrhein-Westfalen-dommene, at forringelse af tilstanden i forhold til forurenende stoffer skal forstås således, at når miljøkvalitetskravet for et forurenende stof allerede er overskredet, og vandområdet dermed er i den lavest mulige tilstandsniveau, skal enhver efterfølgende stigning af koncentrationen af stoffet anses som en forringelse af vandområdets tilstand i strid med vandrammedirektivets art. 4, stk. 1. Flertallet bemærker, at indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, skal forstås på samme måde, idet bekendtgørelsen er den danske implementering af forpligtigheden til at forebygge forringelser af overfladevand og grundvands tilstand.

Et flertal i Miljø- og Fødevareklagenævnet finder [...], at § 25-tilladelsen ikke er i overensstemmelse med indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, idet projektet vil medføre en forringelse af Bygholm Å's økologiske tilstand i form af en forringelse af kvalitetselementet for miljøfarlige forurenende stoffer. § 25-tilladelsen lider derfor af en væsentlig retlig mangel. [...]

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023, j.nr. 22/02461

Endvidere har flertallet lagt vægt på, at det følger af EU-Domstolens praksis, at også midlertidige og lokalt afgrænsede forringelser af tilstanden for et overfladevand er i strid med forpligtigheden til at forebygge forringelse af tilstanden, og at den tærskel, over hvilken der konstateres en tilsidesættelse af forpligtigheden til at forebygge forringelser af et vandområdets tilstand, skal være så lav som muligt.

Derudover har flertallet lagt vægt på, at størrelsen af mertilførslen af kobber ikke er afgørende, når kvalitetskravet allerede er overskredet, idet enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden, når tilstandsniveauet er det lavest mulige. Videre har flertallet lagt vægt på, at mertilførslen af kobbers påvirkning af de andre økologiske parametre ikke i sig selv er afgørende for, om der er tale om en forringelse af tilstanden, idet en overskridelse af kvalitetskravet i sig selv må anses som en forringelse af vandløbets tilstand [...].

Nævnet underkender herefter udtrykkeligt dele af Miljøstyrelsens vejledningsmateriale om vandrammedirektivet og indsatsbekendtgørelsen, herunder ”betydelighedsvurderingen” og dele af Miljøstyrelsens FAQ’ere om udledning af miljøfarlige stoffer til vandmiljøet.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023, j.nr. 22/02461

Nævnet åbner herefter op for brug af afvægeforanstaltninger i forbindelse med gennemførelsen af projekter:

I den forbindelse bemærker nævnet endvidere, at der ikke vil være tale om en samlet mertilførsel af kobber til vandløbet som følge af projektet, hvis det dokumenteres, at tilførslen af kobber gennem vejvand er mindre end den reducering af tilførsel af kobber til vandløbet, som sker gennem andre kilder, herunder f.eks. fra landbrugsjord.

Herudover bemærker nævnet i forlængelse af den netop citerede passus muligheden for at anvende fravigelsesbestemmelsen i vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7:

Hvis dette ikke er muligt, gør Miljø- og Fødevarerklagenævnet opmærksom på, at projektet herefter alene kan tillades under opfyldelse af fravigelsesbetingelserne i vandrammedirektivets art. 4, stk. 7. [...]

Miljø- og Fødevarerklagenævnet gør opmærksom på, at nævnet ikke hermed har taget stilling til om betingelserne for fravigelse efter miljømålsbekendtgørelsens § 4, stk. 3, er opfyldt.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023, j.nr. 22/02461 - perspektiver

Afgørelsen indvarsler et nyt regime i forhold til den fremtidige håndtering af såvel udledningstilladelser som miljøgodkendelser efter miljøbeskyttelseslovens regler.

Indsatsbekendtgørelsen er således styrende for vurderingsniveauet og mulighederne for at meddele tilladelser, der kan påvirke overfladevand og grundvand i tilfælde, hvor miljømålet ikke er opfyldt.

Kumulative forhold skal tages i betragtning i den forbindelse, jf. indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 5.

Udledningsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1433) skal respektere indsatsbekendtgørelsens krav.

Dette betyder herefter, at der ikke må ske mertilførsel af miljøfarlige forurenende stoffer til en målsat overfladevandforekomst, hvor miljøkvalitetskravet allerede er overskredet for det eller de pågældende stoffer.

Det er dog behæftet med usikkerhed, hvad ”mertilførsel” præcist betyder, og der er en række udeståender i retsstillingen generelt.

"Mertilførsel"

Afgørelsen af 23. februar 2023, giver ikke svar på hvad der skal forstås ved "mertilførsel".

- Vores forventning er, at mængder også skal tages i betragtning i forbindelse med vurderingen af miljøfarlige forurenende stoffer – både på EU-niveau og nationalt niveau.
- I forbindelse med vurderinger af påvirkning på de biologiske kvalitetselementer fra kvælstof- og fosfortilførsel tages der udgangspunkt i både mængde og koncentration.

Dette følger af Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 7. marts 2018, j.nr. NMK-34-00466:

Udledningen i Frederikssund Bredning vil således forøges med 33 tons N og 2,7 tons P, og denne merbelastning vil i henhold til modelberegningerne kunne spores i hele bassinet mellem Frederikssund og St. Havelse. Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder på denne baggrund, at det må lægges til grund, at hovedforslaget som beskrevet i VVM-redegørelsen vil bidrage til en ikke-ubetydelig yderligere kvælstof og fosforbelastning af Roskilde Fjord, hvilket er i modstrid med de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger. Nævnet finder endvidere, at det ikke på baggrund af redegørelsen kan antages, at påvirkningen neutraliseres senere i planperioden.

”Mertilførsel”

Vores bud på, hvad mertilførsel betyder:

- Det må lægges til grund, at den i forvejen forekommende koncentration mv. i recipienten skal inddrages ved fastlæggelsen af, om udledningen medfører en overskridelse af miljøkvalitetskravet i recipienten, jf. nævnets tidligere praksis i bl.a. Ll. Torup-sagen.
- Indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 5, fastslår at den samlede påvirkning skal tages i betragtning
- Indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 6, fastslår, at der inden der kan træffes en afgørelse efter § 8, stk. 3, skal ske inddragelse af såvel de økologiske kvalitetselementer som miljøkvalitetskravene, jf. miljømålsfastsættelsesbekendtgørelsens bilag 1 og 2.
- Vurderingen skal således omfatte de økologiske kvalitetselementer (biologiske), de nationalt specifikke stoffer og de EU-prioriterede stoffer (kemisk tilstand).

”mertilførsel” gælder således formentlig både koncentration og mængde.

Miljøkvalitetskrav

Bekendtgørelse 1625 af 17/12/2019

- Vand (indlandsvand eller andet overfladevand), sediment og biota. Der findes ikke officielle godkendte metoder til at regne på stoffers bevægelse mellem de 3 matricer.
- Nationalt fastsatte (økologisk tilstand f.eks. kobber og zink) og EU-fastsatte MKK (kemisk tilstand f.eks. cadmium, kviksølv, visse PAHer).
- Generelt kvalitetskrav (udtrykt som årsgennemsnit) og maksimumkoncentrationen (den højeste tilladte koncentration).
- MKK kan gælde for den opløste (<0,45 µm), totale eller biotilgængelige fraktion af stoffet

FAQ 33, 35, 44, 45, 46, 50:

- Overholdelse af generelt kvalitetskrav for vand, vil som hovedregel også sikre overholdelse af MKK for biota (enkelte undtagelser)
- Samme hovedregel gælder ikke for sediment. Forskelle i eksponeringsveje og dermed ikke sammenhæng
- Stoffer uden et generelt miljøkvalitetskrav for vand – mulighed for vurdering

Haugaard|Braad **NIRÅS**

Miljøkvalitetskrav

Bekendtgørelse 1625 af 17/12/2019

Zink som eksempel

- MKK gælder for opløste koncentration eller den biotilgængelige koncentration
- Naturlig baggrund + MKK = stedspecifikt MKK
- <https://mst.dk/natur-vand/vand-i-hverdagen/spildevand/hvad-er-spildevand-og-hvorfor-renservi-det/miljoekvalitetskrav-for-overfladevand/spoergsmaal-og-svar-om-miljoekvalitetskrav/>

Del B. Miljøkvalitetskrav for forurenende stoffer fastsat for overfladevand, sediment og biota

1. Nationalt fastsatte miljøkvalitetskrav for vand

Tabel 3. Miljøkvalitetskrav for vand. Miljøkvalitetskravene refererer til total stofindhold, medmindre andet er anført for det enkelte stof.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
CAS nummer ¹⁾	Stoffets navn	Generelt kvalitetskrav µg/l ²⁾		Maksimumkoncentration µg/l ³⁾	(6)
		Indlands-vand ⁴⁾	Andet overflade-vand		
7440-66-6	zink	7,8 ⁵⁾⁷⁾ 3,1 ⁵⁾⁸⁾	7,8 ⁵⁾	8,4 ⁵⁾	8,4 ⁵⁾

1) CAS Chemical Abstracts Service.

2) Denne parameter er miljøkvalitetskravet udtrykt som lingemængde (generelt kvalitetskrav). Medmindre andet er angivet, gælder det for den samlede koncentration af alle isomere.

3) Denne parameter er miljøkvalitetskravet udtrykt som højeste tilladte koncentration (maksimumkoncentration).

4) Indlandsvand omfatter vandløb og søer og dertil knyttede kunstige eller stærkt modificerede vandløb.

5) Kvalitetskravet er denne koncentration af stoffet tilføjet den naturlige baggrundskoncentration, jf. dog note 6. Gælder ikke i kombination med note 7.

6) Kvalitetskravet angiver den øvre koncentration af stoffet uanset den naturlige baggrundskoncentration.

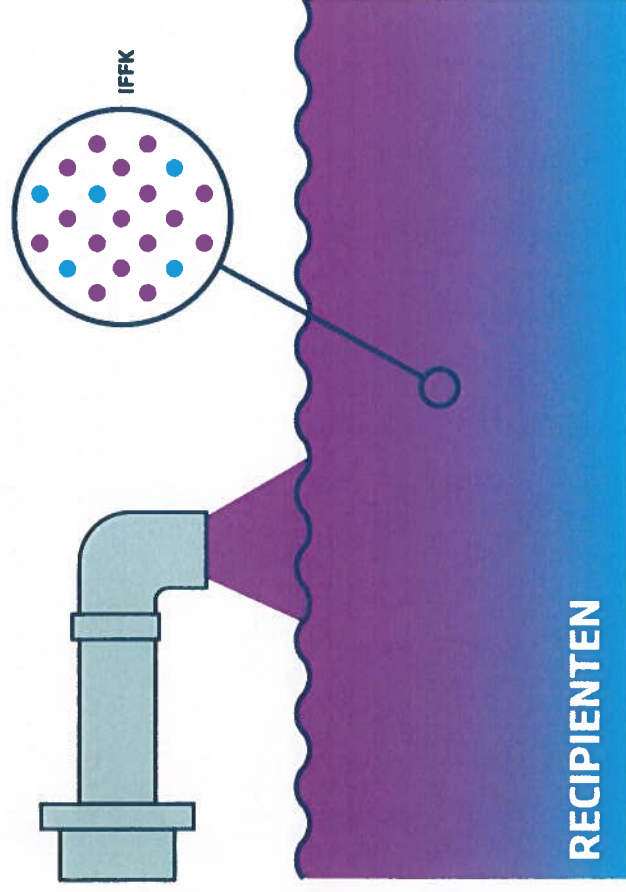
7) Kvalitetskravet gælder for den biotilgængelige koncentration af stoffet. Gælder ikke i kombination med note 5.

8) Kvalitetskravet gælder for blødt vand (H<24 mg CaCO₃/l).

6) Miljøkvalitetskrav for vand fastsat i dette bilag er udtrykt som samlet koncentration i hele vandprøven. For metallerne antimon, arsen, barium, bor, chrom, cobolt, kobber, mangan, molybdæn, selen, strontium, sølv, thallium, vanadium, zink, cadmium, bly, kviksølv og nikkel gælder miljøkvalitetskravet for vand dog for koncentrationen i opløsning, dvs. den opløste fase af en vandprøve, der er filtreret gennem et 0,45 µm-filter eller behandlet tilsvarende, eller, hvor det specifikt er angivet, for den biotilgængelige koncentration.

Fortyndning ved udledning

Naturlig baggrundskoncentration, IFFK og resulterende koncentrationer

- = Naturlig baggrundskoncentration
- = Tilført fra menneskelige aktiviteter

Naturlig baggrundskoncentration: I en ikke forurennet verden vil der i vandmiljøet være indehold af fx metaller. Se MST datablade og FAQ 21: <https://mst.dk/naturvand/vand-i-hverdagen/spildevand/hvad-er-spildevand-og-hvorfor-reenser-vi-det/spoergsmaal-og-svar-om-miljoekvalitetskrav/#22>

I forvejen forekommende koncentration: fra menneskelige aktiviteter, udledninger, atmosfærisk deposition mv. Kilde: NOVANA, <https://miljoedata.miljoportal.dk/>, egne målinger. IFFK er sum af naturlig baggrund og menneskeskabte kilder allerede tilstede i vandområdet inden en ny udledning, se FAQ 22 og 63.

Resulterende koncentration: er IFFK og bidraget fra den nye udledning

Løsningsforslag, når MKK er overskredet i vandområdet (ikke god tilstand)

Forudsætning:

- Præcis projektafgrænsning og
- højt kendskab til projektet og påvirkningen projektet medfører (fx udledning)
- Godt vidensgrundlag om tilstanden i recipienten
- Behov for ændret tilgang til projekter
 - Skal ansues fra recipienten og tilbage i "systemet"
 - Fokus skal være på, hvad kan recipienten tåle

Løsningsforslag, når MKK er overskredet i vandområdet (ikke god tilstand)

Afværgeforanstaltninger (for at undgå en skade)

- Reducere en anden kilde, du har rådighed over (massebalance)
- Flere rensetrin
- for at reducere udledningen proportionalt med overskridelsen
- Kombineret med anden løsning (fx ændret miljøkvalitetskrav)

Miljøkvalitetskrav for naturligt forekommende stoffer

- Tillæg af baggrundskoncentration – bestemmelse af specifik baggrundskoncentration
- Biotilgængeligkoncentration både i recipient og udledning

Miljøkvalitetskrav generelt

Øget fokus på kildeopsporing, indsatsbekendtgørelsen §9

Anvendelse af blandingszoner

Fortsat muligt, at udlægge blandingszoner – MKK skal være overholdt på randen, ved inddragelse af IFK og specifikke forhold

- "Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker ..., at det er en forudsætning for fastsættelse af en blandingszone, at udledningen af forurenende stoffer forinden er nedbragt mest muligt gennem anvendelse af BAT, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, og at miljøkvalitetskravene ikke overskrides uden for blandingszonen.
- Sammenholdes denne udtalelse med C-535/18 er det vanskeligt at se, at en blandingszone kan udlægges et sted, hvor miljøkvalitetskravet er overskredet, da blandingszonen netop tillader en overskridelse indenfor et begrænset område på betingelse af, at miljøkvalitetskravene ikke overskrides udenfor zonen.

Afværgeforanstaltninger – Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 7. marts 2018, j.nr. NMK-34-00466

Det må forventes, at brugen af afværgeforanstaltninger i forbindelse med udledningstilladelser for at neutralisere en merudledning af eksempelvis kvælstof får stadig større betydning i fremtiden.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har taget stilling til spørgsmålet, og har accepteret brugen af afværgeforanstaltninger under visse betingelser.

I sagen 7. marts 2018, j.nr. NMK-34-00466 ophævede nævnet en udledningstilladelse til et rensningsanlæg og hjemviste den til fornyet behandling.

Nævnet bemærkede i den forbindelse, at der i VVM-redegørelsen alene var foretaget en vurdering af miljømål og tilstand for [Fjord] vedrørende udbredelsen af ålegræs. Der var således ikke foretaget en vurdering af miljømål og tilstand for de yderligere biologiske kvalitetselementer, der fremgår af bilag I til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål mv.

Herudover bemærkede nævnet, at udledningen af kvælstof og fosfor til [Fjord] med projektet ville blive forøget, og bidrage til en ikke-ubetydelig yderligere kvælstof- og fosforbelastning af recipienten.

Afværgeforanstaltninger – Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 7. marts 2018, j.nr. NMK-34-00466

Nævnet fandt endvidere, at det ikke på baggrund af redegørelsen kunne antages, at påvirkningen ville neutraliseres senere i planperioden.

Nævnet åbnede dog op for anvendelsen af afværgeforanstaltninger. Nævnet bemærkede dog, at det anførte i VVM-redegørelsen om, at merbelastningen af [...] vil kunne afværges ved etablering af ca. 120 ha. vådområder i oplandet til [...] ikke kunne godtages. Det var ikke konkret anvist, hvor disse vådområder skulle etableres, og hvornår det tidsmæssigt kunne forventes indenfor planperioden, at påvirkningen ville være neutraliseret.

Brugen af afværgeforanstaltninger kræver herefter:

- At foranstaltningerne skal være ganske detaljeret beskrevet.
- At der er en sammenhæng mellem det ansøgte projekt og foranstaltningen, således at afværgeforanstaltningen er dokumenteret konkret virksom.
- At virksomheden mv. har rådighed over foranstaltningen.
- At afværgetiltaget ikke i øvrigt indgår i et allerede vedtaget indsatsprogram mv.

Vandrammedirektivets undtagelsesmuligheder

Formålet med vandplanlægningsregimet omfatter forebyggelse mod yderligere forringelse og beskyttelse og forbedringer af vandøkosystemernes tilstand. Dette formål skal fortolkes stringent.

Der er derfor kun i mindre omfang mulighed for at fravige de opstillede mål for et givent vandområde, jf. vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7, og der er forudsat en restriktiv ordning.

Bestemmelsen i artikel 4, stk. 7, finder bl.a. anvendelse i forbindelse med nye projektkendelser, jf. ordlyden af artikel 4, stk. 7, hvilket efterfølgende blev fastslået i Weser-dommens præmis 47.

Der er dog ikke med vandrammedirektivet umiddelbart lagt op til et tilsvarende snævert anvendelsesområde for vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7, som gælder for habitatdirektivets artikel 6, stk. 4, jf. ordlyden af bestemmelserne.

Det forudsættes dog, at der sker en form for fysisk påvirkning af hydromorfologien i vandforekomsten, jf. ordlyden af artikel 4, stk. 7, og rene punktildeudledninger kan således næppe rummes i artikel 4, stk. 7.

Vandrammedirektivets undtagelsesmuligheder

Formålet med vandplanlægningsregimet omfatter forebyggelse mod yderligere forringelse og beskyttelse og forbedringer af vandøkosystemernes tilstand. Dette formål skal fortolkes stringent.

Der er derfor kun i mindre omfang mulighed for at fravige de opstillede mål for et givent vandområde, jf. vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7, og der er forudsat en restriktiv ordning.

Bestemmelsen i artikel 4, stk. 7, finder bl.a. anvendelse i forbindelse med nye projektkendelser, jf. ordlyden af artikel 4, stk. 7, hvilket efterfølgende blev fastslået i Weser-dommens præmis 47.

Der er dog ikke med vandrammedirektivet umiddelbart lagt op til et tilsvarende snævert anvendelsesområde for vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7, som gælder for habitatdirektivets artikel 6, stk. 4, jf. ordlyden af bestemmelserne.

Det forudsættes dog, at der sker en form for fysisk påvirkning af hydromorfologien i vandforekomsten, jf. ordlyden af artikel 4, stk. 7, og rene punktkildeudledninger kan således næppe rummes i artikel 4, stk. 7.

Vandrammedirektivets undtagelsesmuligheder

EU-Domstolen slog C-346/14 (Schwarze Sulm) fast, at der er fire betingelser, der skal være opfyldte, for at artikel 4, stk. 7, finder anvendelse for så vidt angår nye projektkodkendelser.

Disse betingelser er:

1. at der er taget alle praktisk gennemførlige skridt for at mindske den skadelige virkning;
2. at begrundelsen for projektet er specifikt angivet;
3. at projektet er begrundet i væsentlige samfundsinteresser og/eller nyttevirkninger for miljøet; og
4. at de nyttige mål, der tilsigtes med projektet ikke kan opnås med andre midler pga. tekniske vanskeligheder eller uforholdsmæssige omkostninger.

Opsummering

- Der skal tages udgangspunkt i vandområdet og recipienten, når projekter mv. skal godkendes.
- Der kræves et meget højt vidensniveau om både projekt og recipient.
- Vurderingsregimet er både omfattende og kompliceret → tidsplaner bør afspejle dette.
- Centralt at den korrekte juridiske ramme sættes om projektet → vær forsigtig med overfortolkning og/eller modsætnings slutninger af domme og afgørelser.
- De generelle løsnings tid er ved at være forbi → projekter skal baseres på konkrete juridiske og tekniske løsninger.
- Nødvendigt at finde nye tekniske løsninger til reduktion af nuværende og fremtidige udledninger af miljøfarlige stoffer

Tak for jeres opmærksomhed

fe@haugaardbraad.dk

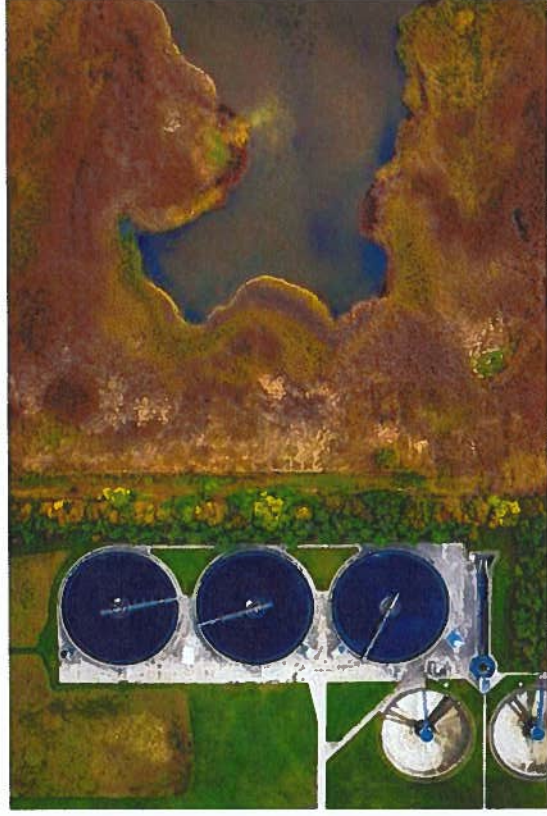
☎ +45 40 80 16 58

ksch@niras.dk

☎ +45 23 45 30 53

Andre webinarer om vand og miljø

27. april 14.00 - 15.30

Gratis Webinar: PFAS i spildevand og slam

Sektor: Miljø

Lande: Danmark

09. maj 13.00 - 14.00

Gratis webinar: Sørestauring ved biomanipulation

Sektor: Vand, Miljø

Lande: Danmark

Haugaard|Braad **NIRÅS**

Spørgsmål	Svar
Hvem kan påklage afgørelser?	Det afhænger af, hvilken lovgivning afgørelsen træffes efter, men som udgangspunkt kan alle med retlig interesse i sagen samt diverse organisationer med natur- og miljøbeskyttelse som hovedformål påklage afgørelser.
Hvad kan der gøres, hvis der er tale om en ny udledningstilladelse til 30 år gammel udledning, hvor der nu er kommet nye grænseværdier, hvor end ikke Best practice kan medvirke til at kvalitetskriteriet kan overholdes?	Uklart hvad der menes med best practice – Der skal være BAT, og derudover kan der være behov for yderligere krav, jf. indsatsbekendtgørelsen.
Skal alle disse negative effekter ved projektet ikke opvejes mod de positive (sikrer oversvømmelser i Holstebro by og dermed sikrer mod oversvømmelser af kældre, huse, veje etc) ?	Samfundsmæssig nytteværdi e.l. kan ikke indgå i vurderingen af, om projektet forringer og/eller forhindrer målopyldelse jf. indsatsbekendtgørelsens §8 stk. 3. Det fremgår direkte af afgørelsen fra Holstebro. Tages undtagesbestemmelser i brug, kan det inddrages.
De supplerende undersøgelser - er det bygherren eller myndigheden der skal foretage/betale dem?	Det vil afhænge af den konkrete sag, samt hjemmelslovgivningen og sagens omstændigheder i øvrigt, men myndigheden kan stille krav om tilstrækkeligt vidensgrundlag jf. miljøvurderingslovens § 20, hvis den lov finder anvendelse på forholdet, og her er det bygherren, der afholder omkostningerne.
Medfører Land Nordrhein Westfalen også at - en beregnet/potentiel tilførsel fra et fremtidig anlæg til en indvindingsboring - kan medvirke til at anlæg ikke må bygges? Selvom der ikke er VVM-pligt	Uklart, hvad der præcis spørges om. I er velkomne til at rette henvendelse omkring den konkrete sag.
Kan man gå så vidt at pålægge bygherre at undersøge tilstanden i vandmiljøet - og ikke bare projektets påvirkning heraf, når pligten til at undersøge og sikre tilstanden i vandmiljøet ligger hos myndighederne?	Myndigheden kan stille krav om tilstrækkeligt vidensgrundlag jf. miljøvurderingsloven. Er det nødvendigt at kende tilstanden, for at vurdere påvirkning vil det være muligt at kræve yderligere undersøgelser, da godkendelse ellers ikke kan meddeles, jf. indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3.
Troede ikke at man kunne anvende skøn i forbindelse med vurderinger ift. til de enkelte kvalitetslementer - er det korrekt at man kan det (anvende skøn)? Men man skal vel så beskrive dybtgående hvorfor man ikke har kunnet foretaget de specifikke og konkrete vurderinger af kvalitetslementet, hvorfor man så anvender skøn ?	Man kan ikke alene anvende skøn. Det er vores vurdering, at skøn kan anvendes i samspil med viden om andre lignende vandområder og derudfra vurdere tilstand. Er vidensgrundlaget spinkelt, vil der i mange tilfælde være behov for worst case betragtninger.
Så..det er ikke nok at slå tilstanden op i MiljøGIS m en man skal også ind i diverse databaser eller en fremtidig MST-fællesdatabase?	Ja det er korrekt.
Kan man gå ud fra "worst case" i stedet for at lave undersøgelser af tilstanden af de enkelte	Ja, det kan man godt.

ukendte kvalitetselementer? Altså vurdere ud fra en antagelse af, at der ikke er målopfyldelse for de kvalitetselementer, der mangler undersøgelser på?	
Vil man skulle undersøge recipienten også ved ansøgning for fx. et regnvandsudløb fra 10 ejendomme?	Man skal sikre sig, at der er et tilstrækkeligt vidensgrundlag for den givne påvirkning.
Vil det sige at M&F Klagenævnet lægger en 2% overskridelse til grund for at underkende godkendelsen. I mine øjne ligger 2% (eller 16% for den sags skyld) overskridelse så rigeligt indenfor måle- og prøvetagningsusikkerhederne ?	Ja. Miljøkvalitetskravene må ikke overskrides i recipienten.
Hvordan harmonerer det at størrelsen af mertilførslen ikke er betydende med proportionalitetsprincippet?	Det er ret præcist fastslået i lovgrundlaget, hvad der kan tillades og hvornår, og så får proportionalitetsprincippet mindre betydning.
Vil I mene at overfladevand med et indhold af kobber UNDER MKK kan udledes til et vandområde, hvor der ikke er målopfyldelse for kobber?	De afgørelser der foreligger, forholder sig udelukkende til koncentration. Så vi ved ikke, præcis hvordan man skal forholde sig til det og om det er en mulighed at håndtere en udledning via fortynding. Tidligere klagenævnspraksis viser dog, at der skal tages højde for mængde så det er forbundet med en vis usikkerhed kun at forholde sig til koncentration.
Skal man "bare" fjerne lige så meget eksempelvis Cu fra landbruget? - Så vi der vel stadig ikke være målopfyldelse	Afgørelsen ligger op til, at afværge kan indtænkes. Hvordan det så i givet fald gøres, afhænger af det konkrete projekt.
Hvad kan man gøre med kommende overløbsbassiner, hvor de jo samlet, vil mindske belastning, men kan overtræde nogle mål	Vi ved ikke, hvordan forholdet skal håndteres rent juridisk, da en reduktion af udledningerne mv. for så vidt angår en eksisterende udledning eller belastning ikke nødvendigvis er en forringelse i vandrammedirektivets forstand. Det kan dog være et problem for målopfyldelsen med en vurdering, selvom udledningen reduceres. Der kan rent teknisk være behov for en kombination af løsningsforslag, fx anvende nogle af de forslag der blev præsenteret i oplægget. Det vil afhænge af det konkrete projekt og i er velkomne til at rette henvendelse til os.
Miljøkvalitetskravene gælder ikke for almindelig separate regnvandsudløb. Der findes bare ingen officiel definition af hvad alm sep regnvandsudløb indeholder. Der findes masser af data, men ingen klar definition.	Vandrammedirektivet, herunder Indsatsbekendtgørelsen og miljøkvalitetskrav gælder for alle recipienter og der skal derfor altid laves en vurdering af, om udledningen kan medføre forringelse eller forhindre målopfyldelse – også for separate regnvandsudledninger.

Aktdetaljer

Akttitel: Notat om kompenserende foranstaltninger. Frist for eventuelle bemærkninger kl. 13.30

Aktnummer: 111

Akt ID: 498140

Dato: 04-05-2023 12:13:00

Type: Udgående

Dokumenter: [1] Notat om kompenserende foranstaltninger. Frist for eventuelle bemærkninger kl. 13.30.eml
[2] Notat om kompenserende tiltag og betragtninger om samlet mertilførsel.docx

Den 17. april 2024

Til: lobma@mst.dk (lobma@mst.dk), Steen Pedersen (SPE@MST.DK), Birgitte Skou Cordua (bicor@mim.dk), Benjamin Kelstrup Turner (bketu@mim.dk), Dorte Balle Harder (dbs@MST.DK), Rikke Slot Benyahia (rislb@mim.dk), Maria Immaculada Benavent Benavent (maibb@mst.dk), Rune Raun-Abildgaard (rurab@mim.dk), Lise Marie Johannessen (limni@mim.dk), Nana Amalie Harbo (naaha@mst.dk), Jens Christian Pabst Berthelsen (jecpb@mim.dk), sohei@mst.dk (sohei@mst.dk)

Cc: Cecilie Spanner Rydeng (cespa@mim.dk)

Fra: Lene Carpentier (lecar@mim.dk)

Titel: Notat om kompenserende foranstaltninger. Frist for eventuelle bemærkninger kl. 13.30

Sendt: 04-05-2023 12:13

Bilag: Notat om kompenserende tiltag og betragtninger om samlet mertilførsel.docx;

Kære alle

Jeg sender udkast til et notat om rammen for kompenserende foranstaltninger. Vi vil gerne sende notatet til de andre ministerier i dag for at få input til, hvilke muligheder de ser for kompenserende foranstaltninger på deres ressortområder.

Vil I sende eventuelle bemærkninger senest kl. 13.30, hvis det er muligt? Beklager kort frist.

Obs: Vi arbejder videre i gruppen med formulering af konkret FAQ mv.

Mvh Lene

Venlig hilsen

Lene Carpentier

Specialkonsulent | Vand og Klimatilpasning
+45 24 66 53 16 | lecar@mim.dk

Miljøministeriet

Departementet | Slotsholmsgade 12 | 1216 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#)

NOTAT

Miljøministeriet

J.nr. xxxx-xxxx

Dato: den 21. januar 2020

Kompenserende foranstaltninger/vurdering af stigning ”samlet set”

Miljø- og Fødevareklagenævns afdeling af 23. februar 2023:

”I den forbindelse bemærker nævnet endvidere, at der ikke vil være tale om en samlet mertilførsel af kobber til vandløbet som følge af projektet, hvis det dokumenteres, at tilførslen af kobber gennem vejvand er mindre end den reducere af tilførsel af kobber til vandløbet, som sker gennem andre kilder, herunder f.eks. fra landbrugsjord.”

Vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer

”I § 8, stk. 3 fastsættes, at myndigheder kun kan træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdet eller grundvandsforekomstens tilstand, og ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder gennem de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger. Ved vurdering af, om afgørelsen vil hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål, skal det tages i betragtning, om påvirkningen neutraliseres (udlignes) senere i planperioden, og således ikke vil forhindre, at de fastlagte mål nås. Dette kan ske som en integreret del af et projekt f.eks. i form af specifikke kompenserende foranstaltninger eller af andre mere generelle forhold, som medvirker til nedbringelse af påvirkningen samlet set (fx generel regulering). Ligesom det er tilfældet for vandforekomster, hvor miljømålet er opfyldt, jf. § 8, stk. 2, kan der således også være mulighed for øget påvirkning af vandforekomster uden målopfyldelse.”

FAQ 46. Hvad skal inddrages ved fastsættelse af udlederkrav for stoffer uden et generelt kvalitetskrav for vand, men hvor der er fastsat andre miljøkvalitetskrav for stoffet?

”Opvejes påvirkningen som følge af andre indsatser og reguleringer, således at påvirkningen ikke forringer tilstanden eller forhindrer, at miljømålet for vandområdet nås inden for den fastsatte frist?

• Medfører projektet, at den totale udledning af stoffer fra virksomheden til vandområdet reduceres f.eks. pga. bedre luftrensning?”¹

¹ <https://mst.dk/natur-vand/vand-i-hverdagen/spildevand/hvad-er-spildevand-og-hvorfor-renses-vi-det/spoergsmaal-og-svar-om-miljoe-kvalitetskrav/#>

To typer af kompenserende foranstaltninger:

1. Uden for projektet varige ændringer med betydning for den samlede belastning
2. Projektet i sig selv – det skal sikres, at projekthaver kan råde over de kompenserende foranstaltninger

Det skal ved projektet ske en reduktion af den faktiske udledning af et givet stof, der søges udledt. Det skal vurderes stofs specifikt og ift. det konkrete vandområde.

Der skal opmærksomhed på det tidsmæssige aspekt, hvor EU-Domstolen C 525/20 af 5. maj 2022 (Association France Nature Environnement) har fastslået, at selv kortvarige midlertidige forringelser er i strid med vandrammedirektivets artikel 4.

Eksempler: Udtagning af landbrugsarealer ved etablering af bygninger eller regnvandsbassiner på tidligere landbrugsarealer, ændrede aktiviteter som betyder en ændring fra industrielt belastet overfladevand til almindeligt belastet overfladevand, mindre kobber- og zinkudledning ved landbrug, som tages ud af drift.

Miljøministeriet

Aktdetaljer

Akttitel: SV: Notat om kompenserende foranstaltninger. Frist for eventuelle bemærkninger kl. 13.30

Aktnummer: 110

Akt ID: 498215

Dato: 04-05-2023 12:33:25

Type: Indgående

Dokumenter: [1] SV Notat om kompenserende foranstaltninger. Frist for eventuelle bemærkninger kl. 13.30.eml

Den 17. april 2024

Til: Lene Carpentier (lecar@mim.dk), lobma@mst.dk (lobma@mst.dk), Birgitte Skou Cordua (bicor@mim.dk), Benjamin Kelstrup Turner (bketu@mim.dk), Dorte Balle Harder (dbs@MST.DK), Rikke Slot Benyahia (rislb@mim.dk), Maria Immaculada Benavent Benavent (maibb@mst.dk), Rune Raun-Abildgaard (rurab@mim.dk), Lise Marie Johannessen (limni@mim.dk), Nana Amalie Harbo (naaha@mst.dk), Jens Christian Pabst Berthelsen (jecpb@mim.dk), sohei@mst.dk (sohei@mst.dk)
Cc: Cecilie Spanner Rydeng (cespa@mim.dk)
Fra: Steen Pedersen (SPE@MST.DK)
Titel: SV: Notat om kompenserende foranstaltninger. Frist for eventuelle bemærkninger kl. 13.30
Sendt: 04-05-2023 12:33

Kære Lene

Det bør tilføjes at uanset om den kompenserende foranstaltning er af den ene eller den anden type, fritager det ikke projektejer fra at søge forureningen nedbragt mest muligt som minimum gennem anvendelse af BAT.

Vh. Steen

Fra: Lene Carpentier <lecar@mim.dk>

Sendt: 4. maj 2023 12:13

Til: Louise Bjerregaard Madsen <lobma@mst.dk>; Steen Pedersen <SPE@MST.DK>; Birgitte Skou Cordua <bicor@mim.dk>; Benjamin Kelstrup Turner <bketu@mim.dk>; Dorte Balle Harder <dbs@MST.DK>; Rikke Slot Benyahia <rislb@mim.dk>; Maria Immaculada Benavent Benavent <maibb@mst.dk>; Rune Raun-Abildgaard <rurab@mim.dk>; Lise Marie Johannessen <limni@mim.dk>; Nana Amalie Harbo <naaha@mst.dk>; Jens Christian Pabst Berthelsen <jecpb@mim.dk>; Sofie Hecht Isaksen <sohei@mst.dk>

Cc: Cecilie Spanner Rydeng <cespa@mim.dk>

Emne: Notat om kompenserende foranstaltninger. Frist for eventuelle bemærkninger kl. 13.30

Kære alle

Jeg sender udkast til et notat om rammen for kompenserende foranstaltninger. Vi vil gerne sende notatet til de andre ministerier i dag for at få input til, hvilke muligheder de ser for kompenserende foranstaltninger på deres ressortområder.

Vil I sende eventuelle bemærkninger senest kl. 13.30, hvis det er muligt? Beklager kort frist.

Obs: Vi arbejder videre i gruppen med formulering af konkret FAQ mv.

Mvh Lene

Venlig hilsen

Lene Carpentier

Specialkonsulent | Vand og Klimatilpasning

+45 24 66 53 16 | lecar@mim.dk

Miljøministeriet

Departementet | Slotsholmsgade 12 | 1216 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#)

Aktdetaljer

Akttitel: Kort og notat om grundvand - laveste tilstandsklasse Aktnummer: 109

Akt ID: 497965

Dato: 08-05-2023 11:53:21

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Kort og notat om grundvand - laveste tilstandsklasse.eml
[2] HOV - Grundvand - bestilling - 2023 - Grundvandsforekomster i ringe tilstand for hvert stof, samt kilder..docx

Den 17. april 2024

Til: Lene Carpentier (lecar@mim.dk), Rikke Slot Benyahia (rislb@mim.dk)

Fra: Maria Immaculada Benavent Benavent (maibb@mst.dk)

Titel: Kort og notat om grundvand - laveste tilstandsklasse

Sendt: 08-05-2023 11:53

Bilag: HOV - Grundvand - bestilling - 2023 - Grundvandsforekomster i ringe tilstand for hvert stof, samt kilder..docx;

Kære begge,

Her er notatet og kortmateriale for grundvand.

Venlig hilsen

Maria I. Benavent

Specialkonsulent | Vandforsyning

+45 | +45 40 22 48 99 | maibb@mst.dk

Miljøministeriet

Miljøstyrelsen | Tolderlundsvej 5 | 5000 Odense C | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

[Sådan håndterer vi dine personoplysninger](#)

NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Hav- og Vandmiljø
J.nr. 2023 - 23500
Ref. jakbn
Den 28. april 2023

Grundvandsforekomster i ringe kemisk tilstand og de primære presfaktorer.

Problemstilling

Grundvands-teamet i Hav og Vandmiljø (mst) er blevet bedt om at udarbejde Kort over grundvandsområder med laveste kvalitetselementer samt kilder (ud fra arealanvendelse og registrering af jordforureninger).

Nedenstående notat indeholder relevante kort, en beskrivelse af kendte kilder, samt en opgørelse over tilstandsvurderingerne for grundvandsforekomsterne.

Det skal bemærkes at 20 % af en grundvandsforekomsts volumen skal vurderes til at være påvirket af et stof, eller en stofgruppe, før grundvandsforekomsten bliver vurderet til at være i ringe tilstand.

I forbindelse med VP3 er nedenstående tabel udarbejdet. Tabellen viser grundvandsforekomsternes tilstand.

Vurderings-kriterium	Målsat	Miljømål opfyldt		Miljømål ikke opfyldt			Miljømålsstatus ukendt			
		Antal forekomster [n]	Procentdel af målsat areal [%]	Procentdel af målsat volumen [%]	Antal forekomster [n]	Procentdel af målsat areal [%]	Procentdel af målsatte volumen [%]	Antal forekomster [n]	Procentdel af målsat areal [%]	Procentdel af målsatte volumen [%]
Kvantitativ tilstand	2050	2041	97,56	95,30	9	2,44	4,70	-	-	-
Kemisk tilstand										
Nitrat	2050	1378	92,33	96,70	24	5,10	2,58	648	2,57	0,72
Chlorid	2050	603	93,19	96,40	6	0,12	0,04	1441	6,68	3,55
Sporstoffer samlet *	2050	530	85,69	88,90	29	6,74	6,88	1491	7,57	4,22
Pesticider samlet **	2050	535	68,85	80,77	154	25,92	16,78	1361	5,23	2,45
Miljøfarlige forurenende stoffer samlet ***	2050	1939	99,63	99,88	19	0,17	0,06	92	0,19	0,06
Drikkevands-test****	1705	-	-	-	113	37,41	40,97	1592	62,59	59,03
Samlet kemisk tilstand *****	2050	1763	48,96	51,50	249	51,96	48,48	38	0,08	0,02

*Samlet tilstand for sporstoffer indeholder aluminium, arsen, bly, cadmium, chrom, kobber, kviksølv, nikkel og zink

** Samlet tilstand for alle pesticider

*** Samlet tilstand for miljøfarlige forurenende stoffer vurderes på baggrund af stofgrupperne chlorerede opløsningsmidler, BTEXN, phenoler, MTBE, vandopløselige opløsningsmidler, PFAS og cyanider

**** Drikkevandstesten er en administrativ udpegning af drikkevandsforekomster, hvori forurenende stoffer påvirker én eller flere drikkevandsboringer inden for grundvandsforekomsten. En forekomst vurderes i henhold til metoden at være i ringe kemisk tilstand, når blot en enkelt drikkevandsboring er sløffet eller taget ud af drift, eller bare et enkelt vandværk, der indvinder fra forekomsten, har ændret vandbehandling som følge af kemisk påvirkning af drikkevandet. At drikkevandstesten resulterer i, at en forekomst er i ringe kemisk tilstand, indebærer derfor ikke i sig selv, at forekomsten i det hele eller i det væsentligste er påvirket af kemiske stoffer, sådan at den må opgives som drikkevandsforekomst.

***** Samlet kemisk tilstand vurderes på baggrund af nitrat, chlorid, sporstoffer, pesticider, miljøfarlige forurenende stoffer og drikkevandstesten.

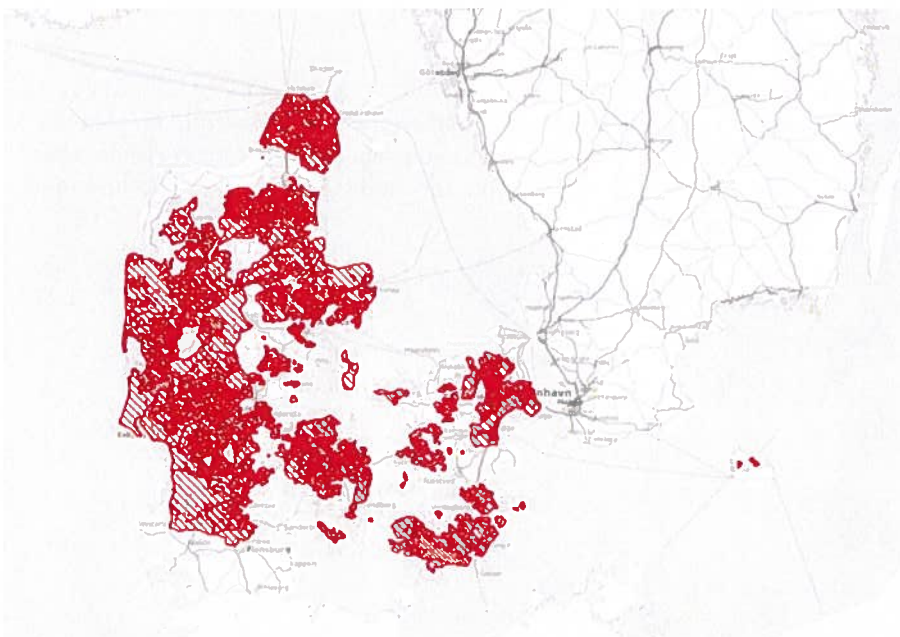
Pesticider (Betegnelsen pesticider dækker her både pesticider og biocider.)

Pesticider og deres nedbrydningsprodukter i grundvandet stammer oftest fra jordbrug og skovbrug og anvendelse i private haver, blandt pesticider henregnes også biocider, som anvendes fx i byggematerialer og maling. Pesticidforureninger kan dog også stamme fra punktkilder, som eksempelvis, men ikke begrænset til, forurening fra spild, vaskepladser, lossepladser eller fra nedgravning af kemikalier og udbringning af spildevandsslam.

Grundvandsforekomster i ringe tilstand for pesticider

154 grundvandsforekomster er i den generelle kemiske tilstandsvurdering vurderet til at være i ringe tilstand på grund af pesticider (Figur 0.1). Af de pesticider der analyseres for og, som bliver fundet i grundvandet, er langt størstedelen i dag ulovlige at anvende, men da forureninger i grundvandet kun forvinder langsomt vil der kunne gå en lang årrække inden tilstanden kan forventes at blive god. Derudover kan der være en fortsat belastning med forbudte pesticider fra punktkilder, som f.eks. tidligere vaskepladser, lossepladser, medgravede kemikalier etc.

Fire af de pesticider, som der systematisk analyseres for og som bliver fundet i grundvandet over grundvandskvalitetskravet, i grundvandsforekomster i ringe tilstand, er det fortsat at anvende, som enten biocid (1,2,4-triazol, DMS), pesticid (Glyphosat) eller som industrikemikalie (4-nitrophenol).

Figur 0.1 Grundvandsforekomster i ringe tilstand på baggrund af pesticider.

Glyphosat og AMPA

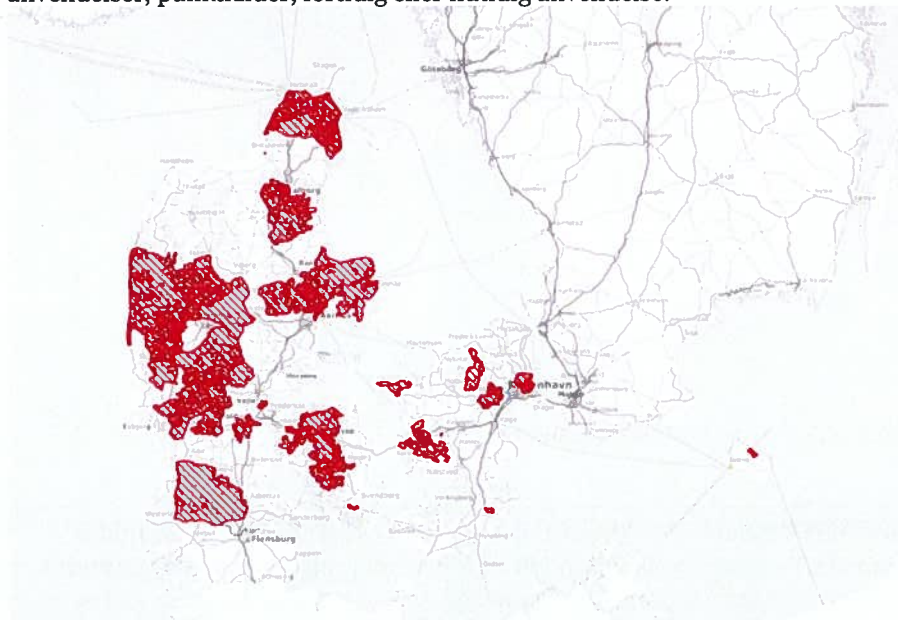
Glyphosat (og dets nedbrydningsprodukt AMPA), anvendes fortsat som plantebeskyttelsesmiddel i både landbruget og hos private. Fund af Glyphosat og/eller AMPA over grundvandskvalitetskravet i grundvandsforekomster i ringe tilstand for pesticider findes i det meste af landet (Figur 0.2). Det er ikke muligt at skelne om forureningerne stammer fra punktkilder, fortidig eller nutidig anvendelse.

Figur 0.2 Grundvandsforekomster i ringe tilstand for pesticider, hvor der er fundet overskridelser af glyphosat i mindst et indtag.

1,2,4-triazol og DMS

Metabolitterne 1,2,4-triazol og DMS kan stamme fra pesticidprodukter, som det nu er forbudt at anvende i Danmark, men kan også være nedbrydningsprodukter fra træbeskyttelsesmidler, som det fortsat er lovligt at anvende. 1,2,4-Triazol anvendes ud over brugen som biocid/pesticid i lægemidler og som nitrifikationshæmmer. Det er ikke muligt at skelne om forureningerne stammer fra bestemte anvendelser, punktkilder, fortidig eller nutidig anvendelse.

Figur 0.3 Grundvandsforekomster i ringe tilstand på baggrund af pesticider, hvor der er fundet overskridelser af DMS og/eller 1,2,4-triazol i mindst et indtag.

4-nitrophenol

4-nitrophenol kan have en række forskellige kilder, bla. nu forbudte pesticider. Da 4-nitrophenol i vid udstrækning anvendes i industrien, bla. ved fremstilling af lægemidler, kan der kan fortsat være lovlige, ikke pesticid relaterede, anvendelser, som fører til en belastning af grundvandet. Denne problemstilling er dog ikke nærmere undersøgt og det konkrete omfanget kendes ikke.

Figur 0.4 Grundvandsforekomster i ringe tilstand på baggrund af pesticider, hvor der er fundet overskridelser af 4-nitrophenol i mindst et indtag.

MFS

Betegnelsen MFS dækker for grundvand Vandopløselige opløsningsmidler, MTBE, Klorerede opløsningsmidler, Phenoler, BTXN og PFAS. Der er ikke lavet en dækkende vurdering af grundvandets nuværende tilstand hvad angår PFAS, da tilstandsvurderingen foretaget ved udarbejdelsen af basisanalyserne til vandplanerne, er baseret på de tidligere tærskelværdier. Hvad angår de resterende ser vurderingen at grundvandspåvirkningen i alt overvejende grad stammer fra punktkilder, som kan være forurenede grunde, lossepladser, spild og lignende. Miljøstyrelsen har ikke kendskab til lovlige anvendelser af stofferne, som fører til påvirkning af grundvandsforekomsterne.

Figur 0.5 Grundvandsforekomster, som er i ringe tilstand på grund af miljøfremmede forurenende stoffer, som her dækker over Vandopløselige opløsningsmidler, MTBE, Klorerede opløsningsmidler, Phenoler og BTXN. Vurderingen for PFAS indgår ikke, da den er foretaget ud fra de tidligere tærskelværdier.

Klorid

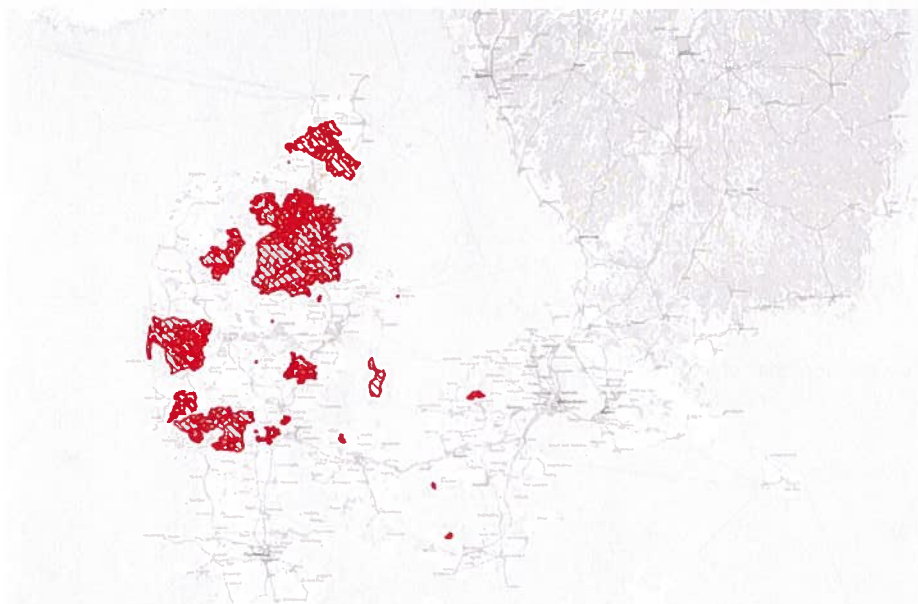
Klorid i grundvandet kan forekomme naturligt, eller være et resultat af menneskelige aktiviteter. De væsentligste menneskelige aktiviteter, som kan føre til grundvandspåvirkning med klorid, er glatførebekæmpelse, lækager fra deponier og vandindvinding (som kan føre til saltvandsindtrængen). Det har ved den seneste tilstandsvurdering ikke været muligt at skelne kilderne fra hinanden.

Figur 0.6 Grundvandsforekomster, som er i ringe tilstand på grund af klorid.

Nitrat

Den primære kilde til nitrat i grundvandet er fra udbringning af gødning på landbrugsarealer. Problematikken begrænser sig til de dele af grundvandet der er iltede og de primære problemer er derfor geografisk afgrænsede til specifikke dele af landet. Generelt vurderes det at den generelle og målrettede kvælstofregulering er tilstrækkelige til at sørge for at grundvandet på sigt opnår god tilstand. Miljøstyrelsen har dog i perioden 2021-2022 gennemført to projekter som viser at en række grundvandsforekomster er i risiko for ikke kan målet om god tilstand i 2027, med de indsatser som indgår i VP3.

Figur 0.7 Grundvandsforekomster, som er i ringe tilstand på grund af Nitrat.

Sporstoffer (Metaller og Arsen)

Uorganiske sporstoffer forekommer naturligt i undergrunden, hvor de blandt andet optræder i bestemte geologiske lag som dele af lerminerale, jernoxider eller bundet til organisk stof. Sporstoffernes tilgængelighed og mobilitet er bl.a. bestemt af pH-værdien og oxidationsgraden. Menneskelige aktiviteter kan føre til forurening af grundvandet, forureningerne kan stamme fra lossepladser og forurenede grunde (alle sporstoffer), udbringning af husdyrgødning (kobber og zink), zink- og kobbertagreder, mm. Det er dog ikke muligt ud fra tilstandsvurderingerne at skelne de forskellige kilder fra hinanden, eller at vurderer hvad der udgør den største risiko.

Figur 0.8 Grundvandsforekomster i ringe tilstand for sporstoffer.

Aktdetaljer

Akttitel: Vs: OPDATERING: FDC Punktkilders svar på bestilling om kort over vandområder med laveste tilstandsklasse samt registrerede udledninger/påvirkninger (MST Id nr.: 7466360)

Aktnummer: 108

Akt ID: 497964

Dato: 10-05-2023 08:57:37

Type: Indgående

Dokumenter:

- [1] Vs OPDATERING FDC Punktkilders svar på bestilling om kort over vandområder med laveste tilstandsklasse samt registrerede udledninger/påvirkninger (MST Id nr. 7466360).eml (MEDTAGES IKKE)
- [2] map sø kemisk tilst.html (MEDTAGES IKKE)
- [3] map sø økologisk tilst.html (MEDTAGES IKKE)
- [4] sø kemisk tilst punktkilder.xlsx (MEDTAGES IKKE)
- [5] sø økologisk tilst punktkilder.xlsx (MEDTAGES IKKE)
- [6] map kystvand økologisk tilst.html (MEDTAGES IKKE)
- [7] kystvand kemisk tilst punktkilder.xlsx (MEDTAGES IKKE)
- [8] kystvand økologisk tilst punktkilder.xlsx (MEDTAGES IKKE)
- [9] map vandløb kemisk tilst.html (MEDTAGES IKKE)
- [10] vandløb kemisk tilst punktkilder.xlsx (MEDTAGES IKKE)
- [11] map kystvand kemisk tilst.html (MEDTAGES IKKE)
- [12] map vandløb økologisk tilst.html (MEDTAGES IKKE)
- [13] vandløb økologisk tilst punktkilder.xlsx (MEDTAGES IKKE)

Den 17. april 2024

Den 17. april 2024

Aktdetaljer

Akttitel: lidt om tallene bag kortmateriale
Aktnummer: 107

Akt ID: 498188

Dato: 11-05-2023 12:54:12

Type: Indgående

Dokumenter: [1] lidt om tallene bag kortmateriale.eml

Til: Lene Carpentier (lecar@mim.dk), Rikke Slot Benyahia (rislb@mim.dk)
Fra: Maria Immaculada Benavent Benavent (maibb@mst.dk)
Titel: lidt om tallene bag kortmateriale
Sendt: 11-05-2023 12:54

Kære begge,

Jeg fandt teksten, vi lavede som taleberedskab til det kort med kystvand/kemisk tilstand ifm møde med tekniske ordførere d. 1. februar.

Hvor mange virksomheder udleder til kystvandområder, der ikke lever op til miljømål? (FDC udtræk fra januar kystvand/kemisk tilstand, baggrund for kort i notatet og PPP)

53 virksomheder

183 renseanlæg (+8 til kystområder med god kemisk tilstand)

701 overløb (+14 til kystområder med god kemisk tilstand)

Venlig hilsen

Maria I. Benavent

Specialkonsulent | Vandforsyning

+45 | +45 40 22 48 99 | maibb@mst.dk

Miljøministeriet

Miljøstyrelsen | Tolderlundsvej 5 | 5000 Odense C | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

[Sådan håndterer vi dine personoplysninger](#)

Aktdetaljer

Akttitel: VS: Spørgsmål - påvirkning af virksomheder (MST Id nr.: 7565929)

Aktnummer: 106

Akt ID: 498187

Dato: 22-05-2023 11:45:13

Type: Intern

Dokumenter: [1] VS Spørgsmål - påvirkning af virksomheder (MST Id nr. 7565929).eml
[2] Prioritering opgaveliste.xlsx

Den 17. april 2024

Til: Lene Carpentier (lecar@mim.dk), Rikke Slot Benyahia (rislb@mim.dk)
Fra: Maria Immaculada Benavent Benavent (maimb@mim.dk)
Titel: VS: Spørgsmål - påvirkning af virksomheder (MST Id nr.: 7565929)
Sendt: 22-05-2023 11:45
Bilag: Prioritering opgaveliste.xlsx;

Kære begge,

Her er nogle tal fra MST Virksomheder.

Fra: Louise Bjerregaard Madsen <lobma@mst.dk>
Sendt: 22. maj 2023 11:14
Til: Maria Immaculada Benavent Benavent <maimb@mim.dk>
Emne: Sv: Spørgsmål - påvirkning af virksomheder (MST Id nr.: 7565929)

Hej Maria

Her er mine foreløbige svar.

1. Det er ikke bare sådan lilliige at svare på. Jeg vil skulle ind i alle sager, der ligger lige nu og forholde mig til alle de ansøgte koncentrationer og hvad der måtte være derude i forvejen. Det er en MEGET omfangsrig opgave. Jeg kan sige, at forslaget ikke hjælper på sagerne med tilførsel via luft, da det beregningsteknisk altid vil medføre en koncentrationsstigning, da der ikke tilføres vand til vandområdet via depositionen. Hvis vi skal kunne svare velbegrunderet på jeres spørgsmål antager jeg det vil kræve en sagsbehandlers arbejde i 1-2 uger. Men det kan jo fordeles ud på flere sagsbehandlere, jeg skla bare høre, om det er noget, der skal sættes i værk.
2. Jeg kan sende jer listen over de sager, som vi har fået ind pt. den er vedhæftet til mailen.
3. Miljøstyrelsen var pr. 31.12.2022 myndighed for 118 punktudledninger fordelt ud over 77 virksomheder (jf. opgørelse lavet til Rigsrevisionen). Jeg kan se af PULS at vi dags dato er myndighed for 108 punktudledninger fordelt på 77 virksomheder.

Venlig hilsen

Louise Bjerregaard Madsen
Specialkonsulent | Virksomheder
+45 72 54 42 11 | +45 22 46 86 25 | lobma@mst.dk

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen | Tolderundsvej 5 | 5000 Odense C | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

[Sådan håndterer vi dine personoplysninger](#)

Til: Louise Bjerregaard Madsen (lobma@mst.dk)
Fra: Maria Immaculada Benavent Benavent (maimb@mim.dk)
Titel: VS: Spørgsmål - påvirkning af virksomheder
Sendt: 22-05-2023 10:24

Kære Louise,

En haster, har du mulighed for at give mig nogle tal om:

- Hvor mange virksomheder, der vil kunne opnå tilladelse med fortolkningen (Se Lenes mail) og hvilke typer af aktiviteter/virksomheder, det drejer sig om?
- Eksempler på de virksomheder, der pt. afventer en godkendelse fra MST?
- Antallet af virksomheder (af dem med direkte udledning af spildevand) ca. som MST er myndighed for?

Fra: Lene Carpentier <lecar@mim.dk>

Sendt: 16. maj 2023 12:25

Til: Maria Immaculada Benavent Benavent <maimb@mim.dk>

Cc: Rikke Slot Benyahia <rislb@mim.dk>

Emne: Spørgsmål - påvirkning af virksomheder

Kære Maria

Kan du hjælpe med svar på, hvor mange virksomheder der vil blive hjulpet ved en fortolkning af forringelse som "enhver mertilførsel, der fører til en stigning i koncentration" af dem, som MST er ansvarlig for, og hvad er det for typer af aktiviteter/virksomheder?

Ring meget gerne, hvis vi skal vende.

Mvh

Lene

Venlig hilsen

Lene Carpentier

Specialkonsulent | Vand og Klimatilpasning

+45 24 66 53 16 | lecar@mim.dk

Miljøministeriet

Departementet | Slotsholmsgade 12 | 1216 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#)

PDF mangler

Aktdetaljer

Akttitel: VS: Til Miljøministeriet - TRM kvalificering af konsekvenser af nævnets afgørelse af 23.02.2023 (ld nr.: 219117)

Aktnummer: 105

Akt ID: 498211

Dato: 22-05-2023 11:54:23

Type: Intern

Dokumenter: [1] VS Til Miljøministeriet - TRM kvalificering af konsekvenser af nævnets afgørelse af 23.02.2023 (ld nr. 219117).eml

[2] Transportministeriets projekter og aktiviteter - vandrammedirektivet - konsolideret skema.pdf

Den 17. april 2024

Til: Lene Carpentier (lecar@mim.dk)
Fra: Rikke Slot Benyahia (rislb@mim.dk)
Titel: VS: Til Miljøministeriet - TRM kvalificering af konsekvenser af nævnets afgørelse af 23.02.2023 (Id nr.: 219117)
Sendt: 22-05-2023 11:54
Bilag: Transportministeriets projekter og aktiviteter - vandrammedirektivet - konsolideret skema.pdf;

Venlig hilsen

Rikke Slot Benyahia
Chefkonsulent | Bæredygtigt Miljø og Produktion
+45 21 82 28 81 | rislb@mim.dk

Miljøministeriet
Departementet | Vester Voldgade 123 | 1552 København V | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#) | [Privatlivspolitik](#)

Fra: Transportministeriet - sikkermail SEPO <trm@trm.dk>
Sendt: 17. maj 2023 15:48
Til: Rikke Slot Benyahia <rislb@mim.dk>
Cc: TRM Kirstine F. Hindsberger <KFH@TRM.dk>; TRM Lasse Winterberg <lwi@TRM.dk>
Emne: Til Miljøministeriet - TRM kvalificering af konsekvenser af nævnets afgørelse af 23.02.2023 (Id nr.: 219117)

Til Miljøministeriet.

Kvalificering af konsekvensen af Miljø- og Fødevarerådnets afgørelse af 23. februar 2023 - Transportministeriets område

Kære Rikke.

Jeg vedlægger udfyldt skema til kvalificering af nævnets afgørelse på Transportministeriets område. Kvalificeringen er afgrænset til projekter og aktiviteter, der endnu ikke har opnået tilladelse, enten administrativt eller ved lov.

Du er velkommen til at kontakte mig, hvis der er spørgsmål til skemaet.

Transportministeriet fremsender derudover om kort tid et opfølgende brev med spørgsmål til Miljøministeriets afklaring.

Med venlig hilsen

Lene Priess
Chefkonsulent

Transportministeriet
Ministry of Transport
Vej- og Brokontoret
Frederiksholms Kanal 27 F
DK-1220 København K

+ 45 23 49 41 68
lpr@trm.dk
www.trm.dk

Main body of the page containing extremely faint, illegible text.

Opfølgning på møde i tværministeriel følgegruppe afholdt d. 2. maj i Miljøministeriet.

Skema over aktiviteter, projekter eller afgørelsesvirksomhed, hvor der skal ske overvejelser i relation til vandrammedirektivets ikke-forringelsesprincip.

Bilag:

1. notat om undtagelsesbestemmelser i vandrammedirektivet
2. notat om kompenserende foranstaltninger.

Transportministeriet

Beskrivelse af sektor / branche	Beskrivelse af type eller konkret aktivitet / projekt eller afgørelsesvirksomhed	Kan aktivitet / projekt eller afgørelser antages at være omfattet af: 1. undtagelsen i art. 4 stk. 7 i direktivet ¹ 2. kompenserende foranstaltninger	Andre bemærkninger fx de samfundsmæssige implikationer
Transportinfrastruktur	Anlæg og drift af statslig infrastruktur herunder veje, inkl. cykelstier, broer, tunneler, jernbane m.v. Link til IP35 Aftale om Infrastrukturplan 2035 (trm.dk) . Planen indeholder investeringer for 160 mia. kr. frem til 2035.		
Vejprojekter på land i Infrastrukturplan 2035 af 28. juni 2021	Tre store anlægsprojekter færdigplanlagt til fremsættelse af forslag til anlægslov i efteråret 2023. For 15 andre store projekter pågår aktuelt miljøkonsekvensvurdering, hvoraf en del er tæt på afslutning. Planlagt fremsættelse af forslag til anlægslov for flere i foråret 2024. 9 større projekter afventer igangsætning af miljøkonsekvensvurdering, jf. tidsplan, der er fastlagt i IP35. Herudover kommer en række forundersøgelser og strategiske analyser, hvor videre skridt endnu ikke er besluttet.	Anlæg på land, hvorfra der udledes almindelig belastet regnvand, er ikke omfattet af undtagelse. Hvis en del af et projekt skal anlægges på vand, f.eks. 3. Limfjordsforbindelse, kan der være mulighed for anvendelse. Forventes at brug af 2. kompenserende foranstaltninger vil blive nødvendigt. Der er stor faglig usikkerhed på området, både internt, hos rådgivere og hos myndigheder. Der er uklarhed over, hvilke kompenserende foranstaltninger der kan bringes i anvendelse i	<i>Usikkerhed om fortolkning af vandrammedirektivet presser tidsplanerne for projekternes gennemførelse.</i> <i>Risiko for betydelige fordyrelser som følge af forbedrede afvandingsløsninger</i> F.eks. meromkostninger på grund af flere og større afvandings-bassiner, øget brug af kantopsamling, øget brug af midterrabbatter med tæt belægning (giver et større areal der skal bortledes vand fra), længere og større afvandingsrør, foring af grøfter, nye tekniske

¹ Direktiv 2002/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger.

		<p>hvilke situationer, i forhold til hvilke konkrete stoffer, der udledes.</p> <p>Der arbejdes konkret i hvert enkelt projekt med at finde mulige og gennemførbare kompenserende foranstaltninger, men uklarheder om metoder og effekt vanskeliggør processen.</p> <p>Usikkerhed om, hvordan man skal forholde sig fsv. ikke-kortlagte vandområder, ikke-målfastsatte stoffer, håndtering, ansvaret for registrering af overfladevand, og hvordan det i givet fald skal gøres fagligt korrekt, skal der tages prøver af vandet mv.</p>	<p>løsninger til rensning af vejvand samt øgede udgifter til kompenserende foranstaltninger, herunder til arealerhvervelse.</p> <p>De fulde konsekvenser skal belyses nærmere.</p>
Vej- og broprojekter på vand IP35	<p>Østlig Ringvej (Miljøkonsekvensvurderingsniveau)</p> <p>Als-Fyn forbindelse (Forundersøgelsesniveau)</p> <p>Udvidelse af Vejlefjordbroen (Forundersøgelsesniveau)</p> <p>Nu vej- og jernbaneforbindelse over Lillebælt (Strategisk analyse)</p>	<p>Både brug af undtagelser og kompenserende foranstaltninger forventes at blive nødvendige. Se bemærkninger ovenfor.</p>	<p><i>Betydelige fordyrelser må dog påregnes til afværgetiltag iht. art. 4, stk. 7 samt ift. kompenserende tiltag.</i></p> <p>De fulde konsekvenser skal belyses nærmere.</p>
Puljer IP35	<p>Puljer til trafikikkerheds-tiltag, cykelstier, støjdæmpende foranstaltninger, anlæg af rastepladser og el-ladepladser samt generelle forbedringer på vejnettet.</p> <p>I det omfang, der ændres på fysik eller asfaltbelagt areal, skal der gennemføres vurderinger af afvandingsforhold og evt. søges nye tilladelser hos kommunerne mv. Der er således samme udfordringer på mindre projekter som på store projekter, som beskrevet ovenfor.</p>	<p>Se bemærkninger ovenfor under landanlæg</p>	<p>Se bemærkninger under landanlæg.</p>

Drift og løbende vedligehold af statslige veje og broer	Drift og vedligehold af statens veje, herunder Øresundsforbindelsen og Storebæltsforbindelsen og tilhørende landanlæg. (f.eks. udskiftning af asfalt, vedligehold af bygværker, drift af tilstødende arealer op til vejene mv.)	Både brug af undtagelser og kompenserende foranstaltninger forventes at blive nødvendige. Se bemærkninger ovenfor.	Øgede omkostninger til vedligehold af afvandingsløsninger, samt i forbindelse med fornyelse af udledningstilladelser De fulde konsekvenser skal belyses nærmere.
Jernbaneprojekt, anden transportinfrastruktur, IP35	Ny København lufthavn station	Både brug af undtagelser og kompenserende foranstaltninger forventes at blive nødvendige. Se bemærkninger ovenfor.	<i>Betydelige fordyrelser må påregnes til afværgetiltag iht. art. 4, stk. 7 samt ift. kompenserende tiltag.</i> Der kan blive behov for brug af undtagelsesbestemmelsen som led i grundvandssænkning pga. anlægsaktiviteter. Der kan blive behov for kompenserende tiltag i forbindelse med udledning af grundvand. De fulde konsekvenser skal belyses nærmere.
Anden infrastruktur	Stormflodssikring - forundersøgelse	Både brug af undtagelser og kompenserende foranstaltninger forventes at blive nødvendige. Se bemærkninger ovenfor.	<i>Betydelige fordyrelser må påregnes til afværgetiltag iht. art. 4, stk. 7 samt ift. kompenserende tiltag.</i> De fulde konsekvenser skal belyses nærmere.
Jernbaneanlæg IP35	Nye projekter - kapacitetsudvidelse og hastighedsopgradering af jernbanenettet f.eks. Ringsted, Aarhus-Silkeborg, Tinglev-Padborg	Både brug af undtagelser og kompenserende foranstaltninger forventes at blive nødvendige. Se bemærkninger ovenfor.	<i>Betydelige fordyrelser må påregnes.</i> De fulde konsekvenser skal belyses nærmere.
Jernbane – fornyelse og drift	Ændring og fornyelse af afvandingsystemer i forbindelse med sporfornyelse vil kræve nye udledningstilladelser. Jernbanesikkerhedsbærende, anlæg, hvor grundvand håndteres. Fornyelse af udledningstilladelser fra godsterminalområder.	Brug af kompenserende foranstaltninger må forventes at blive nødvendigt, se ovenfor under landanlæg.	<i>Risiko for betydelige fordyrelser.</i> De fulde konsekvenser skal belyses nærmere.

<p>Igangværende større anlægsprojekter</p>	<p>F.eks. Femern Bælt-forbindelse, herunder en evt. bevarelse af tunnelementfabrik, udvidelse af E45, Hillerødmotorvejen, ny Storstrømsbro, Nordhavnstunnellen, Ny jernbane over Vestfyn, Lynetteholmen m.v.</p>		<p>Ikke afklaret - afventer Miljøministeriet.</p>
<p>Myndighed VVM-tilladelser</p>	<p>Trafikstyrelsen er myndighed for VVM-tilladelser til havneanlæg samt administrative VVM-tilladelser efter jernbaneloven og vejloven.</p>	<p>Ikke afklaret - afventer Miljøministeriet.</p>	<p>Ikke afklaret - afventer Miljøministeriet.</p>

Miljøministeriet

Aktdetaljer

Akttitel: VS: Spørgsmål - påvirkning af virksomheder (MST Id nr.: 7567750)

Aktnummer: 104

Akt ID: 498186

Dato: 22-05-2023 13:59:11

Type: Intern

Dokumenter: [1] VS Spørgsmål - påvirkning af virksomheder (MST Id nr. 7567750).eml

Den 17. april 2024

Til: Rikke Slot Benyahia (rislb@mim.dk), Lene Carpentier (lecar@mim.dk)
Fra: Maria Immaculada Benavent Benavent (maimb@mim.dk)
Titel: VS: Spørgsmål - påvirkning af virksomheder (MST Id nr.: 7567750)
Sendt: 22-05-2023 13:59

Kære begge,

Lidt ekstra info...

Fra: Louise Bjerregaard Madsen <lobma@mst.dk>
Sendt: 22. maj 2023 12:50
Til: Maria Immaculada Benavent Benavent <maimb@mim.dk>
Emne: Sv: Spørgsmål - påvirkning af virksomheder (MST Id nr.: 7567750)

Hej Maria

Til punkt 1 kan jeg dog sige, at hvis der generelt ikke må ske en koncentrationsstigning i de 3 matrixer grundet en udledning, så vil det være afslag til alle ansøgningerne, da de nuværende metoder til beregning af påvirkning af sediment ALTID vil medføre en koncentrationsstigning.

Venlig hilsen

Louise Bjerregaard Madsen
Specialkonsulent | Virksomheder
+45 72 54 42 11 | +45 22 46 86 25 | lobma@mst.dk

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen | Tolderlundsvej 5 | 5000 Odense C | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

[Sådan håndterer vi dine personoplysninger](#)

Til: maimb@mim.dk (maimb@mim.dk)
Fra: Louise Bjerregaard Madsen (lobma@mst.dk)
Titel: Sv: Spørgsmål - påvirkning af virksomheder
Sendt: 22-05-2023 11:13

Hej Maria

Her er mine foreløbige svar.

1. Det er ikke bare sådan lilliige at svare på. Jeg vil skulle ind i alle sager, der ligger lige nu og forholde mig til alle de ansøgte koncentrationer og hvad der måtte være derude i forvejen. Det er en MEGET omfangsrig opgave. Jeg kan sige, at forslaget ikke hjælper på sagerne med tilførsel via luft, da det beregningsteknisk altid vil medføre en koncentrationsstigning, da der ikke tilføres vand til vandområdet via depositionen. Hvis vi skal kunne svare velbegrunder på jeres spørgsmål antager jeg det vil kræve en sagsbehandlers arbejde i 1-2 uger. Men det kan jo fordeles ud på flere sagsbehandlere, jeg skla bare høre, om det er noget, der skal sættes i værk.

2. Jeg kan sende jer listen over de sager, som vi har fået ind pt. den er vedhæftet til mailen.

3. Miljøstyrelsen var pr. 31.12.2022 myndighed for 118 punktudledninger fordelt ud over 77 virksomheder (jf. opgørelse lavet til Rigsrevisionen). Jeg kan se af PULS at vi dags dato er myndighed for 108 punktudledninger fordelt på 77 virksomheder.

Venlig hilsen

Louise Bjerregaard Madsen
Specialkonsulent | Virksomheder
+45 72 54 42 11 | +45 22 46 86 25 | lobma@mst.dk

Miljøministeriet

[Sådan håndterer vi dine personoplysninger](#)

Til: Louise Bjerregaard Madsen (lobma@mst.dk)
Fra: Maria Immaculada Benavent Benavent (maimb@mim.dk)
Titel: VS: Spørgsmål - påvirkning af virksomheder
Sendt: 22-05-2023 10:24

Kære Louise,

En haster, har du mulighed for at give mig nogle tal om:

- Hvor mange virksomheder, der vil kunne opnå tilladelse med fortolkningen (Se Lenes mail) og hvilke typer af aktiviteter/virksomheder, det drejer sig om?
- Eksempler på de virksomheder, der pt. afventer en godkendelse fra MST?
- Antallet af virksomheder (af dem med direkte udledning af spildevand) ca. som MST er myndighed for?

Fra: Lene Carpentier <lecar@mim.dk>
Sendt: 16. maj 2023 12:25
Til: Maria Immaculada Benavent Benavent <maimb@mim.dk>
Cc: Rikke Slot Benyahia <rislb@mim.dk>
Emne: Spørgsmål - påvirkning af virksomheder

Kære Maria

Kan du hjælpe med svar på, hvor mange virksomheder der vil blive hjulpet ved en fortolkning af forringelse som "enhver mertilførsel, der fører til en stigning i koncentration" af dem, som MST er ansvarlig for, og hvad er det for typer af aktiviteter/virksomheder?

Ring meget gerne, hvis vi skal vende.

Mvh
Lene

Venlig hilsen

Lene Carpentier
Specialkonsulent | Vand og Klimatilpasning
+45 24 66 53 16 | lecar@mim.dk

Miljøministeriet
Departementet | Slotsholmsgade 12 | 1216 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#)

Aktdetaljer

Akttitel: Kvalitetssikring: Udkast til notat om kompenserende foranstaltninger

Aktnummer: 103

Akt ID: 498142

Dato: 24-05-2023 17:17:00

Type: Udgående

Dokumenter: [1] Kvalitetssikring Udkast til notat om kompenserende foranstaltninger.eml
[2] Bilag 5 Kompenserende foranstaltninger.docx (MEDTAGES IKKE)

Den 17. april 2024

Til: Maria Immaculada Benavent Benavent (maimb@mim.dk), Dorte Balle Harder (dorbh@mim.dk), lobma@mst.dk (lobma@mst.dk)
Cc: Birgitte Skou Cordua (bicor@mim.dk)
Fra: Lene Carpentier (lecar@mim.dk)
Titel: Kvalitetssikring: Udkast til notat om kompenserende foranstaltninger
Sendt: 24-05-2023 17:17
Bilag: Bilag 5 Kompenserende foranstaltninger.docx;

Kære Maria, Dorte og Louise

Vil I hjælpe med at kvalitetstjekke vedhæftede udkast til notat om kompenserende foranstaltninger? Indsæt gerne ændringer direkte i dokumentet. Frist: Hurtigst muligt i morgen.

På forhånd tusind tak.

Mvh
Lene

Aktdetaljer

Akttitel: Sv: Kvalitetssikring: Udkast til notat om kompenserende foranstaltninger (MST Id nr.: 7617833)

Aktnummer: 102

Akt ID: 498178

Dato: 25-05-2023 09:13:02

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Sv Kvalitetssikring Udkast til notat om kompenserende foranstaltninger (MST Id nr. 7617833).eml
[2] Bilag 5 Kompenserende foranstaltninger.pdf (MEDTAGES IKKE)

Den 17. april 2024

Til: Maria Immaculada Benavent Benavent (maimb@mim.dk), Dorte Balle Harder (dorbh@mim.dk), Lene Carpentier (lecar@mim.dk)
Cc: Birgitte Skou Cordua (bikor@mim.dk)
Fra: lobma@mst.dk (lobma@mst.dk)
Titel: Sv: Kvalitetssikring: Udkast til notat om kompenserende foranstaltninger (MST Id nr.: 7617833)
Sendt: 25-05-2023 09:12
Bilag: Bilag 5 Kompenserende foranstaltninger.pdf;

Hej alle
nu med vedhæftning. :)

Venlig hilsen

Louise Bjerregaard Madsen
Specialkonsulent | Virksomheder
+45 72 54 42 11 | +45 22 46 86 25 | lobma@mst.dk

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen | Tolderlundsvej 5 | 5000 Odense C | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

[Sådan håndterer vi dine personoplysninger](#)

Til: maimb@mim.dk (maimb@mim.dk), Dorte Balle Harder (dorbh@mim.dk), Lene Carpentier (lecar@mim.dk)
Cc: Birgitte Skou Cordua (bikor@mim.dk)
Fra: Louise Bjerregaard Madsen (lobma@mst.dk)
Titel: Sv: Kvalitetssikring: Udkast til notat om kompenserende foranstaltninger
Sendt: 25-05-2023 08:45

Godmorgen alle.
Her er mine kommentarer. Ring hvis de ikke giver mening.

Venlig hilsen

Louise Bjerregaard Madsen
Specialkonsulent | Virksomheder
+45 72 54 42 11 | +45 22 46 86 25 | lobma@mst.dk

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen | Tolderlundsvej 5 | 5000 Odense C | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

[Sådan håndterer vi dine personoplysninger](#)

Til: maimb@mim.dk (maimb@mim.dk), Dorte Balle Harder (dorbh@mim.dk), Louise Bjerregaard Madsen (lobma@mst.dk)
Cc: Birgitte Skou Cordua (bikor@mim.dk)
Fra: Lene Carpentier (lecar@mim.dk)
Titel: Kvalitetssikring: Udkast til notat om kompenserende foranstaltninger
Sendt: 24-05-2023 17:17

Kære Maria, Dorte og Louise

Vil I hjælpe med at kvalitetstjekke vedhæftede udkast til notat om kompenserende foranstaltninger? Indsæt gerne ændringer direkte i dokumentet. Frist: Hurtigst muligt i morgen.

På forhånd tusind tak.

Mvh
Lene

Aktdetaljer

Akttitel: SV: Transportministeriet ang. Tværministeriel koordination af ØU cover (FVM Id nr.: 468197)

Aktnummer: 101

Akt ID: 498210

Dato: 26-05-2023 15:37:28

Type: Udgående

Dokumenter: [1] SV Transportministeriet ang. Tværministeriel koordination af ØU cover (FVM Id nr. 468197).eml
[2] Bilag 5 - Miljøministeriets fortolkning af vandrammedirektivets forpligtelse til at forebygge forringelse.docx (MEDTAGES IKKE)

Den 17. april 2024

Til: TRM Lene Priess (LPR@TRM.dk), Maria Aviaja Sander Holm (msh@jm.dk), Charlotte Arp Vibegaard (carp@fvm.dk), Johan Garfiel (jogar@oem.dk), Kathrine Bløcher (katbl@kefm.dk), Morten Ejrnæs (mejr@fvm.dk), Lars Kolze (LFST) (LAK@lbst.dk), Bolette de Roepstorff (BOLRO@kefm.dk), KFH@TRM.dk (KFH@TRM.dk), cag@fm.dk (cag@fm.dk), Laura Nielsen Wester (EM-DEP (lauwes@em.dk), jajon@oem.dk (jajon@oem.dk), froki@fm.dk (froki@fm.dk), Jacob Ryholt Schmidt (JARYS@kefm.dk), Dorthe Nielsen (doniel@lbst.dk), Forsvarsministeriet (fmn@fmn.dk), FMN-TMB Zlateva Tatiana Margrethe Beck (tmb@fmn.dk)
Cc: Cecilie Spanner Rydeng (cespa@mim.dk), Moheb Sahar (msaha@mim.dk), Lene Carpentier (lecar@mim.dk)
Fra: Rikke Slot Benyahia (rislb@mim.dk)
Titel: SV: Transportministeriet ang. Tværministeriel koordinatation af ØU cover (FVM Id nr.: 468197)
Sendt: 26-05-2023 15:37
Bilag: Bilag 5 - Miljøministeriets fortolkning af vandrammedirektivets forpligtelse til at forebygge forringelse.docx;

Kære alle

Jeg vedhæfter yderligere bilag til sagen om Miljøministeriets fortolkning af vandrammedirektivets forringelsesprincip.

Venlig hilsen

Rikke Slot Benyahia
Chefkonsulent | Bæredygtigt Miljø og Produktion
+45 21 82 28 81 | rislb@mim.dk

Miljøministeriet
Departementet | Vester Voldgade 123 | 1552 København V | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#) | [Privatlivspolitik](#)

Fra: Rikke Slot Benyahia <rislb@mim.dk>

Dato: 26. maj 2023 kl. 10.24.16 CEST

Til: kfh@trm.dk <kfh@trm.dk>, Christine Aggerstrøm Hansen <cag@fm.dk>, Laura Nielsen Wester (EM-DEP) <lauwes@em.dk>, Maria Aviaja Sander Holm <msh@jm.dk>, Jakob Jonassen <jajon@oem.dk>, Frederik Olund Kirkegaard <froki@fm.dk>, Charlotte Arp Vibegaard <carp@fvm.dk>, Morten Ejrnæs <mejr@fvm.dk>, Johan Garfiel <jogar@oem.dk>, Kathrine Bløcher <katbl@kefm.dk>, Jacob Ryholt Schmidt <JARYS@kefm.dk>, Lars Steenbjerg Kolze <LAK@lbst.dk>, Dorthe Nielsen <doniel@lbst.dk>, Bolette de Roepstorff <BOLRO@kefm.dk>, lpr@trm.dk <lpr@trm.dk>

Cc: Lene Kriegbaum Jakobsen <lekja@mim.dk>, Moheb Sahar <msaha@mim.dk>, Cecilie Spanner Rydeng <cespa@mim.dk>, Lene Carpentier <lecar@mim.dk>

Emne: Tværministeriel koordinatation af ØU cover

Prioritet: Høj

Kære alle

Tak for jeres deltagelse på sidste statusmøde. Som lovet kommer her udkast til ØU- cover om "Håndtering af principiel afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet". Neden for er gentaget processen frem mod ØU:

Uge 21: interministeriel koordinering

Uge 22: 30.5: sag lægges til clearing i FM mhp udsendelse 2.6

Uge 23: 6.6: FØU

Uge 25: 22.6 ØU

Jeg skal bede om jeres bemærkninger til sagen **senest tirsdag 30. maj kl. 9.00**. Vi er fuldt opmærksomme på, at vi absolut ikke giver jer meget tid til respons, men håber at I qua vores møder har en ok fornemmelse af sagen.

Jeg vil også gerne vide, hvis I ikke har bemærkninger. Bilag 4 om nabotjek eftersendes snarest. I må gerne tage stilling til, hvorvidt de er oplysende for sagen.

Vi arbejder parallelt med at kvantificere de erhvervsmæssige og samfundsøkonomiske konsekvenser i form af eksempler.

Venlig hilsen

Rikke Slot Benyahia
Chefkonsulent | Bæredygtigt Miljø og Produktion
+45 21 82 28 81 | rislb@mim.dk

Miljøministeriet
Departementet | Vester Voldgade 123 | 1552 København V | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | <https://url12.mailanyone.net/scanner?m=1q2U8H-0007xR-3Y&d=4%7Cmai%2F90%2F1685094600%2F1q2U8H-0007xR-3Y%7Cin12P%7C57e1b682%7C21152947%7C3367277%7C647081893B2820DB077A37FEC2CC10CA&o=..wwkimdwm&s=8MCQIKY1BD1oVEGjgctn70lx6ks>
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#) | [Privatlivspolitik](#)

